

یادبودآفتاب

آثار تحریم‌ها بر سلامت مردم

نقض آشکار حقوق بشر

پروفسور علی گرجی

اگرچه تحریم‌های ایالات متحده آمریکا علیه ایران بعد از انقلاب اسلامی تاکنون یکی از خاصه‌های موجود است، ولی تحریم‌های ایران بوده است؛ اما تحریم‌های سازمان ملل متحد و سایر کشورهای جهان علیه ایران از چند ماه اخیر به شدت تشدید شده است. محدودیت‌های ناشی از تحریم در انجام فعالیت‌های بانکی، حمل و نقل، بیمه، تجارت، معاملات و سرمایه‌گذاری‌های بین‌المللی برای ایران دشواری‌های بسیاری را ایجاد کرده و تأثیر عمده‌ای بر روی اقتصاد کشور گذاشته است. در این راستا سیستم بهداشتی- درمانی نیز از گزند تحریم‌ها در امان نبوده و زندگی بسیاری از بیماران را به مخاطره افکنده است.

فشار این تحریم‌ها بخصوص بر بیماران مبتلا به بیماری‌های خاص تحلیل می‌شود که به دلیل وجود این تحریم‌ها نمی‌توانند داروی تخصصی مورد نیاز خود را دریافت کنند. همچنین به دلیل عدم واردات مواد اولیه برخی داروها مشکلات جدی برای کارخانه‌های داروسازی به وجود آمده است. ورود داروهای خارجی هم به‌شدت کاهش یافته است، اگرچه داروهای خودی خود شامل تحریم‌ها نیستند؛ اما بر اثر مشکلات صدور، حمل و نقل، بیمه و جابجایی ارز و همچنین ترس کار خاجات دارویی و بانک‌های بین‌المللی از تحریم احتمالی از سوی ایالات متحده آمریکا کاهش شدیدی در واردات داروهای حیاتی مورد نیاز در طول چند ماه گذشته پدید آمده است. افزایش ناگهانی بیش از ۵۰ درصد قیمت دارو یکی دیگر از مشکلاتی است که باعث بحران تر شدن وضع موجود شده است. تأثیر عمده افزایش قیمت دارو و صدها هزار بیمار مبتلا به بیماری‌های خاص چون هموفیلی، تالاسمی، سرع، ام اس، اختلالات ایمنولوژیک و همچنین بیماری‌های کلیوی و سرطانی فشار مضاعفی را وارد نموده است. متأسفانه اتاق‌های عمل نیز از عوارض بحرانی تر تأثیر نامید نشده و به شدت با کمبود مواد پیهویی روبرو هستند و به تحریم یودیه مواد پیهویی می‌بایست از مواد پیهویی شکر که دیگر در دنیای پزشکی مدرن کاربرد ندارند، استفاده شود. با توجه به اینکه بسیاری از بیماران نمی‌توانند درمان خود را به‌خاطر شرایط بحرانی بیماری به‌توقیع بپذیرانند و هر گونه تأخیری در گرفتن دارو و درمان مورد نیاز می‌تواند جان آنان را به خطر اندازد، لزوم توجه به این وضعیت بحرانی دو چندان می‌شود. در طول چند ماه گذشته متأسفانه شاهد مرگ تعدادی از هموطنان در پی مشکلات ناشی از تحریم بوده‌ایم.

در طول چند هه اخیر، کشورهای غربی از تحریم‌های اقتصادی بعنوان ابزاری برای فشار بر سایر کشورها نظیر عراق، کویت، لیبی و یوگسلاوی سابق استفاده کرده‌اند. اهداف اصلی این تحریم‌ها هیچگاه محقق نشد ولی همیشه منجر به فجایع انسانی حاصل از تأثیر تحریم‌ها بر سیستم بهداشتی- پزشکی شده است. آمارها نشان می‌دهد که شمار مرگ و میر ناشی از تحریم‌ها در عراق بیشتر از تعداد گشته‌شان گذگان جنگ خلیج فارس در عراق بوده است. مرگ و میر ناشی از نوزادان از ۴۷ نفر از ۱۰۰۰ تولد در هر سال سالیانه ۸۹-۱۹۸۴ از نفر در ۱۰۰۰ تولد در هر سال سالیانه ۱۹۹۴-۱۹۹۹ افزایش یافت و مرگ و میر کودکان زیر ۵ سال از ۶۹ نفر به ۱۳۱ نفر از ۱۰۰۰ نفر رسید. حداقل ۳۰۰،۰۰۰ شهید قفسد در کودکان عراقی زیر ۵ سال در اتران این تحریم‌ها گزارش شده است، یعنی سه برابر کشته شدن بیماران آلمانی هم‌رویشی‌ها به دنبال تحریم اقتصادی که منجر به کاهش ظرفیت، کمبود دارو و مواد مورد نیاز آزمایشگاه‌ها در کویت شد، مرگ و میر افراد مبتلا از ۱۵ سال در هر سال سالیانه ۱۹۹۴-۱۹۹۲ از درصد نوزادان از ۱۵ نفر به ۵۰ نفر به ۵۰ نفر به دلیل تحریم و عدم ارائه خدمات درمانی به موقع به بیماران، مرگ و میر کلی ۱۰ درصد و مرگ و میر در بیمارستان‌ها از ۳۰ درصد افزایش یافت. تحریم‌ها بر خلاف ظاهر صلح آمیز، شتاب باعث مرگ و میر بیشتری در مقایسه با جنگ‌های چند دهه اخیر شده‌اند. تحریم‌ها یک قاتل خاموش می‌هستند. این شرایط با ناتوان حقوق بشر مصوب سازمان ملل و سایر قوانینی که بر حقوق بشر حمایت می‌کنند که دسترس به خدمات درمانی، پزشکی، مواد غذایی و سایر نیازمندی‌های زندگی را تحت یک تک افراد بشر می‌دانند، در تناقض است.

متأسفانه تحریم‌ها به‌طور فزاینده‌ای تجهیزات پزشکی در کشور پس از اعمال مدیریت فاقد برنام‌ داری و سیستم مدیریتانه بوده است که جابجایی اخیر در سطح وسیع و موزانسان‌ها و درگیری‌های جناحی در سطح مدیریت بهداشتی- درمانی کشور نیز از تمرکز آن نبشتد کاسته و بر شدت بحران افزوده است. با آنکه انتشار می‌رفت که بر برنامه ریزی قبلی و پیش‌بینی وضع موجود حداقل در سالان اول مشکل باروز در تأمین دارو و تجهیزات پزشکی ایجاد نشود، اما تنها پس از چند هفته، اولین آثار این تحریم‌ها در سطح کشور بروز نمود. این که روشن شود تحریم‌های ناقص حقوق بشر قدرت‌زدهای غربی و سه مدیریت داخلی هر کدام به چه اندازه در ایجاد بحران ایجاد کرده و سیستم بهداشتی- درمانی کشورمان را ضعیف بوده‌اند، بطور قطع تأثیری در حل مشکلات بیماران ندارند. در عوض نیاز بر هم برآمده برای رزی هر چه سریع‌تر و منسجم در سطح کلان برای پیگیری از قیامی که در عراق با حضور شورای وزت تحریم خیز شده است ضروری می‌باشد. این اقدامات می‌توانند شامل موارد زیر باشند:

۱- با برنامه ریزی و انجام اقدامات مناسب برای ارائه هر یک تصویر کامل در جهان از مشکلاتی که تحریم‌ها برای بیماران در ایران بوجود آورده است، می‌توان دولتی‌های خارجی را متوجه و همچنین سازمان ملل را تحت فشار گذاشت تا راهکار مناسب برای انتقال دارو و تجهیزات پزشکی مورد نیاز به ایران فراهم آورند. از حیاط یک گروه‌های فعال در زمینه حقوق بشر در اروپا و ایالات متحده، چاپ مقالات در مجلات معتبر بین‌المللی و رساندن گزارش‌های شبکه‌های خبری جهانی تأثیر بسزایی در تسهیل صدور مجوز و انتقال ارز مورد نیاز آن می‌تواند داشته باشد. در چند ماه گذشته گزارش‌هایی از این دست تا حدودی کارساز بوده و تهدیدهای در سطح جهانی نظیر حملات در این جهت ایجاد کرده است. بعنوان نمونه در این زمینه کشورهای در حال عضویت در سازمان ملل به‌طور قطع تأثیری در حل مشکلات بیماران ندارند. در عوض نیاز بر هم برآمده برای رزی هر چه سریع‌تر و منسجم در سطح کلان برای پیگیری از قیامی که در عراق با حضور شورای وزت تحریم خیز شده است ضروری می‌باشد. این اقدامات می‌توانند شامل موارد زیر باشند:

۲- یکی از ضعف‌های عمده سیستم در مانی کشور ما در چند دهه گذشته تجویز و مصرف سرسام‌ رز و غیر مطمئن دارو است بطوریکه برای عدم مصرف دارو در کشور ما چندین برابر کشورهای توسعه یافته است. میزان تاخلات دارویی در کشور هم در سطح متوسط تا کم است. انجام جراحی‌های غیر ضروری نیز کم به‌صورت ایده‌آل در جامعه‌مان به‌ر آمده است. تحریم‌ها می‌توانند هر حتی باشد تا با برنامه ریزی سریع و آموزش همگانی از میزان مصرف بی‌رویه دارو در کشور کاهش، آموزش به بیماران و انجام جهت مصرف و تجویز مطمئن داروهای می‌تواند اثرات بسیار محاسن در میزان زیادی بکاهد. صرف جویی اقتصادی ناشی از کاهش مصرف غیر ضروری داروها می‌تواند کمبود بودجه لازم جهت واردات دارو که ناشی از کاهش درآمد کشور بدنبال تحریم‌هاست را پوشش دهد.

۳- از ۱۰ میلیون مهاجر در سراسر جهان دارد که بسیاری از آن ایرانیان موقعیت‌های مناسبی در کشور محل اقامت خود دارند. همچنین دهان ایرانیان و کانون ایرانیان متخصص در سراسر جهان وجود دارد که هر کدام به نحوی می‌توانند در کشی کرد تا تأثیرات تحریم‌ها بر روی سیستم بهداشتی- درمانی موثر باشند. ایجاد برادران حرفه‌ای مناسب بین سیستم وزارت بهداشت، بسان این گروه‌ها و تنظیم راهکاری جهت کمک‌های احتمالی که این گروه می‌توانند ایجاد دهند، قطعاً موثر خواهد بود.

۴- راهکارهای متعدد دیگری نیز وجود دارد که از حوصله این نوشتار خارج است. آنچه مهم است اینکه مجموعه مدیریت کشور باید در مقابل این تحریم‌ها که در تناقض آشکار با حقوق بشر است، موضع فعال اتخاذ کند تا مردم کشور از این تحریم‌های فاجه‌نامه ایسب نینتند.

اطلاعیه کانون زندانیان سیاسی مسلمان (قبل از انقلاب)

پیرو برگزاری جلسه سر چهارشنبه، این هفته نیز اعضای کانون گروه هم می‌آیند.

مجمع‌های هفته: محمد شریعتمداری (وزیر اسبق بارگانی در دوره اصلاحات) زمان: ساعت ۱۸ تا ۲۰ چهارشنبه ۱۳۹۲ (در پیشتاد و نهمین جلسه)

مکان: خیابان وصال شیرازی، نرسیده به بلوار کاوشور

شورای هم اندیشی جلسه چهارشنبه

اطلاعیه

بدین وسیله به اطلاع می‌رساند: جلسهٔ مجمع عمومی عادی و مجمع عمومی کانون انجمن علوم سیاسی (ساعت ۱۸:۳۰) پنجشنبه ۱۳۹۲/۱۲/۲۶ در ساعت ۱۷:۰۰ در محل: تهران، خیابان استاد نجابت‌اللهی (ویلا) نیش خیابان ورشو، خانه اندیشمندان علوم انسانی با دستور جلسه زیر برگزار می‌گردد. بدینوسیله از اعضای محترم انجمن جهت مشارکت فعالانه و شرکت در تصمیم‌گیری‌ها در این نشست دعوت به عمل می‌آید.

دستور جلسه مجمع عمومی: ساعت ۱۷

تعیین اعضای هیئت‌مدیرهٔ انجمن
ارائه گزارش خزانه‌دار و بازرس انجمن
- موارد دیگر

دستور جلسه مجمع عمومی فوق‌العاده: ساعت ۱۸

ایجاد شعبات داخلی و خارجی

هیئت‌مدیره انجمن علوم سیاسی ایران

اطلاعات

۹ و ۱۰ اردیبهشت برگزار می‌شود

اجلاس علمای امت و بیداری اسلامی با حضور ۷۰۰ اندیشمند جهان در تهران

وارد این کشور می‌کنند تا مردم مسلمان سوریه را ناپدید و تبدیل‌یکل مجمع جهانی بیداری اسلامی با اعلام حمایت ایران از دولت و ملت سوریه و همچنین اصلاحات بشمار اسد و گفتگوهای مسالمت‌آمیز ادیان سووری یادآور شد. مخالف فعالیت کشورهای مترجع عرب، آمریکا و برخی کشورهای همسایه علیه سوریه هستیم. وی درباره حمایت ایران از سوریه و ایجاد اشتقاق در جهان اسلام گفت: آن‌هایی که از حمله به سوریه نوانستند بهره‌برند، اینک تلاش می‌کنند تا جنگ مذهبی به راه بیندارند. ما از ملت و دولت سوریه حمایت می‌کنیم، در حالی که اغلب آن‌ها اهل سنت هستند و این موضوع نه فقط اشتقاق ایدئامی نیست، بلکه به وحدت بیشتر می‌انجامد. ما از فلسطین هم حمایت می‌کنیم که اکثر آن‌ها اهل سنت هستند.

وی افزود: در همین اساس می‌بینیم که جنبش جهاد اسلامی در جنگ شنت روزه علیه اسرائیل، موضع‌های اهدایی جمهوری اسلامی ایران را در قلب تل آویو فرو آورد، پیروزی وی را م‌هون ایران می‌داند.

گفته‌های آیت‌الله تسخیری
آیت‌الله تسخیری دبیر اجلاس علمای امت و بیداری اسلامی هم در این نشست اظهار داشت: از نظر اسلام، تحولات تاریخی می‌بایست توسط علما هدایت شود تا منطق با اصول و تعالیم اسلامی باشد.

وی ابراز امیدواری کرد که در این اجلاس که با حضور علما از مذاهب مختلف حتی صوفی و شیعیان نیز شرکت دارند،

آیت الله هاشمی رفسنجانی: اعتماد مردم به نظام و مسئولان نباید مخدوش شود

آیت‌الله‌های رفسنجانی دیروز در دیدار جمعی از مدیران، فعالان اقتصادی و کارآفرین کشور با توجه به نقش دولت مردم در مقاطع مختلف انقلاب اسلامی در قیل و بعد از پیروزی به تشریح این تجربه مبارزه انقلابیون با رژیم پهلوی و نقش راهبردی اسلام‌در و برپایز هفت پرخاوت و گفت: در مبارزات قبل از انقلاب به رغم وجود گروه‌ها و جریان‌های مختلف که در مبارزه بودند و اشتداد حضور جدی‌تر شخصیت‌های مؤثر نظام از جمله آیت‌الله هاشمی در این عرصه شدند.

دیدار سفیر ایالات
آقای لو کاجانستانی سفیر جدید ایالتیاد در جمهوری اسلامی ایران در ابتدای مأموریت خود با آیت‌الله هاشمی رفسنجانی دیدار و گفتگو کرد. رئیس مجمع تشخیص مصلحت نظام، ضمن خوشامدگونی به سفیر جدید ایالتیاد و ابراز امیدواری نسبت به موفقیت وی در انجام مأموریت‌های محوله در کشور، گفت: سرشش روابط و همکاری‌های متقابل بین جمهوری اسلامی ایران و ایالتیاد را به مرحله‌گونی بسیار حساس و تحلیصر خواند و تصریح کرد: اگر در مذاکرات میان جمهوری اسلامی ایران و ایالتیاد در زمینه‌های اقتصادی، روابط، مشکلاتی باشد، ما هنوز روابط تهران و تهران را به سایر اعضای اتحادیه اروپا در سطح بالای قرار دارد.

آیت الله هاشمی رفسنجانی،
مأموریت سفرای جمهوری اسلامی ایران و ایالتیاد را به مرحله‌گونی بسیار حساس و تحلیصر خواند و تصریح کرد: اگر در مذاکرات میان جمهوری اسلامی ایران و ایالتیاد در زمینه‌های اقتصادی، روابط، مشکلاتی باشد، ما هنوز روابط تهران و تهران را به سایر اعضای اتحادیه اروپا در سطح بالای قرار دارد.

آیت الله هاشمی رفسنجانی،
مأموریت سفرای جمهوری اسلامی ایران و ایالتیاد را به مرحله‌گونی بسیار حساس و تحلیصر خواند و تصریح کرد: اگر در مذاکرات میان جمهوری اسلامی ایران و ایالتیاد در زمینه‌های اقتصادی، روابط، مشکلاتی باشد، ما هنوز روابط تهران و تهران را به سایر اعضای اتحادیه اروپا در سطح بالای قرار دارد.

دبیر جمعیت مبارزه با استعمال دخانیات ضمن هشدار نسبت به افزایش ۱۰ درصدی مصرف قلیان در دختران اعلام کرد: سن مصرف دخانیات از ۱۶ سال به ۱۰ سال رسیده و متأسفانه مصرف دخانیات بویژه در نوجوانان و جوانان که دانشجوی هستند یا در مقطع دبیرستان تحصیل می‌کنند افزایش یافته است.

دکتر محمد رضا مسجدی در گفت و گو با ایسنا، با طرح این سوال از مردم که «آیا در حال حاضر مجوز یا دخانیات در کشور محسوب است؟» گفت: از لحاظ نحوه اجراء «قانون جامع کنترل و مبارزه ملی با دخانیات» پرداخت و عنوان کرد: ایران عملکرد ضعیفی در زمینه مبارزه با دخانیات داشته و قوانین و آیین‌نامه‌های موجود به طور کامل اجرا نمی‌شوند، پس شرایط با وجود آن که حدود ۸۵ درصد از مردم ایران سیگار نمی‌کشند، اما مستقیماً در معرض دوها و مضرات آن قرار دارند.

بر جمعیت مبارزه با استعمال دخانیات در سال ۱۰۱۰ این خبر که مصرف دخانیات از ۱۶ سال به ۱۰ سال رسیده است، اظهار داشت: مصرف دخانیات بویژه در نوجوانان و جوانان که دانشجوی هستند و یا در مقطع دبیرستان تحصیل می‌کنند افزایش یافته است.

وی ضمن دیدار با مسئولان نسبت به افزایش ۱۰ درصدی مصرف دخان در دختران اظهار کرد: این آمارها کاهش دهد.

چندی پیش شهر داری تهران نیز آماری را از سطح جمعیتانی امیری در گفتگو با مهر، در پاسخ به این

سوال که یکی از اعضای فهای شورای نگهبان پیش اعلام کرده است که هر کسی بر اثر تحریف ابدا، به‌رد صلاحیت می‌شود، م‌الما، ها و مبارها شورای ابرای بررسی صلاحیت‌ها در انتخابات ریاست جمهوری آینده چیست، اظهار داشت: م‌الک شورای نگهبان قانون است، و ۱۱۵ قانون اساسی یکی سری شرایط برای بررسی صلاحیت‌ها تعریف شده است که هم جنبه ثبوتی و هم جنبه اثباتی دارد، این معاک شرایط موجود در اصل ۱۱۵، باید برای افرادی شورای نگهبان اجرا شود.

وی افزود: در بعضی از مناصب اصل بر این است که ویژگی‌ها و صلاحیت‌ها در شخص وجود دارد اما لحاظ ویژگی‌ها بر راسست جمهوری و این که رئیس جمهوری، رئیس قوه مجریه و و جانی از انقضی که مستقیماً در حوزه اختیارات رهبری است، مدیر اجرایی کشور محسوب می‌شود و برای اختیارات و مسیعی است کار بررسی‌ها هادر این انتخابات از صسایت بالایی برخوردار است.

عضو خوقدان شورای نگهبان با بیان این که رئیس جمهور است که قانون اساسی شرایطی را برای رئیس جمهور جهت اراده که باید اثرشود و البته هم‌زمان اساسی هم از شرایط ریاست جمهوری را بر عهده اعضای شورای نگهبان گذارسته است.

امیری درباره وزیر ریاست صسایت کاندیدایها و شورای نگهبان گفت: در کشورا رویده‌ها ای افرادی که کاندیدا هستند تحت نظر قرار می‌گیرد، یکی سری شرایط عمومی وجود دارد که کاندیدایها از آن برخوردار باشند. درباره شرایط اختصاصی اصل ۱۱۵ کاندیدایها در های در شورای نگهبان صورت می‌گیرد مبنی بر این که کاندیدایدارای شرایط مورد در اصل ۱۱۵ قانون اساسی است هست یا نه؟ وقتی این بحث‌ها به حد کافی رسید، ر‌ای گیری صورت می‌گیرد.

وی اداه را در شورای نگهبان درده گفت:

است یعنی از ۱۲ نفر قضا و عضو خوقدان باید هفت نفر رای

اخبار داخلی

۹ و ۱۰ اردیبهشت برگزار می‌شود

اجلاس علمای امت و بیداری اسلامی با حضور ۷۰۰ اندیشمند جهان در تهران

سلفی برگزار می‌شود، مذاکرات خوبی در جهت هدایت بیداری اسلامی صورت بگیرد. تسخیری گفت: امیدواریم، علما مسئولیت خود را بهتر بشناسند و بتوانند تحولات را هدایت و رهبری کنند. حجت‌الاسلام کریمیان یکی از مسئولان با اشاره به این که در طول برگزاری اجلاس شش کمسیون مبنای نظری بیداری اسلامی، نقش علما در بیداری اسلامی، علما، فرصت‌ها و تهدیدها در جهان اسلام، نظام حکومتی مطلوب اسلام، جهان آینه و جایگاه‌ات اسلامی و پیامبر اعظم(ص) می‌تواند در بیداری اسلامی تشکیل دهد، گفت: در اجلاس علمای امت و بیداری اسلامی، ۳۰۰ تن از خارج و ۲۰۰ تن از علمای جمهوری اسلامی ایران شرکت دارند.

وی همچنین، گفت: حدود ۷۰۰ محور کاری دربارن این اجلاس بر برنامه‌ریزی شده و در پایان این گفتارنش، بیانیه نهادهای فرهنگیه نظرهایی مدعوین منتشر خواهد شد.

به گفته کریمیان، بیش از ۳۵۰ مقاله پیرامون این اجلاس به دبیرخانه مجمع بیداری اسلامی ارسال شده است که مقالات برتر تحت عنوان کتابی در زمان برگزاری اجلاس منتشر می‌شود.

وی مسأله فلسطین و مقاومت اسلامی، مقاومت با فتنه مذهبی و اسلام‌هراسی را از جمله محورهای تبادل نظر بین علما در این اجلاس بیان کرد.

مهمان پرست: کمک کنند گان به رژیم صهیونیستی در جنایت های آن سهیم هستند

رامین مهمان‌پرست، سخنگوی وزارت امور خارجه در نشست مطبوعاتی خود با خبرنگاران در درباره قرارداد تسلیحاتی میان آمریکا و رژیم صهیونیستی، روز گذشته اظهار داشت، موضوع همکاری‌های تسلیحاتی و کمک‌های بی‌دریغ دولتمردان رژیم فاش‌نمرض صهیونیستی مسأله جدی‌دینی نیست و ادامه این جنایات منجر به تعالیت گسترده رژیم صهیونیستی برای کشتار مردم بی‌گناه منطقه و بی‌ثباتی و ناامنی خواهد شد. کسانی که به‌رژیم صهیونیستی کمک می‌کنند از جمله دولتمردان آمریکا در دره نوح جنایتی که در منطقه صورت دهد، شرک و سهیم هستند.

به گزارش ایسناوی افزود: مقام‌های آمریکایی به دنبال فروش تسلیحات خود هستند و روشن است که حضور چنین

خمساله‌ها به دنبال مافع خود در سایر مناطق جهان هستند

فقط با ایجاد ناامنی و بی‌ثباتی برسر است.

دستیار ویژه وزیر امور خارجه کشورمان همچنین در پاسخ به پرسش‌های درباره این که وزیر امور آمریکا در سفر به عراق اشغال گفته‌ات درباره‌های تسلیحاتی در خاورمیانه

پام روشنی برای ایران دارد که نشان می‌دهد استفاده از گزینه منطقه در فرضی جنگ نرم نام زده می‌شود و قصد نهایی این بزرگنمایی‌ها در منطقه نیست، کشور ما به اندازه کافی قدرتمند است که از حقوق خود دفاع کند و اجازه تعرض به هیچ دشمنی را ندهد.

وی اداه داد: رژیم صهیونیستی با این گونه قرارداده‌ها و تسلیحات توانایی‌ای را برای اتمام تجاوزات در منطقه پیدا می‌کند. به‌رژیم است دست از سیاست‌های خصمانه و جنگ روانی که علیه ملت‌هایجاد می‌کنند، بردارند. این گونه اقدامات ملت ما را دست‌نکش و مقاومت در برابر آنها خواهد کرد.

سخنگوی وزارت امور خارجه در مورد تشکیل جلسه چهار جانبه ایران، عربستان، مصر و ترکیه برای حل بحران سوریه گفت: این تلاش‌ها و تدابیر خود را برای حل این بحران از بهترین راه‌مکن و روش مسالمت‌آمیز دنبال می‌کنیم و ما معتقدیم تنها راه حل مسأله سوریه حمایت از حقوق ملت

و دولت سوریه است و باید شرایطی را فراهم کرد که در سایه ثبات، امنیت و آرامش، گروه‌های مسلح مذاکره‌اتشان را راه

دنبال‌کنند و از طریق آرای خود در صندوق‌ها تکلیف آینده سوریه مشخص شود. هر نوع اقدامی بر خلاف این روش و رویه که منجر به تشدید درگیری‌ها شود را محکوم و مانع ملت سوریه از زبانی می‌کنیم.

بازرسی هواپیماهای ایرانی
مأموریت صفرای جمهوری اسلامی ایران و ایالتیاد را به مرحله‌گونی بسیار حساس و تحلیصر خواند و تصریح کرد: اگر در مذاکرات میان جمهوری اسلامی ایران و ایالتیاد در زمینه‌های اقتصادی، روابط، مشکلاتی باشد، ما هنوز روابط تهران و تهران را به سایر اعضای اتحادیه اروپا در سطح بالای قرار دارد.

آیت الله هاشمی رفسنجانی،
مأموریت سفرای جمهوری اسلامی ایران و ایالتیاد را به مرحله‌گونی بسیار حساس و تحلیصر خواند و تصریح کرد: اگر در مذاکرات میان جمهوری اسلامی ایران و ایالتیاد در زمینه‌های اقتصادی، روابط، مشکلاتی باشد، ما هنوز روابط تهران و تهران را به سایر اعضای اتحادیه اروپا در سطح بالای قرار دارد.

آیت الله هاشمی رفسنجانی،
مأموریت سفرای جمهوری اسلامی ایران و ایالتیاد را به مرحله‌گونی بسیار حساس و تحلیصر خواند و تصریح کرد: اگر در مذاکرات میان جمهوری اسلامی ایران و ایالتیاد در زمینه‌های اقتصادی، روابط، مشکلاتی باشد، ما هنوز روابط تهران و تهران را به سایر اعضای اتحادیه اروپا در سطح بالای قرار دارد.

آیت الله هاشمی رفسنجانی،
مأموریت سفرای جمهوری اسلامی ایران و ایالتیاد را به مرحله‌گونی بسیار حساس و تحلیصر خواند و تصریح کرد: اگر در مذاکرات میان جمهوری اسلامی ایران و ایالتیاد در زمینه‌های اقتصادی، روابط، مشکلاتی باشد، ما هنوز روابط تهران و تهران را به سایر اعضای اتحادیه اروپا در سطح بالای قرار دارد.

آیت الله هاشمی رفسنجانی،
مأموریت سفرای جمهوری اسلامی ایران و ایالتیاد را به مرحله‌گونی بسیار حساس و تحلیصر خواند و تصریح کرد: اگر در مذاکرات میان جمهوری اسلامی ایران و ایالتیاد در زمینه‌های اقتصادی، روابط، مشکلاتی باشد، ما هنوز روابط تهران و تهران را به سایر اعضای اتحادیه اروپا در سطح بالای قرار دارد.

آیت الله هاشمی رفسنجانی،
مأموریت سفرای جمهوری اسلامی ایران و ایالتیاد را به مرحله‌گونی بسیار حساس و تحلیصر خواند و تصریح کرد: اگر در مذاکرات میان جمهوری اسلامی ایران و ایالتیاد در زمینه‌های اقتصادی، روابط، مشکلاتی باشد، ما هنوز روابط تهران و تهران را به سایر اعضای اتحادیه اروپا در سطح بالای قرار دارد.

آیت الله هاشمی رفسنجانی،
مأموریت سفرای جمهوری اسلامی ایران و ایالتیاد را به مرحله‌گونی بسیار حساس و تحلیصر خواند و تصریح کرد: اگر در مذاکرات میان جمهوری اسلامی ایران و ایالتیاد در زمینه‌های اقتصادی، روابط، مشکلاتی باشد، ما هنوز روابط تهران و تهران را به سایر اعضای اتحادیه اروپا در سطح بالای قرار دارد.

آیت الله هاشمی رفسنجانی،
مأموریت سفرای جمهوری اسلامی ایران و ایالتیاد را به مرحله‌گونی بسیار حساس و تحلیصر خواند و تصریح کرد: اگر در مذاکرات میان جمهوری اسلامی ایران و ایالتیاد در زمینه‌های اقتصادی، روابط، مشکلاتی باشد، ما هنوز روابط تهران و تهران را به سایر اعضای اتحادیه اروپا در سطح بالای قرار دارد.

آیت الله هاشمی رفسنجانی،
مأموریت سفرای جمهوری اسلامی ایران و ایالتیاد را به مرحله‌گونی بسیار حساس و تحلیصر خواند و تصریح کرد: اگر در مذاکرات میان جمهوری اسلامی ایران و ایالتیاد در زمینه‌های اقتصادی، روابط، مشکلاتی باشد، ما هنوز روابط تهران و تهران را به سایر اعضای اتحادیه اروپا در سطح بالای قرار دارد.

آیت الله هاشمی رفسنجانی،
مأموریت سفرای جمهوری اسلامی ایران و ایالتیاد را به مرحله‌گونی بسیار حساس و تحلیصر خواند و تصریح کرد: اگر در مذاکرات میان جمهوری اسلامی ایران و ایالتیاد در زمینه‌های اقتصادی، روابط، مشکلاتی باشد، ما هنوز روابط تهران و تهران را به سایر اعضای اتحادیه اروپا در سطح بالای قرار دارد.

آیت الله هاشمی رفسنجانی،
مأموریت سفرای جمهوری اسلامی ایران و ایالتیاد را به مرحله‌گونی بسیار حساس و تحلیصر خواند و تصریح کرد: اگر در مذاکرات میان جمهوری اسلامی ایران و ایالتیاد در زمینه‌های اقتصادی، روابط، مشکلاتی باشد، ما هنوز روابط تهران و تهران را به سایر اعضای اتحادیه اروپا در سطح بالای قرار دارد.

آیت الله هاشمی رفسنجانی،
مأموریت سفرای جمهوری اسلامی ایران و ایالتیاد را به مرحله‌گونی بسیار حساس و تحلیصر خواند و تصریح کرد: اگر در مذاکرات میان جمهوری اسلامی ایران و ایالتیاد در زمینه‌های اقتصادی، روابط، مشکلاتی باشد، ما هنوز روابط تهران و تهران را به سایر اعضای اتحادیه اروپا در سطح بالای قرار دارد.

آیت الله هاشمی رفسنجانی،
مأموریت سفرای جمهوری اسلامی ایران و ایالتیاد را به مرحله‌گونی بسیار حساس و تحلیصر خواند و تصریح کرد: اگر در مذاکرات میان جمهوری اسلامی ایران و ایالتیاد در زمینه‌های اقتصادی، روابط، مشکلاتی باشد، ما هنوز روابط تهران و تهران را به سایر اعضای اتحادیه اروپا در سطح بالای قرار دارد.

آیت الله هاشمی رفسنجانی،
مأموریت سفرای جمهوری اسلامی ایران و ایالتیاد را به مرحله‌گونی بسیار حساس و تحلیصر خواند و تصریح کرد: اگر در مذاکرات میان جمهوری اسلامی ایران و ایالتیاد در زمینه‌های اقتصادی، روابط، مشکلاتی باشد، ما هنوز روابط تهران و تهران را به سایر اعضای اتحادیه اروپا در سطح بالای قرار دارد.

آیت الله هاشمی رفسنجانی،
مأموریت سفرای جمهوری اسلامی ایران و ایالتیاد را به مرحله‌گونی بسیار حساس و تحلیصر خواند و تصریح کرد: اگر در مذاکرات میان جمهوری اسلامی ایران و ایالتیاد در زمینه‌های اقتصادی، روابط، مشکلاتی باشد، ما هنوز روابط تهران و تهران را به سایر اعضای اتحادیه اروپا در سطح بالای قرار دارد.

آیت الله هاشمی رفسنجانی،
مأموریت سفرای جمهوری اسلامی ایران و ایالتیاد را به مرحله‌گونی بسیار حساس و تحلیصر خواند و تصریح کرد: اگر در مذاکرات میان جمهوری اسلامی ایران و ایالتیاد در زمینه‌های اقتصادی، روابط، مشکلاتی باشد، ما هنوز روابط تهران و تهران را به سایر اعضای اتحادیه اروپا در سطح بالای قرار دارد.

آیت الله هاشمی رفسنجانی،
مأموریت سفرای جمهوری اسلامی ایران و ایالتیاد را به مرحله‌گونی بسیار حساس و تحلیصر خواند و تصریح کرد: اگر در مذاکرات میان جمهوری اسلامی ایران و ایالتیاد در زمینه‌های اقتصادی، روابط، مشکلاتی باشد، ما هنوز روابط تهران و تهران را به سایر اعضای اتحادیه اروپا در سطح بالای قرار دارد.

آیت الله هاشمی رفسنجانی،
مأموریت سفرای جمهوری اسلامی ایران و ایالتیاد را به مرحله‌گونی بسیار حساس و تحلیصر خواند و تصریح کرد: اگر در مذاکرات میان جمهوری اسلامی ایران و ایالتیاد در زمینه‌های اقتصادی، روابط، مشکلاتی باشد، ما هنوز روابط تهران و تهران را به سایر اعضای اتحادیه اروپا در سطح بالای قرار دارد.

آیت الله هاشمی رفسنجانی،
مأموریت سفرای جمهوری اسلامی ایران و ایالتیاد را به مرحله‌گونی بسیار حساس و تحلیصر خواند و تصریح کرد: اگر در مذاکرات میان جمهوری اسلامی ایران و ایالتیاد در زمینه‌های اقتصادی، روابط، مشکلاتی باشد، ما هنوز روابط تهران و تهران را به سایر اعضای اتحادیه اروپا در سطح بالای قرار دارد.

آیت الله هاشمی رفسنجانی،
مأموریت سفرای جمهوری اسلامی ایران و ایالتیاد را به مرحله‌گونی بسیار حساس و تحلیصر خواند و تصریح کرد: اگر در مذاکرات میان جمهوری اسلامی ایران و ایالتیاد در زمینه‌های اقتصادی، روابط، مشکلاتی باشد، ما هنوز روابط تهران و تهران را به سایر اعضای اتحادیه اروپا در سطح بالای قرار دارد.

آیت الله هاشمی رفسنجانی،
مأموریت سفرای جمهوری اسلامی ایران و ایالتیاد را به مرحله‌گونی بسیار حساس و تحلیصر خواند و تصریح کرد: اگر در مذاکرات میان جمهوری اسلامی ایران و ایالتیاد در زمینه‌های اقتصادی، روابط، مشکلاتی باشد، ما هنوز روابط تهران و تهران را به سایر اعضای اتحادیه اروپا در سطح بالای قرار دارد.

آیت الله هاشمی رفسنجانی،
مأموریت سفرای جمهوری اسلامی ایران و ایالتیاد را به مرحله‌گونی بسیار حساس و تحلیصر خواند و تصریح کرد: اگر در مذاکرات میان جمهوری اسلامی ایران و ایالتیاد در زمینه‌های اقتصادی، روابط، مشکلاتی باشد، ما هنوز روابط تهران و تهران را به سایر اعضای اتحادیه اروپا در سطح بالای قرار دارد.

آیت الله هاشمی رفسنجانی،
مأموریت سفرای جمهوری اسلامی ایران و ایالتیاد را به مرحله‌گونی بسیار حساس و تحلیصر خواند و تصریح کرد: اگر در مذاکرات میان جمهوری اسلامی ایران و ایالتیاد در زمینه‌های اقتصادی، روابط، مشکلاتی باشد، ما هنوز روابط تهران و تهران را به سایر اعضای اتحادیه اروپا در سطح بالای قرار دارد.

آیت الله هاشمی رفسنجانی،
مأموریت سفرای جمهوری اسلامی ایران و ایالتیاد را به مرحله‌گونی بسیار حساس و تحلیصر خواند و تصریح کرد: اگر در مذاکرات میان جمهوری اسلامی ایران و ایالتیاد در زمینه‌های اقتصادی، روابط، مشکلاتی باشد، ما هنوز روابط تهران و تهران را به سایر اعضای اتحادیه اروپا در سطح بالای قرار دارد.

آیت الله هاشمی رفسنجانی،
مأموریت سفرای جمهوری اسلامی ایران و ایالتیاد را به مرحله‌گونی بسیار حساس و تحلیصر خواند و تصریح کرد: اگر در مذاکرات میان جمهوری اسلامی ایران و ایالتیاد در زمینه‌های اقتصادی، روابط، مشکلاتی باشد، ما هنوز روابط تهران و تهران را به سایر اعضای اتحادیه اروپا در سطح بالای قرار دارد.

آیت الله هاشمی رفسنجانی،
مأموریت سفرای جمهوری اسلامی ایران و ایالتیاد را به مرحله‌گونی بسیار حساس و تحلیصر خواند و تصریح کرد: اگر در مذاکرات میان جمهوری اسلامی ایران و ایالتیاد در زمینه‌های اقتصادی، روابط، مشکلاتی باشد، ما هنوز روابط تهران و تهران را به سایر اعضای اتحادیه اروپا در سطح بالای قرار دارد.

آیت الله هاشمی رفسنجانی،
مأموریت سفرای جمهوری اسلامی ایران و ایالتیاد را به مرحله‌گونی بسیار حساس و تحلیصر خواند و تصریح کرد: اگر در مذاکرات میان جمهوری اسلامی ایران و ایالتیاد در زمینه‌های اقتصادی، روابط، مشکلاتی باشد، ما هنوز روابط تهران و تهران را به سایر اعضای اتحادیه اروپا در سطح بالای قرار دارد.

آیت الله هاشمی رفسنجانی،
مأموریت سفرای جمهوری اسلامی ایران و ایالتیاد را به مرحله‌گونی بسیار حساس و تحلیصر خواند و تصریح کرد: اگر در مذاکرات میان جمهوری اسلامی ایران و ایالتیاد در زمینه‌های اقتصادی، روابط، مشکلاتی باشد، ما هنوز روابط تهران و تهران را به سایر اعضای اتحادیه اروپا در سطح بالای قرار دارد.

آیت الله هاشمی رفسنجانی،
مأموریت سفرای جمهوری اسلامی ایران و ایالتیاد را به مرحله‌گونی بسیار حساس و تحلیصر خواند و تصریح کرد: اگر در مذاکرات میان جمهوری اسلامی ایران و ایالتیاد در زمینه‌های اقتصادی، روابط، مشکلاتی باشد، ما هنوز روابط تهران و تهران را به سایر اعضای اتحادیه اروپا در سطح بالای قرار دارد.

آیت الله هاشمی رفسنجانی،
مأموریت سفرای جمهوری اسلامی ایران و ایالتیاد را به مرحله‌گونی بسیار حساس و تحلیصر خواند و تصریح کرد: اگر در مذاکرات میان جمهوری اسلامی ایران و ایالتیاد در زمینه‌های اقتصادی، روابط، مشکلاتی باشد، ما هنوز روابط تهران و تهران را به سایر اعضای اتحادیه اروپا در سطح بالای قرار دارد.

آیت الله هاشمی رفسنجانی،
مأموریت سفرای جمهوری اسلامی ایران و ایالتیاد را به مرحله‌گونی بسیار حساس و تحلیصر خواند و تصریح کرد: اگر در مذاکرات میان جمهوری اسلامی ایران و ایالتیاد در زمینه‌های اقتصادی، روابط، مشکلاتی باشد، ما هنوز روابط تهران و تهران را به سایر اعضای اتحادیه اروپا در سطح بالای قرار دارد.

آیت الله هاشمی رفسنجانی،
مأموریت سفرای جمهوری اسلامی ایران و ایالتیاد را به مرحله‌گونی بسیار حساس و تحلیصر خواند و تصریح کرد: اگر در مذاکرات میان جمهوری اسلامی ایران و ایالتیاد در زمینه‌های اقتصادی، روابط، مشکلاتی باشد، ما هنوز روابط تهران و تهران را به سایر اعضای اتحادیه اروپا در سطح بالای قرار دارد.

آیت الله هاشمی رفسنجانی،
مأموریت سفرای جمهوری اسلامی ایران و ایالتیاد را به مرحله‌گونی بسیار حساس و تحلیصر خواند و تصریح کرد: اگر در مذاکرات میان جمهوری اسلامی ایران و ایالتیاد در زمینه‌های اقتصادی، روابط، مشکلاتی باشد، ما هنوز روابط تهران و تهران را به سایر اعضای اتحادیه اروپا در سطح بالای قرار دارد.

آیت الله هاشمی رفسنجانی،
مأموریت سفرای جمهوری اسلامی ایران و ایالتیاد را به مرحله‌گونی بسیار حساس و تحلیصر خواند و تصریح کرد: اگر در مذاکرات میان جمهوری اسلامی ایران و ایالتیاد در زمینه‌های اقتصادی، روابط، مشکلاتی باشد، ما هنوز روابط تهران و تهران را به سایر اعضای اتحادیه اروپا در سطح بالای قرار دارد.

آیت الله هاشمی رفسنجانی،

آن پرنده عاشق است
عاشق ستاره‌ماهی‌ای
که مثل یک نگین نقره‌ای
روی دست آب‌برق می‌زند
ماهی لپاس نقره‌ای هم عاشق است
عاشق پرنده طلایی‌ای
که مثل سکه‌ای
توی مشت آفتاب
برق می‌زند

آن پرنده را ولی جطور
می‌شود به ماهی‌اش رساند!
خطه‌روسی
این دو عاشق عجیب را جطور
می‌شود میان آب و آب خواند!
هیچ کس
تا گشود

سفرهای برای عقد ماهی‌ای
نچیده است
هیچ کس پرنده ماهی‌ای ندیده است

یک شبی ولی
مطمئنم عشق، با من می‌شود
راهی
جاده‌های روشن خیال می‌شود
ماهای
می‌پرد به سمت آسمان
یک شبی
مطمئنم عشق با له می‌شود
راه‌های دور
مثل کاغذی
مجاهه می‌شود
و پرندهای شناکان
می‌روند به قعر آب‌های بیکران!

عرفان‌نظر آهاری
«باغ پرندگان» باتوجه به تلفیق طبیعت و حیات وحش از نوع خاص پرندگان آن، می‌تواند یکی از پربازدیدترین پارک‌های گردشگری هر کشور باشد و مجموعه‌ای از امکانات خاص مانند تکثیر پرندگان عادی باکیامپ، فروش پرندگان و تجهیزات تخصصی نگهداری از آن‌ها و موزه‌های ویژه پرندگان تاکسیدرمی شده داشته‌باشد.

و صخره‌های مصنوعی و برخی فضاهای تفریحی جانبی در این گونه باغ‌ها یا پارک‌ها وجود دارد که می‌تواند میان انسان و آسمان وزمین و زمینیان دیگر، آشتی برقرار کند و فضای خالی میان زندگی سیمانی امروزی و طبیعت را امش بخش فراموش شده را پر کند.
رنده کردن محیط زیست و حیات طبیعی جانداران و نگهداری از آن‌ها، قطعه‌گمشده زندگی بشر امروزی است که می‌تواند بار دیگر، خاطره حیاتی بهشتی ولدت بخش را در کره خاکی تجدید کند.

بزرگ‌ترین باغ پرندگان دنیا

بزرگ‌ترین باغ پرندگان دنیا را می‌توان در مالزی دید که یکی از جاذبه‌های گردشگری معروف نیز محسوب می‌شود. باغ پرندگان مالزی در منطقه‌ای به نام «دریاچه باغ‌ها» (Lake Gardens) با وسعت ۶۰ هکتار قرار دارد و در سال ۱۸۸۸ میلادی در نوآر سیز کو الا میور راجداند. باغ پرندگان کو الا میور در سال ۹۹۱ میلادی، به‌صورت رسمی با حضور ملکه مالزی آغاز به کار کرد. این باغ فقط ۱۰ دقیقه تا مرکز شهر فاصله دارد. دریاچه‌ای مصنوعی در کنار باغ پرندگان ساخته شده است تا گردشگران بتوانند با استفاده از قایق‌های تفریحی نیز به تماشای این باغ بپردازند.
بن پارک، بزرگ‌ترین باغ پرندگان جهان است که لانه هزار پرنده از ۲۰۰ گونه مختلف را سرآسَر جهان در آن قرار دارد و نیز بزرگ‌ترین پارک در دنیا است که پرندگان

در آن به‌شکل آزاد نگهداری می‌شوند و به راحتی در میان شاخه‌ها و درختان پرواز می‌کنند و منظره طبیعی و زیبایی به چشم گردشگران هدیه می‌دهند. گردشگران نیز برای جلوگیری از برخورد با پرندگان باید در میان رنده‌های کوتاه‌ی حرکت کنند و از انجام کارهایی که موجب ترس و وحشت پرندگان می‌شود، پرهیزند تا از آسیب نوک و سرسرنجه نیز برخی از پرندگان که آن‌ها نیز به صورت آزاد در پروازند، در امان بمانند.
از دیگر جاذبه‌های بازدید از این پارک پرندگان، لذت غذا دادن و لمس کردن و عکس گرفتن با آن‌هاست که به‌صورت بسیار محافظت شده، انجام می‌گیرد. بازدیدکنندگان می‌توانند بسته‌های غذایی مخصوص را در پارک بخرند و به پرندگان بدهند و یا در کلبه بزرگی که در وسط پارک است، به همراه نگهبان وارد شوند و برخی از پرندگان بر سر و دست آنان بنشینند و افتخار عکسی یادگاری را نصیب گردشگران کنند!

باغ‌های پرندگان ایران

در ایران نیز، شهرهای بسیاری، قسمتی از زمین سبز و آسمان صافشان را به پرندگان اختصاص داده‌اند و قسمی به بزرگی باغ پرندگان برای آن‌ها ساخته‌اند. معروف‌ترین باغ پرندگان کشور، در شهرهای ارومیه، اصفهان، استارا، ساوجبلاغ، شیراز، کرمانشاه، کیش و اخیراً نیز در تهران بزرگ‌احداث شده‌اند که به‌زعم مجریان و دست‌اندرکاران این پروژه، بزرگی و عظمت و تکامل باغ پرندگان تهران، معنای حقیقی باغ و پارک پرندگان را به زیبایی مجسم کرده است. این که باغ پرندگان، چه ویژگی‌های باید داشته باشد

♦ ♦ ♦

*** باغ پرندگان تهران، فضای گسترده و سرپوشیده‌ای در شمال شرق تهران است که ۲۳ هکتار از ۸۶ هکتار مجموعه گردشگری پارک جنگلی لویزان را به خود اختصاص داده است و بزرگ‌ترین باغ پرندگان در خاورمیانه محسوب می‌شود**

*** ورود خودرو به داخل باغ پرندگان ممنوع است و بازدیدکنندگان می‌توانند با وسایل نقلیه سازگار با محیط زیست، مانند ماشین برقی و یا به صورت پیاده، از باغ بازدید به عمل آورند و یا با کالسکه، در مسیر دور تا دور مجموعه ۸۶ هکتاری لویزان گردش کنند**

♦ ♦ ♦

و استانداردهای جهانی چنین باغ و پارک‌هایی چگونه است و چه کسانی می‌توانند اقدام به این کار کنند، در پورتال سازمان محیط زیست و با عنوان «پارچوب کلیات ضوابط و معیارهای احداث باغ پرندگان بیان شده‌است. برای احداث باغ پرندگان با اهداف آموزشی، تحقیقاتی و تفریحی، ضروری است ضمن کسب آگاهی در مورد خصوصیات انواع پرندگان و از جمله رفتارها، تغذیه، تولیدمثل و لانه‌سازی، شرایط زیست طبیعی هر پرنده نیز تا جایی که امکان دارد، شبیه‌سازی شود.

از دیگر نکات مهم، تفکیک زیستگاه پرندگان بر اساس اقلیم و نوع زیستگاه آن‌هاست. به عبارت نسی، پرندگان خشکی‌زی، آبزی و کنارآبزی، هر کدام ویژگی‌های خود را دارند که در ساخت باغ پرندگان باید در نظر گرفت. بنابراین در هر زیستگاهی می‌توان در جستجوی پرندگان مختص همان زیستگاه بود. همچنین سازگار با پرندگان نسبت به هم نیز، باید بررسی شود. به‌طور مثال پرندگان شکاری با گونه‌هایی که مستقیماً مورد تغذیه و شکار آنها قرار می‌گیرند، نباید در یک محل نگهداری شوند. توصیه می‌کنیم، قبل از باز دیدن باغ پرندگان و نمونه بزرگ آن در پایتخت، از شرایط اصولی باغ‌های پرندگان، کسب اطلاع کنید تا در حین تماشای زیبایی‌های طبیعی اطرافتان، به تخصص و توجه و مهارت طراحان چنین باغ‌هایی و میزان فوریت‌های پزشکی شاهرود شماره تلفن ۰۲۷۳-۳۳۷۴۵۸۱ تماس حاصل نمایند.

همچنین اسناد مناقضه از طریق سایت اینترنتی پایگاه ملی اطلاع‌رسانی مناقضات به نشانی www.iets.mporg.ir و سایت این دانشگاه به نشانی www.shmu.ac.ir قابل دریافت می‌باشد.

ضمناً تاریخ و ساعت برگزاری جلسه توجیهی مناقضه متعاقباً در سایت این دانشگاه اعلام می‌گردد.

روابط عمومی دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی شاهرود

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی شاهرود به واگذاری انجام خدمات پیش بیمارستانی تعداد ۱۱۵ جاده‌ای شامل مناطق کاپوش (مسوداغلن)، پشت بسطام، ری‌آباد، طرود، خوش ییلاق، و تاش مجن را به طور یکجا از طریق مناقضه عمومی به اشخاص حقوقی صلاحیتدار و واجد شرایط اقدام نماید. لذا متقاضیان محترم می‌توانند جهت دریافت اسناد مناقضه از تاریخ چاپ آگهی نوبست دوم به مدت ۱۰ روز به‌نشانی: شاهرود – شهرک البرز – بلوار آیتالله هجبت – ساختمان البرز – معاونت توسعه مدیریت و منابع – واحد امور قراردادها مراجعه و جهت کسب اطلاعات بیشتر با مرکز مدیریت حوادث و فوریت‌های پزشکی شاهرود شماره تلفن ۰۲۷۳-۳۳۷۴۵۸۱ تماس حاصل نمایند.

همچنین اسناد مناقضه از طریق سایت اینترنتی پایگاه ملی اطلاع‌رسانی مناقضات به نشانی www.iets.mporg.ir و سایت این دانشگاه به نشانی www.shmu.ac.ir قابل دریافت می‌باشد.

ضمناً تاریخ و ساعت برگزاری جلسه توجیهی مناقضه متعاقباً در سایت این دانشگاه اعلام می‌گردد.

روابط عمومی دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی شاهرود

شماره ۳۷۲۴	مراج: غلامحسین باغبان	شماره ۲۱۹۶۶
پارچه‌ای نشانه‌های صلح یا تسلیم	پارچه‌ای اختراع رنکو فرمی	خل جدول
پ	غلبه داشتن	کج و مایل
تجربه و آزمایش	بول رانج روسیه	خاک سفالگری
مار خطرناک	تقویت کننده	پایان حیات
شفقت و مدوش	مأمور اجرای دیوان	پشت
محصول آتش	چنیندن	غل و خرد
صد سال	در جواب هوی	حرف اول
به سرعت تغییر کردن، دگرگونی	ابو ریشم ناخالص	خربیدن
هر نوع پارچه	گوشت بین دندان ضعیف غایب	میراث
نمایشنامه	شهری در روسیه	صدای بلند
خودداری	کرو گذاشتن	درس خوانده
جواب پشتک	حرف انتخاب	کشوری
فرمان قطعی برای حمله	در حال لرزیدن، مرتعش	ت
بازنشانه رایانه‌ای	شهر باکیرها	

در آستانه افتتاح بزرگ‌ترین باغ پرندگان خاورمیانه در تهران

سهمی از زمین برای پرندگان آسمان

موفقیت آن‌ها در اجرای این برنامه‌ها نیز، بی‌برید.

باغ پرندگان تهران

در باغ‌های وحش، معمولاً محوطه‌ها و باقفس‌هایی باهدف نگهداری انواع پرندگان وجود دارد، ولی بهترین حالت نگهداری، رهاسازی آنها در محیطی وسیع اما سرپوشیده‌است که با باغ پرندگان، نامیده می‌شود که در آن‌ها پرندگان می‌توانند آزادانه و در فضایی همانند زیستگاه طبیعی ششان، زندگی و پرواز کنند. باغ پرندگان تهران، فضای گسترده و سرپوشیده‌ای در شمال شرق تهران است که ۲۳ هکتار از ۸۶ هکتار مجموعه گردشگری پارک جنگلی لویزان را به خود اختصاص داده‌است.

این محل بزرگ‌ترین باغ پرندگان در خاورمیانه است و فـاز اول آن در ۷ اردیبهست ماه امسال افتتاح می‌شود. به گفته دکتر محمدهادی ایازی –سختگوی شهرداری تهران، مجموعه گردشگری لویزان، در شمال شرق پایتخت واقع شده‌است و حدود ۸۶ هکتار وسعت دارد و فاز دوم باغ پرندگان این مجموعه، در ماه‌های آتی به بهره‌برداری کامل می‌رسد.

سختگوی شهرداری تهران، همچنین اظهار می‌دارد: ۱۶ هکتار از این مجموعه ۸۶ هکتاری به پرندگان «آچری» اختصاص دارد که نمی‌توانند پرواز کنند. همچنین در قسمت جنوبی، شتر مرغ‌ها در قسمت شمالی، عقاب‌ها را می‌بینید، کبک و بلدرچین نیز در مجمو به راه‌هستند. وی ادامه می‌دهد: برای پرندگان «دشتجری» توری‌هایی ایجاد شده که هم اکنون ستون‌های آن پرافرشته شده‌است. این توره‌ها ۱۰۰ متر مربع وسعت و ۵۰ متر ارتفاع دارند و پرندگان می‌توانند در این محوطه پرواز کنند.

♦ ♦ ♦

*** لطیف پنداریان- دکترا معماری و مدیر اجرایی پروژه باغ پرندگان تهران: این باغ بزرگ‌ترین سازه کابلی دنیا را دارد که محدوده ۶٫۵ هکتار را با کابل و توری و ارتفاع پروازی ۵۰ متر، چنان پوشش می‌دهد که پرندگان بلندپرواز، به راحتی می‌توانند در آنجا اوج بگیرند**

*** طراحی سازه و معماری باغ پرندگان تهران، منحصربه فرد است و همچون برج‌های آزادی و میلاد، از مشخصه‌های تهران خواهد شد**

♦ ♦ ♦

تازه‌های باغ پرندگان

پنداریان از جاذبه‌های گردشگری این باغ نیز چنین می‌گوید: دسترسی به این پارک به واسطه بزرگ‌راه‌های اطراف آن و آماده‌بودن پارکینگ خودروها، بسیار آسان است.

و رودخودو به داخل باغ پرندگان ممنوع است و بازدیدکنندگان می‌توانند با وسایل نقلیه سازگار محیط زیست، مانند ماشین برقی و یا به صورت پیاده، از باغ بازدید عمل آورند و یا با کالسکه، در مسیر دور تا دور مجموعه ۸۶ هکتاری لویزان، گردش کنند. همچنین برای حضور جانداران، معلولان و افراد کم‌توان در این مجموعه، سطح شیب دار پیش‌بینی شده و مناسب سازی به عمل آمده‌است. وی در خصوص فروش پرندگان یا شتک کردن پرندگان (تاکسیدرمی) می‌گوید: فعلاً در پرندگان اقدامی صورت نمی‌گیرد، اما در آینده به این موضوع نیز می‌پردازیم. اما به لحاظ جمعیتی، کمبود جا نداریم و پیش‌بینی کرده‌ایم از حدود ۲۵۰۰ پرنده در این فضا نگهداری کنیم و اگر جمعیتشان تا ۵ برابر بیشتر شود یا قرار باشد گونه‌های جدیدی را به مجموعه بیافزاییم، باز هم وسعت ۲۳ هکتاری اینجا، پاسخگو خواهد بود.

مدیر اجرایی پروژه، با اشاره به این نکته که باغ پرندگان تهران از این پس در اختیار مدیران بهره‌بردار قرار خواهد گرفت، امیدوار است این باغ یکی از قطب‌های گردشگری تهران شود و امتیازهای خاص آن، رضایت بازدیدکنندگان را فراهم آورد.

وجیه تیموری

♦ ♦ ♦

فراخوان پذیرش دانشجو در دانشکده مجازی دانشگاه علوم پزشکی تهران	دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی تهران
دانشکده مجازی دانشگاه علوم پزشکی تهران	
با همکاری سایر دانشکده‌های دانشگاه برای سال تحصیلی ۹۲ در مقطع کارشناسی ارشد رشته‌های برنامه‌ریزی یادگیری الکترونیکی در علوم پزشکی، آموزش پزشکی، کتابداری و اطلاع‌رسانی پزشکی، نظارت بر امور دارویی و کارشناسی پرستاری دانشجو می‌پذیرد.	
برای کسب اطلاعات بیشتر و ثبت‌نام تا ۱۴/۲/۹۲ به‌سایت دانشکده مجازی (http://etums.tums.ac.ir) مراجعه‌نمایید.	
۲۹۲/م‌الف	

♦ ♦ ♦

شرکت بین‌المللی ساروج پوشر (سهامی عام) به شماره ثبت ۱۴۳۱۳۶ بدینوسیله از سهامداران گرامی شرکت بین‌المللی ساروج پوشر (سهامی عام) می‌رساند که تاریخ دعوت مجمع عادی سالانه چاپ‌شده در روزنامه اطلاعات مورخ ۱۳۹۲/۱/۲۷ لغو و زمان و مکان جدید متعاقباً اعلام خواهد شد.

افقی:	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵
۱	ع	و	ر	ی	ا	ر	ی	ا	ر	ی	ا	ر	ی	ا	ر
۲	ن	ق	ن	ق	ن	ق	ن	ق	ن	ق	ن	ق	ن	ق	ن
۳	ی	ی	ی	ی	ی	ی	ی	ی	ی	ی	ی	ی	ی	ی	ی
۴	د	ر	د	ر	د	ر	د	ر	د	ر	د	ر	د	ر	د
۵	ن	م	د	ر	ی	ا	ر	ی	ا	ر	ی	ا	ر	ی	ا
۶	ی	ی	ی	ی	ی	ی	ی	ی	ی	ی	ی	ی	ی	ی	ی
۷	ا	ر	ی	ا	ر	ی	ا	ر	ی	ا	ر	ی	ا	ر	ی
۸	ا	ر	ی	ا	ر	ی	ا	ر	ی	ا	ر	ی	ا	ر	ی
۹	ا	ر	ی	ا	ر	ی	ا	ر	ی	ا	ر	ی	ا	ر	ی
۱۰	ا	ر	ی	ا	ر	ی	ا	ر	ی	ا	ر	ی	ا	ر	ی
۱۱	ا	ر	ی	ا	ر	ی	ا	ر	ی	ا	ر	ی	ا	ر	ی
۱۲	ا	ر	ی	ا	ر	ی	ا	ر	ی	ا	ر	ی	ا	ر	ی
۱۳	ا	ر	ی	ا	ر	ی	ا	ر	ی	ا	ر	ی	ا	ر	ی
۱۴	ا	ر	ی	ا	ر	ی	ا	ر	ی	ا	ر	ی	ا	ر	ی
۱۵	ا	ر	ی	ا	ر	ی	ا	ر	ی	ا	ر	ی	ا	ر	ی

عمودی:

- ۱-فیلمی از بهمن فرمان‌آرا- مورد نیاز
- ۲-بی‌بهره و منحرف -ظرف آزمایشگاهی
- ۳-حرف انگلیسی -کامل‌ترین غذا- دریا- شاداب
- ۴-شهری در کرمان ساخمو و بد اخلاق -خودداری
- ۵-سمت راست -گمراه و کج‌رو به مربوط به علم

جبر	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵
۱	ع	و	ر	ی	ا	ر	ی	ا	ر	ی	ا	ر	ی	ا	ر
۲	ن	ق	ن	ق	ن	ق	ن	ق	ن	ق	ن	ق	ن	ق	ن
۳	ی	ی	ی	ی	ی	ی	ی	ی	ی	ی	ی	ی	ی	ی	ی
۴	د	ر	د	ر	د	ر	د	ر	د	ر	د	ر	د	ر	د
۵	ن	م	د	ر	ی	ا	ر	ی	ا	ر	ی	ا	ر	ی	ا
۶	ی	ی	ی	ی	ی	ی	ی	ی	ی	ی	ی	ی	ی	ی	ی
۷	ا	ر	ی	ا	ر	ی	ا	ر	ی	ا	ر	ی	ا	ر	ی
۸	ا	ر	ی	ا	ر	ی	ا	ر	ی	ا	ر	ی	ا	ر	ی
۹	ا	ر	ی	ا	ر	ی	ا	ر	ی	ا	ر	ی	ا	ر	ی
۱۰	ا	ر	ی	ا	ر	ی	ا	ر	ی	ا	ر	ی	ا	ر	ی
۱۱	ا	ر	ی	ا	ر	ی	ا	ر	ی	ا	ر	ی	ا	ر	ی
۱۲	ا	ر	ی	ا	ر	ی	ا	ر	ی	ا	ر	ی	ا	ر	ی
۱۳	ا	ر	ی	ا	ر	ی	ا	ر	ی	ا	ر	ی	ا	ر	ی
۱۴	ا	ر	ی	ا	ر	ی	ا	ر	ی	ا	ر	ی	ا	ر	ی
۱۵	ا	ر	ی	ا	ر	ی	ا	ر	ی	ا	ر	ی	ا	ر	ی

۲۱۹۶۵/م‌الف

♦ ♦ ♦

۱-با یک چیز تیز اثری گذاشتن -وجه معادل آن در

حساب بانکی نیست!

۲-ضیافت -زدک

۳-آب کیاب می‌شود! -دشمن فرشته -نوعی کاغذ

-برعهده گیرنده

۴-آنها -سهولت -خرمن گندم

۵-گوش داد- اصلاح کردن -وسط، بین

۶-آخرین سوره نازل شده آن مجید -برطرف کننده

بوی بد -موی نرم -توانایی آخر

۷-حرف نذا -خودکار معروف -دفاع تیم ملوان

۸-بدون مضایقه -کیفر و سزا

۹-عوض کردن -کتاب فیزیک و شیمی قدیم -

برجستگی زیرگونه

۱۰-یازده -عدد یغنی -تحسین فرنگی -سوره‌های

قرآنی

۱۱-ابزار در و پنجره -یار بیژن -بیم دادن

۱۲-شهر تاریخی مسوریه -دیواره و ذوق و استعداد

طبیعی در هنر

۱۳-قسمتی از رودخانه که در آن سرعت جریان آب

جام جم

جام جم

جام جم

جام جم

جام جم

جام جم

جام جم

یشر از دیرباز در پی دیدن و دانستن رویدادهای دور از دسترس این جهان و مبادی آن بوده‌است. جام، آینهٔ تشت بر آب، مکاشفهٔ پیشگویی و خواب ابزارها و شیوه‌های مختلفی است که انسان را در کشف حوادث داری رسانده‌است. در این میان، جام (اوستایی: yāma، فارسی میانه: yām) افزون بر زینت‌بخشی مجالس بزم بزرگان، در مراسم آیینی نیز کار می‌رفت. در تاریخ و ادبیات ایران‌زمین نیز از چندین جام ویژه یاد شده که یکی از مشهورترین آن جام جم است.

نیمه (چم) از شخصیت‌های اسطوره‌ای هندوایرانی است که در

اسطورهٔ ودایی، او و خواهر همای‌هاش—دیشی—به عنوان نخستین زوج بشر

و پدر و مادر همهٔ آدمیان به شمار آمده‌اند. گرچه این شخصیت در بیشتر

زمان و به تناسب شرایط آن سرزمین دستخوش تغییراتی شده‌است، بنا

بر روایت شاهنامه، جم، فرزند تهمورث و چهارمین شهریار اسطوره‌ای از

سلسلهٔ پیشدادیان محسوب شده‌است.

جم (اوستایی: Yima، فارسی میانه: Ijam) گناهکاری است که برای خشنودی آدمیان، خودن گردشت را به آنها اموخت(بسا: ۸۳۲) و در اوستای متأخر و دیگر متون فارسی میانه، جم پسر ویژنگه‌ست و به یادش افشردن خود را در عطا شد. بنا بر این متون، اهورمزدا پیش از زردشت، دین اهورایی را به وی عرضه داشت و از او خواست که این دین را بیاورد و آن را مادر همهٔ آدمیان به شمار آید. نگاهبانی از دین ابراز ناتوانی کرد. آنگاه اهورمزدا وظیفهٔ شهریاری و بالادن زمین را برعهدهٔ او گذاشت. دورهٔ طولانی فرمانروایی او با بی‌مرگی، شادکامی، فراوانی آب و خوراک و آدمیان را در آن جای داد تا در زمستان بسیار سختی که در آخرالزمان فرامی‌رسد، نسل آنان را از نابودی حتمی حفظ کند؛ اما سرانجام به سبب غرور و دروغ سه بار فَرّه از او گرفت و سرانجام، با ازّه دو نیمه گشت. با این همه، در هیچ یک از متون بازمانده از ایران باستان سخنی از جام جم به میان نیامده‌است. در متون دیگر و تاریخ‌نگاریهای اسلامی نیز با وجود اختلافاتی در نسب، دورهٔ شهریاری و احوال جام، مطلبی تازه و افزون بر منابع کهن به چشم نمی‌خورد.

پس از ظهور اسلام و فترت سه سده‌ای در زبان و ادبیات فارسی، جم تنها به عنوان پادشاهی مقتدر ظهور یافت؛ اما در اواخر سدهٔ ۴ق/۱۴م نخستین بار منجیک ترمذی در اشعار خود از «سافر جمشیده» یاد کرد که طرفی برای شراب و منسوب به جم است:

من نه خاقانم کز کاسهٔ فغفور خورم

جم کجا حوصلهٔ ساغر جمشید کجا؟
اما از میان شاعران یادشده، معری نخستین شاعر دمیچمه‌سارو-به که جام جم را با معنایی تازه، یعنی تسخیر آفاق، به کار برد:

آفاق مسخر است حکمتِ را
گویم که به دست توست جام جم
و سنایی نخستین شاعر صوفی مشرب بود که افزون بر ویژگی جهان‌نمایی جام، معنای مجازی «دل عارف» را به آن بخشید، که عارف از طریق آن به اسرار راه می‌یابد، حقایق هستی را در آن می‌بیند و از آنچه روی جهان مادی است، آگاه می‌شود:

به یقین دان که جام جم در توست
منتظر نشاط و غم دل توست
گر تما کنی جهان دیدن
جمله اشیا در او توان دیدن
تا پی سنایی، دیگر شاعران و نویسندگان صوفی نیز معانی مجازی و ناوی دیگری چون خود فانی شده، عقل، دل، نفس دانا، انسان کامل، قلب انسان کامل و… را بدان افزودند. در سیر این تصور معنایی، همچنین از خطوط هفت گانهٔ جام (جم، بعدار، بصره، ازرق، اشک یاورشکر، کاسهٔ گر، فردونه) سخن به میان می‌آید که یادآور باورهای نجومی کهن سومری بابلی، دربارهٔ طبقات آسمان و هفت‌گانه بودن سیارات است. جالب آنکه این خطوط، افزون بر آنکه دستمایه‌هایی برای مضمون‌پردازی شاعران بود، ظاهراً هر یک نشان‌دهندهٔ ظرفیتی می‌نوشی نوشندگان نیز به شمار می‌رفت. به این ترتیب، چنین به نظر می‌رسد که آیینها و پدیده‌های چون نوروزنهادن، پیدایش شراب، بزم و میگساری که ظاهراً در عهد جم به پاس از او به ظهور رسید، می‌توان شکل‌گیری مفهوم ساغر جم یا جام جم به عنوان ابزار میگساری شده‌ است و گیتی‌نمایی و دیگر مضامین عمیق‌تر بعدها به این جام انتساب یافته‌ است.

از سوی دیگر، با ورود اسلام به ایران، اخبار آمیخته به اسرارنیلیات مانند آنچه دربارهٔ سلیمان نبی نقل شده‌ است، نخست به حوزهٔ باورها، و سپس به ادبیات فارسی راه یافت. اشتباه مورخان و افزون بر این، اشتباه تاریخ‌نگاران مسلمان در تقیید نام شاهان پیشدانی و کیانی موجود در منابع ساسانی یا نهامی پادشاهان موجود در منابع شرقی و جز آن، به توجه‌هایی بی‌پایه‌ای چون یکسان شمردن سلیمان و جم و دیگران، و مبایلهٔ بن‌مایه‌های مشترک این دو شخصیت و بدین گونه، نه تنها از سدهٔ ۱۴م/۱ سلیمان را به انگاشتند (فرخی: خسرو نشتنه، تاج شه پندش اید / چونان که تخت گوهر بلقیس پیش جم)، بلکه در دوره‌های بعد نیز ویژگی‌های شناخته‌شدهٔ آن دو در مضامین شعر به هم آمیخت. در همین زمینه برخی از محققان بر این باورند که هر گاه جم با پیاله ذکر شود، مقصود جمشیداست؛ یا هر گاه با بگین، خاتم، طبر، دیو و پیر همراه گردد، حضرت سلیمان را به ذهن می‌آورد.

جام کیخسرو

افزون بر جام جم، در ادبیات فارسی از جام کیخسرو نیز سخن به میان آمده‌ است. بنا بر آنچه در متون و آثار بازمانده از ایران باستان و فارسی میانه می‌توان دریافت، کیخسرو، فرزند سیاوش و دانهٔ فَرّه در سمرقند به دنیا آمد. وی در مام فردورین، روز خوراد به کین خواهی پدر بر اسیرانگرد چشید و در طول ۳۰ سال شهریاری بر ایران‌زمین، افزون بر گسترش عدل و داد، و ساختن گنگدژ، یک‌کدهٔ دبدبنان را نیز برپا کرد؛ اما سرانجام به ناکام حکومت. را به لهراسپ واگذاشت و از دیده‌ها ناپدید شد و به جهان دیگر رفت.

در متون و منابع تاریخی اسامی، دربارهٔ کیخسرو مطالبی افزون بر موارد یادشده نیامده‌ است؛ اما در طلیعهٔ مقدم فارسی در، منجیک ترمذی کیخسرو را با صفت شکوه و اقتدار ستوده، و فردوسی برای منجیک‌نار در داستان بیزن و منیزه، جام کیخسرو را، در تفصیل و آشکارا توصیف کرده‌ است. بنا بر قول او، کیخسرو در نوروز در آیینی ویژه، در حالی که پوششی آراسته و پیراسته داشت، پس از ستایش خداوند و قرار گرفتن در جایگاهی خاص، جامی را که درون آن به صور فلکی و خورشید و ماهی تاج و تاره و سایر آلات هفت‌گانه منشق بود، در دست گرفت و پس از صحبت در آن، به فرمان خداوند بیزن را در کشور گرگساران در چاهی زندانی شده‌ دید. به این ترتیب، فردوسی می‌دکد که کیخسرو در دین‌ ناپدیدانها و آشکار ساختن امور پنهان را به جام کیخسرو نسبت می‌آورد.

پس از فردوسی، اشاره به جام گیتی‌نمای کیخسرو در جریانهایی مختلف شمری کم و بیش ادامه یافت، چنان‌که حمصی‌ای در حافظ را به یوزگی بر افسران سپاه کرد و در طول ۳۰ سال شهریاری بر ایران‌زمین، افزون بر گسترش عدل و داد، و ساختن گنگدژ، یک‌کدهٔ دبدبنان را نیز برپا کرد؛ اما سرانجام به ناکام حکومت. را به لهراسپ واگذاشت و از دیده‌ها ناپدید شد و به جهان دیگر رفت.
در متون و منابع تاریخی اسامی، دربارهٔ کیخسرو مطالبی افزون بر موارد یادشده نیامده‌ است؛ اما در طلیعهٔ مقدم فارسی در، منجیک ترمذی کیخسرو را با صفت شکوه و اقتدار ستوده، و فردوسی برای منجیک‌نار در داستان بیزن و منیزه، جام کیخسرو را، در تفصیل و آشکارا توصیف کرده‌ است. بنا بر قول او، کیخسرو در نوروز در آیینی ویژه، در حالی که پوششی آراسته و پیراسته داشت، پس از ستایش خداوند و قرار گرفتن در جایگاهی خاص، جامی را که درون آن به صور فلکی و خورشید و ماهی تاج و تاره و سایر آلات هفت‌گانه منشق بود، در دست گرفت و پس از صحبت در آن، به فرمان خداوند بیزن را در کشور گرگساران در چاهی زندانی شده‌ دید. به این ترتیب، فردوسی می‌دکد که کیخسرو در دین‌ ناپدیدانها و آشکار ساختن امور پنهان را به جام کیخسرو نسبت می‌آورد.

پس از فردوسی، اشاره به جام گیتی‌نمای کیخسرو در جریانهایی مختلف شمری کم و بیش ادامه یافت، چنان‌که حمصی‌ای در حافظ را به یوزگی بر افسران سپاه کرد و در طول ۳۰ سال شهریاری بر ایران‌زمین، افزون بر گسترش عدل و داد، و ساختن گنگدژ، یک‌کدهٔ دبدبنان را نیز برپا کرد؛ اما سرانجام به ناکام حکومت. را به لهراسپ واگذاشت و از دیده‌ها ناپدید شد و به جهان دیگر رفت.
در متون و منابع تاریخی اسامی، دربارهٔ کیخسرو مطالبی افزون بر موارد یادشده نیامده‌ است؛ اما در طلیعهٔ مقدم فارسی در، منجیک ترمذی کیخسرو را با صفت شکوه و اقتدار ستوده، و فردوسی برای منجیک‌نار در داستان بیزن و منیزه، جام کیخسرو را، در تفصیل و آشکارا توصیف کرده‌ است. بنا بر قول او، کیخسرو در نوروز در آیینی ویژه، در حالی که پوششی آراسته و پیراسته داشت، پس از ستایش خداوند و قرار گرفتن در جایگاهی خاص، جامی را که درون آن به صور فلکی و خورشید و ماهی تاج و تاره و سایر آلات هفت‌گانه منشق بود، در دست گرفت و پس از صحبت در آن، به فرمان خداوند بیزن را در کشور گرگساران در چاهی زندانی شده‌ دید. به این ترتیب، فردوسی می‌دکد که کیخسرو در دین‌ ناپدیدانها و آشکار ساختن امور پنهان را به جام کیخسرو نسبت می‌آورد.

❖**دانشنامه جهان اسلام (باحذف یا مَخذ)**

اشاره: در این مقاله سه شکل گِری و تکوینی تئاتر کشور بازنمایی شده‌است.ویسئنه‌برای پیگیری آن چهار مرحله را در نظر گرفته و بر آن است که تئاتر کشور ایران از این چهار مرحله گذر کرده‌به افقهایی جدیدی دست یافته‌ است: «از برانگیختگی تا نمایش‌فنی» که مرحله آغازین و طلیعه آشنایی ایرانیان با تئاتر جدید است. مرحله دوم «از ناآزمودگی تا آزمودگی» که مقصود ناآزمودگی فنی و تکنیکی در نمایش جدید و به‌خصوص با وجودنامی و نسی است که رفته‌رفته به آزمودگی می‌رسدو دوره مشروطه را در بر می‌گیرد. مرحله سوم از پذیرندگی تا پروردگی» که مرحله نمایش ایران در این زمان پیشرفت شگردها و فنون نمایش غرب را می‌پذیردو به‌پروورش آنها در آثار و اجرای خود می‌پردازد. این مرحله راه را برای مرحله چهارم یعنی «از پختگی، فرهیختگی» می‌گشاید. این نوشتار از نشریه «هنرهای زیبا» گرفته‌شده‌است، با تلخیص و حذف مآخذ و منابع بسیاری.

مَدخل

نمایش امروز ایران در بستری از بالندگی و تنوع، دگرگونیهای زیادی را تجربه کرده‌ است. به لحاظ محتوا و فضاسازی و اصول فنی، بین نمایش امروزی ایران و نمایشهای سنتی آن فرق به قدری زیاد است که نمی‌توان این دو را تداوم یکدیگر بر شمرد. چون نمایش امروزی ایران، سیاق بیان یک نوع ادبی جدید و طلیعه یک ژانر دیگر است.نمایش امروز ایران دنیاگر و اغلب بر بردارندهٔ دیگرگیری‌های اجتماعی است که طرح و منشا خود را از غرب گرفته‌ است؛ ولی نمی‌توان این نکته را نیز مغفول گذاشته که بین این دو جریان مهم نمایشی – سنتی و مدرن– پیوندهای طرفی موجود است که بر خاسته از تأثیر گذاری متقابل است. اصولاً یک شکل هنری صادره از یک بودایش بیگانه، در نگر نخست، انقلابی و بدیع می‌نماید؛ اما زمان که می‌گذرد و شادی و نشاط اولیه فرومی‌نشیند و استادان فن جدید، در آن استادی و مهارت می‌یابند، با جسارت و بی‌باکی ویژگیها و چند و چون آن را به بحث می‌گیرند و فضاهای و مؤلفه‌های ملی و فرهنگی خویش را در بیان هنرِش آن جای می‌دهند و فرهنگِ آغاز می‌کنند.

این دو فرهنگ‌ها و فضابندیها از فرهنگ بومی آنها منشأ می‌گیرند و لذا چیزی متفاوت با اصول آن نوع ادبی وارد شده، می‌شود که رنگ و بو و صبغهٔ بومی دارد و چیزی نو بر شمرده می‌شود. مغفوله نمایش ایران نیز چنین روندی را به کمال طی کرد و به افقهایی جدید دست یافت. این روند را در اینجا می‌توان در چهار بخش پی‌گیری کرد:

۱- از برانگیختگی تا نو شکفتگی (از آغاز سال ۱۲۸۵ تا ش؛

۲- از ناآزمودگی تا آزمودگی (۱۲۸۵–۱۳۰۰)؛
۳- پذیرندگی تا پروردگی (۱۳۰۰–۱۳۲۰)؛
۴- از پختگی تا فرهیختگی (۱۳۲۰–۱۳۵۷ش).
در این مقام به سه بخش نخستین می‌پردازیم و بخشان را تا سال ۱۳۲۰ ش می‌کشاییم و از سال ۱۳۲۰ش تا ۱۳۵۷ش را به دلیل گستردگی مطلب به مجال و فرصتی دیگر و اما می‌نهم. این راه هم بگویم که بیشترین توجه ما به نمایشنامه‌های معطوف احواد بود که به داخل کشور نوشته شده و جوهرهٔ تئاتر بومی را قوام بخشیده؛ چون فکر و اندیشهٔ اصلی در لایلای همین نمایشنامه‌ها نهفته‌است، گو اینگونه مغفوله ترجمه را نیز نباید از نظر دور داشت.

۱- از برانگیختگی تا نو شکفتگی

آشنایی ایران با غرب، دیرینه سال است و حتی در پیش از دوران صفویان ریشه دارد؛ ولی تأثیر گذاری این آشنایی از سده نوزدهم به بعد شدت گرفت و در بیشتر زمینه‌ها روح قرن جدید را آمیج ساخت. سنتهای موجود دوره قاجاری در کلیّت خود نمی‌توانست با پیشرفتهای زمانه هماهنگ شود. جهان، سرکش و بی‌قرار، به پیش می‌تاخت و فشار آن بر کردهٔ عوام سنتی از جمله ایران سده نوزدهم پیشتر بود. حکومت از سنجیدگی و ابداع بر خوردار نبود و شالودهٔ اندیشهٔ سیاسی آن همان بود که در تاریخ میانه جریان داشت. این نظم فکری، سیاسی، کارکرد اجتماعی مشابه قرن بیستم و لذا جامعهٔ ایران نیز در هجوم اخبار پیشرفتهای جهانی، در بستری از یخ‌زدگی و زلزدگی، تغییر در ساختارهای سیاسی و سلیقه‌ها را می‌کرد. ویژگیهای ملی در قلمروهای متعدد فرهنگی و اقتصادی عملاً زنگ‌زده و نه‌نما شده بود؛ چون فکر و اندیشه‌ای در پسِ پی آن نبود و اگر هم بود، بر برای دوام و قوام و پروردگی آن شناختی وجود نداشت.

تقابل‌های سیاسی و نظامی همسایگان که برای نفوذ پیشتر همجوشی می‌کردند، باعث آمدن تا شماری از سیاستمداران با هشیاری و دوراندیشی به لزوم همگامی با تجدد و پیشرفتهای زمانه پی برید. همین افراد بودند که تجدید سیاسی و فرهنگی را در جامعه برپا کردند و روند گسترش و ساماندهی آن را برای ایرانیان شناساندند و شماری از ایرانیان را با دنیای جدید آشنا ساختند. فهم این نکته که این گنجینه‌گی تا چه‌پایه در نگاه ایرانیان اثر گذار بود، چندان آسان نیست؛ ولی از لایلای نوشته‌ها و ستاره‌ها و گزارش‌های آنها می‌توان تا حدودی به این اثر گذاری پی برد. ایران‌پیش از نو، به ویش از هر چیزی، شیفتهٔ مقولات و مسائلی شدند که در داخل کشور سنت و دستاوردی بر آنها مرتب نبود. ردپای این مقولات نو و مسائل جدیدارمی توان از لایلای گزارش‌های آنها یافت. یکی از این مقولات، نمایش جدید، تماشاخانه‌های غرب و به سبک کلام تاتسِر به مفهوم امروزی کلمه بود. برای میرزا صالح شیرازی، دانشجویی که عباس میرزا به لندن

ایران‌گردی

شوشر

دارال‌مؤمنین شوشر با مساحت ۴۳۶۶ کیلومتر مربع در شمال استان خوزستان قرار گرفته است و پس از اهواز و دزفول و آبادان، چهارمین شهر بزرگ استان از لحاظ جمعیت محسوب می‌شود. از لحاظ طبیعی، محدوده‌های حاشیه‌ای رود در غرب مرزی شرقی این شهر و رود در غرب مرزی آن را تشکیل می‌دهد. کوه‌های مشرف به شوشر دلدک نام دارند که پیاپی چن‌خوردگیهای زاگرس در جلگه خوزستان هستند. فاصله شوشر تا سواز ۸۵ کیلومتر و تا تهران ۸۳۱ کیلومتر و تا خلیج فارس ۲۲۲ کیلومتر است.

شوشر تا سال ۱۳۴۳ دارای بخشهای مرکزی و گنودن بود. با تبدیل گنودن به شهرستان، هم اکنون شوشر دارای بخشهای مرکزی به مرکزیت شوشر و شوشریه و مرکزیت گوریه است. شوشر به میان اهواز، دزفول، گنودن، رامهرمز، مسجدسلیمان و شوش قرار گرفته است.

شاخه‌های مختلف رود کارون این شهر را به سه منطقه بافت قدیم، لُکیتی و مناطق جدید ششمال غربی تقسیم کرده‌است. شاخه گرگر (یا دوانگه یا مسرقاف) کانالی است که درختان آسان که درختش مشخص نیست؛ اما متون تاریخی نشان می‌دهد که این رود ابتدا به رود دیگری در امام‌نور ملحق می‌شود به خلیج فارس می‌ریخت و در دوران کسروشش آن را در منطقه بدلقبر یا سدری به کارون بازمی‌گردانده‌ شایع شطیط (چهاردانگه) نیز که از سد نامدار فرانسوی، غار پدیه در شمال معروف شادروان شاپوری عبور

ایران شناسی

ایران شناسی

راهی کرد تا تحصیل کند و دستاوردهای تمدن جدید را به مملکت خویش بر گرداند. تماشای این تماشانه‌ها عوالمی داشت دینی که او را «سپاسر خوش می‌آمد و گرچه حتی کلمات نمایش را گاه نمی‌فهمید» و با دیدن همین تماشاخانه‌ها برای میرزا ابوالحسن خان ایلچی – وزیر امور خارجه فتحعلی‌شاه حیرت بر حیرت می‌افزود

تا گزارش آن را در «حیرت‌نامه» خود وارد سازد. سده نوزدهم برای آشناسازی از ایرانیان سده سیر و سیاحت‌پسود و دیدار از این تماشاخانه و گزارش آنها در سفرنامه‌ها و سیاحت‌نامه‌هایشان. سفرنامه‌های سیاحت‌پیشگانی چون میرزا حسین خان آجودان‌نشین و میرزا فتح‌خان غفزاری و با تأثاری چون مسیر طالبی ابوطالب خان و تحفه‌العالم میرزا عبداللطیف شوشتری نشانه‌ها و عناصری از این مقولات دارد و همین نشانه‌ها از همان آغاز یازوی مفید برای آنهایی می‌شود که بعدها از کوشندگان این قلمرو فرهنگی می‌گردند. همه اینها آموزنده و برانگیزاننده بود و تأثیر کامل خود را اعمال می‌کرد. این کتابها و گزارش‌ها حتی در خارج از محافل علمی، ذهنها را بر می‌انگیخت و بر کلیّت جامعه ایران

از پس پردهٔ نمایش در ایران

است. با این همه راهی را که او گشود، بسیار کسان را خوش آمد و پیگیر کارش شدند؛ از جمله میرزا جلیل محمدقلی زاده، عبدالعظیم حق‌رئی‌دی در قفقاز و بالاتر از همه میرزا آقا تبریزی در ایران.

پیش از آنکه به نمایشنامه‌نویسی میرزا آقا تبریزی برگزیم چند کلمه هم به باب بعضی از کوشندگان تجدد می‌گویم که آثار قلمی آنها، گرچه کاملاً به شیوه نمایشی نبود، ولی دست کم از محاوره‌های نمایشی الهام گرفته‌بود. از ملکه‌حسن شروع می‌کنیم که شماری رساله با فن اجرای و شنود نوشت؛ همچون «رفیق و وزیر»، «نوم و بقظه» و غیره. این نظم فکری و شناخت آنها بیشتر به داستان‌مانده است تا نمایشنامه، تا حدی که فارسی به فارسی برگرداند(۱۳۲۲ق)، و شنود نوشت؛ همچون «رفیق و وزیر» بیشتر بر فرم نمایشی استوار است. طایوف تبریزی نیز در شکل و فرم نوشته‌هایش ذوق و سلیقه به خرج داده و در آنها گاه از گونه نمایشی بهره جسته است. به خصوص نوشته‌های میرزا آقاخان کرمانی را در آن سده انقلاب مشروطیت نباید نادیده گرفت. وی در نوشته‌های دارد به بار نمایشی و داستانی تحت عنوان «سوسمارالدوله و کلاتر» که در سه مکتوب، او ضمیر است. این نوشته نمایش گونه‌ای شیواست که در نقد اصول تامل‌گری قاجارها و فجایع و ستم حکام آثار نوشته شده است.

و اما میرزا آقا تبریزی نخستین کوشنده در قلمرو نمایشنامه‌نویسی ایران، نمایشنامه‌های خود را در منظر سیاسی و اجتماعی نوشت و با بهره‌جویی از فن نمایش به نقادی سیاسی – اجتماعی پرداخت. نمایشنامه‌های او گرچه به لحاظ فنی و تکنیک نمایشی نقصان دارد و گاه به داستان می‌ماند تا نمایشنامه، ولی به هر حال از دستاوردهای نخستین ادبیات نمایشی ایران برشمرده می‌شود و این خود اثری بی‌سابقه دارد. میرزا آقا را ظاهراً با زبان انگلیسی و فرانسه آفتی داشت و چندی را در مقام مترجم سئوگرگی فرانسه در تهران مشغول به کار بود. پنج نمایشنامه از او در دست است که شاید «سرگذشت اشرف خان» و «طریقه حکومت زمان‌خان» معروف‌ترین و مؤثرترین آنها باشد. میرزا آقا در نمایشنامه‌های خود که هر در برابر ندهٔ موضوعات سیاسی و اجتماعی است، شرقی شهر شوشر را نخستین سکونتگاه انسانی در ایران می‌داند و قدمت سکونت در شوشر را به ده‌هزار سال تخمین می‌زند. عیلام شناسان معروف و والتر هینش در کتاب دنیای گشوده عیلام، احتمال داده‌ است شوشر همان آدمادن عیلامی باشد. باستان‌شناسان در سال ۱۳۴۳ با کاشش تل اویچران شوشر، به آثاری برخوردند که رد‌پای حکومت‌های اولیه

می‌کند، در بالادست سه شادروان،

شاخه‌ای از آن جدا می‌شود که در داریون (داریوش یا دارا) نام دارد. این سه شاخه کارون شوشر را همچون جزیریای محصور، دهندهٔ وسع میاباب را آبیشار کرده‌اند و در نهایت ملحق به جنوب شهر به یکدیگر همگی می‌شوند و در آنجا به رود دو می‌پیوندند و به طرف اهواز حرکت می‌کند.

اخنه «گرگر، آبشارهای زیبایی را تشکیل می‌دهد و بسیاری از تأسیسات ایرانی قدیم همچون: آسیابها، کانالها، پل، سد، پلها، آبشارها، آبشارهای را آن ساخته شده‌ است که در عجایب روزگار به شمار می‌روند و در سالهای اخیر، عنوان دومین اثر ایران به ثبت جهانی یونسکو رسیده‌اند.

شوش را در هفت‌هزار سال پیش در شوشر نشان داد. این مقنع گوید: «اول شهری که پس از طوفان نوح بنا نهادند، شوش و شوشر بود.»

متون تاریخی بسیاری از وجود قلعه ساسل و نهر دارا یا داریوش در شوشر حکایت می‌کنند که این آبادی شوشر را در دوران خاشاشی اثبات می‌کند. از دوران اشکانی نیز اشیا و سفالهای بسیاری در محدوده شوشر کشف شده‌ است. در عصر ساسانی از شهرهای مهم ایران بود، به گونه‌ای که والرین – امپراتور روم – را که شاپور اول اسیر کرده بود، به آبادی و شوشر می‌گمارد

و بنا یا تجدید بنای سلد شادروان به یی می‌سپارد. در دوران ساسانیان مجموعه آبشارها و آسیابهای آبی،

تا با سلیقه نگردگان ایرانی بیشتر سازگار باشد و تأثیر بیشتری را بر انداخت کنند. از این زمره است آثار می‌چون «عروسی جناب میرزاه» (۲۸۱ق) ترجمه محمدطاهر میرزا، «عروسی مجبوری» (۲۹۰ق) ترجمه حبیبقلی میرزا، «عمادالسلطنه «طیپ‌اجاری» (۱۲۹۱ق) با ترجمه اعتمادالسلطنه.

ترجمه نمایشنامه‌های آخوندزاده حال و حکایت دیگری داشت. وی از کوشندگان به خارج از کشور بود که در تلبیس اقامت داشت و در همان‌جا با جدید آشنایی به هم زد و با ستیاند گان مولیر و گریبایدوف و گوگول و آستروفسکی شد و از شکسپیر و مولیر الهام گرفت. آثار همه این نویسندگان در نمایشنامه‌های او تأثیری درخور داشت. نمایشنامه در نظر وی وسیله‌ای بود برای نقادی اجتماعی و سیاسی. او در پرداخت نمایشنامه‌هایش، اوهام و خرافات و نادانی و کند و زنجیر دستگاه ظلم، شیوه‌های استثمار و صفات ود انسان، وضع ناگوار زنان در جامعه، نظم را ردی، رعبی، سوداگری و مناسبات نانچهار اقتصادی را به بحث کشید. نمایشنامه‌های او گاه‌گاه از ضعف شخصیت پرزادی و صحنه‌چینی لطمه خورده

حساسیت خویش را از ظلم حکام و فروپایگی مردم و آدمهای استثمار شده و رنج کشیده نمایان و این نظم و نسق را محکوم می‌سازد. زبان نمایشی او صریح و بی‌کنایه است و از کاربست واژگان عامیانه و تعابیر مردمی پرهیز نمی‌کند و گاه چنان ششوا و شیرین است که نقایص فنی نمایشنامه را می‌پوشانند. او صحنه را با دقت یک نفره گزارشگر نشان می‌دهد و شخصیت‌هایش را در قالب داستانی به صحنه می‌کشاند و همین نکته آثار او در حیطه نمایش دور می‌کند.

اینها که برشمردم، همه با‌انگاره‌های ناقص و نایسندۀ خود از نمایش جدید، به تالش و تکاپو و تلاش در اندیشه خود را در خدمت بسط دنیای نمایش ایران قرار دادند. گرچه اندیشه اصلی در مواجهه با نمایش غرب پیدا آمد. ولی رفته رفته و دمیدم معیارهای ایرانی خود را پیدا کردند و دوران صعود شوشر را پیش رفت. پسند این دور را باید سراسر آغازی برشرد داشت. به جستجوی اسیران را در دوره مشروطیت برعهده داشت. به شکل‌بندی نمایش، به جستجوی بی‌خیزیم تا دریابیم نمایش ایران

در چشم‌انداز مشروطیت از چه دستمایه‌ای بهره‌یاب شد و چه کارنامه‌ای برای خویش ساخت و پرداخت کرد.

۲- از ناآزمودگی تا آزمودگی (۱۲۸۵، ۱۳۰۰ش)
این بخش از ناآزمودگی نامیدم. اصولاً ناآزمودگی فنی و تکنیکی است که نمایشنامه‌نویسان در این حوزه به تدریج به آزمودگی می‌رسند. اصلاً دوران مشروطیت هم خود یک دوره ناآزمودگی سیاسی است که ایران‌ایان را با اندیشه‌ای با نام مشروطیت آشنا می‌سازد. ایرانیان در این زمینه سنتی نداشتند، ولی به هر حال ذهن و ضمیرشان خالی از اندیشه سیاسی نبود، به خصوص که همواره در بستر تاریخ برای برپایی عدل و عدالت در جامعه خود کوشا بوده‌اند.

دوره قاجار به خصوص دوره ناصری به تعبیر امین‌الدوله «چیز تاختن رعیت و اندوختن ثروت و مکت» نبودا در این شرایط ایرانیان را برای اصلاح امور و احقاق حقوق چاره‌ای جز همراهی و همدانسانی نماند. اندیشه مشروطیت از مذهب‌ایش در متن جامعه فراهم آمده بود که پاره‌ای از آن به هر حال به کوششهای اهل نمایش برمی‌گشت. بخشی از بیان نارضامندی در ادبیات نمایشی بازتابید و در دوره مشروطیت جلوه‌ای به تمام یافت. گروه‌های نمایشی ربه افزونی گذاشت و طرفه اینکه شماری از سیاستمداران را با این گروه‌ها همکاری بود. «شرکت فرهنگ»، «ناتر ملی»، «شرکت کمدی ایران»، «شرکت نمایش ایرانیان» را هاندازی شد.

شخصیت‌هایی چون محمدعلی فروغی، عبدالله مستوفی، سلیمان میرزا اسکندری، علی اکبر داور، محمود بهراسی، ظهیرالدوله و غیره از نام‌آورانی بودند که با این نهادها همراهی و همفکری داشتند. افزون بر این، گروه روه‌های نمایشی زیادی در شهرستانها پا گرفت و وسیله‌ای برای تعمیق اندیشه‌های نوگرایی در بین مردم شد. این گروه‌ها در شهرهایی چون تبریز، رشت، اصفهان،

در دوره مشروطیت گروه‌های نمایشی زیادی در شهرستانها پا گرفت و

پیش از آنکه به نمایشنامه‌نویسی میرزا آقا تبریزی برگزیم چند کلمه هم به باب بعضی از کوشندگان تجدد می‌گویم که آثار قلمی آنها، گرچه کاملاً به شیوه نمایشی نبود، ولی دست کم از محاوره‌های نمایشی الهام گرفته‌بود. از ملکه‌حسن شروع می‌کنیم که شماری رساله با فن اجرای و شنود نوشت؛ همچون «رفیق و وزیر»، «نوم و بقظه» و غیره. این نظم فکری و شناخت آنها بیشتر به داستان‌مانده است تا نمایشنامه، تا حدی که فارسی به فارسی برگرداند(۱۳۲۲ق)، و شنود نوشت؛ همچون «رفیق و وزیر» بیشتر بر فرم نمایشی استوار است. طایوف تبریزی نیز در شکل و فرم نوشته‌هایش ذوق و سلیقه به خرج داده و در آنها گاه از گونه نمایشی بهره جسته است. به خصوص نوشته‌های میرزا آقاخان کرمانی را در آن سده انقلاب مشروطیت نباید نادیده گرفت. وی در نوشته‌های دارد به بار نمایشی و داستانی تحت عنوان «سوسمارالدوله و کلاتر» که در سه مکتوب، او ضمیر است. این نوشته نمایش گونه‌ای شیواست که در نقد اصول تامل‌گری قاجارها و فجایع و ستم حکام آثار نوشته شده است.

و اما میرزا آقا تبریزی نخستین کوشنده در قلمرو نمایشنامه‌نویسی ایران، نمایشنامه‌های خود را در منظر سیاسی و اجتماعی نوشت و با بهره‌جویی از فن نمایش به نقادی سیاسی – اجتماعی پرداخت. نمایشنامه‌های او گرچه به لحاظ فنی و تکنیک نمایشی نقصان دارد و گاه به داستان می‌ماند تا نمایشنامه، ولی به هر حال از دستاوردهای نخستین ادبیات نمایشی ایران برشمرده می‌شود و این خود اثری بی‌سابقه دارد. میرزا آقا را ظاهراً با زبان انگلیسی و فرانسه آفتی داشت و چندی را در مقام مترجم سئوگرگی فرانسه در تهران مشغول به کار بود. پنج نمایشنامه از او در دست است که شاید «سرگذشت اشرف خان» و «طریقه حکومت زمان‌خان» معروف‌ترین و مؤثرترین آنها باشد. میرزا آقا در نمایشنامه‌های خود که هر در برابر ندهٔ موضوعات سیاسی و اجتماعی است، شرقی شهر شوشر را نخستین سکونتگاه انسانی در ایران می‌داند و قدمت سکونت در شوشر را به ده‌هزار سال تخمین می‌زند. عیلام شناسان معروف و والتر هینش در کتاب دنیای گشوده عیلام، احتمال داده‌ است شوشر همان آدمادن عیلامی باشد. باستان‌شناسان در سال ۱۳۴۳ با کاشش تل اویچران شوشر، به آثاری برخوردند که رد‌پای حکومت‌های اولیه

می‌کند، در بالادست سه شادروان،
شاخه‌ای از آن جدا می‌شود که در داریون (داریوش یا دارا) نام دارد. این سه شاخه کارون شوشر را همچون جزیریای محصور، دهندهٔ وسع میاباب را آبیشار کرده‌اند و در نهایت ملحق به جنوب شهر به یکدیگر همگی می‌شوند و در آنجا به رود دو می‌پیوندند و به طرف اهواز حرکت می‌کند.

اخنه «گرگر، آبشارهای زیبایی را تشکیل می‌دهد و بسیاری از تأسیسات ایرانی قدیم همچون: آسیابها، کانالها، پل، سد، پلها، آبشارها، آبشارهای را آن ساخته شده‌ است که در عجایب روزگار به شمار می‌روند و در سالهای اخیر، عنوان دومین اثر ایران به ثبت جهانی یونسکو رسیده‌اند.

شوش را در هفت‌هزار سال پیش در شوشر نشان داد. این مقنع گوید: «اول شهری که پس از طوفان نوح بنا نهادند، شوش و شوشر بود.» متون تاریخی بسیاری از وجود قلعه ساسل و نهر دارا یا داریوش در شوشر حکایت می‌کنند که این آبادی شوشر را در دوران خاشاشی اثبات می‌کند. از دوران اشکانی نیز اشیا و سفالهای بسیاری در محدوده شوشر کشف شده‌ است. در عصر ساسانی از شهرهای مهم ایران بود، به گونه‌ای که والرین – امپراتور روم – را که شاپور اول اسیر کرده بود، به آبادی و شوشر می‌گمارد

و بنا یا تجدید بنای سلد شادروان به یی می‌سپارد. در دوران ساسانیان مجموعه آبشارها و آسیابهای آبی، تا با سلیقه نگردگان ایرانی بیشتر سازگار باشد و تأثیر بیشتری را بر انداخت کنند. از این زمره است آثار می‌چون «عروسی جناب میرزاه» (۲۸۱ق) ترجمه محمدطاهر میرزا، «عروسی مجبوری» (۲۹۰ق) ترجمه حبیبقلی میرزا، «عمادالسلطنه «طیپ‌اجاری» (۱۲۹۱ق) با ترجمه اعتمادالسلطنه.

ایران شناسی

معرفت

سری سقطی: **معرفت از بالا فرود آید، چون مرغ پرواز کنان، تا دلی بیند که در او شرم بود و حرم، آنجا فرود آید.**

طبقات الصوفیه

گلشن وطن

دکتر احمد نیکوهمت
<div></div> <div>ای خاک فرخسخته تو دلگشا، وطن</div>
<div>وی خطهٔ مبارک تو جانفزا، وطن</div>
<div>تاریخ پرشکوه تو از عهد باستان</div>
<div>ما را بود به شوکت تو مدعا وطن</div>
<div>گلها شکفته گشت از این گلشن صفا</div>
<div>هست از این نام بیغ سحر شُکسا وطن</div>
<div>مردان نامدار و فنداکار جستند</div>
<div>در دامن وفای تو نشو و نما وطن</div>
<div>عترتشان سراسر این خاک مشک‌زاست</div>
<div>وی مرز مشک‌بیز و خوشت باصفا وطن</div>
<div>بین ملل به دانش و عرفان و مردمی</div>
<div>اهل تو را بسود شرف و اعتلا وطن</div>
<div>فرزانگان راد در امواج حادثات</div>
<div>باشند همجو نوح تو را ناخدا وطن</div>
<div>داریم ما و صوف به رنج و بلای تو</div>
<div>یگانه نیست باخبر از آشنا وطن</div>
<div>د</div>

لغت‌های هوالغ

توزیع کنندگان شیشه در مراغه به دام افتادند

مراغه- خبرنگار اطلاعات: فرمانده نیروی انتظامی مراغه از دستگیری دو توزیع کننده مواد مخدر در این شهرستان خبر داد.

سرهنگ عیسی هائقی افزود: در بازرسی از خودرو این افراد ۱۲ گرم در بازرسی از خانه آنان ۳۱۵ گرم مواد مخدر از نوع شیشه کشف شد.

وی همچنین با اشاره به تداوم اجرای طرح پاکسازی مناطق آلوده و دستگیری ۲۰ معاند در این شهرستان یادآور شد: مأموران پلیس مبارزه با مواد مخدر این فرماندهی پس از شناسایی یک باوق معنادان ۱۲ معاتمد مرد و هشت معناد زن را جمع آوری و برای درمان به کمپ‌های ترک اعتیاد مجاز معرفی کردند.

فرمانده نیروی انتظامی مراغه گفت: به منظور پیش‌روبرد با تخلفات موتورسواران قمار آوری مو تورسیکلت‌ها از سوی عوامل پلیس راهور اجرا شد و ۱۳ دستگاه مو تورسیکلت متوقف و برای سیر مراحل قانونی به پارکینگ انتقال یافت.

دستگیری یک متهم به قتل در مراغه

✽ فرمانده نیروی انتظامی مراغه از دستگیری یک متهم به قتل در این شهرستان خبر داد.سرهنگ پاسدار عیسی هائقی افزود: این فرد متهم است که زن ۶۲ ساله‌ای را در خانه‌اش با استفاده از قیچی به قتل رسانده است.

وی افزود: عوامل آگاهی با جمع آوری دلایل و مدارک و بررسی‌های محل، به این نتیجه رسیدند که مقتول توسط فردی از دوستان یا آشنایانش به قتل رسیده است که با انجام اقدام‌های پلیسی جوان ۲۸ ساله‌ای هویت ط-ح به عنوان مظنون شناسایی و تحت تعقیب قرار گرفت و بعد از گذشت چهار روز از حادثه دستگیر شد.رئیس‌مانده نیروی انتظامی مراغه اعلام کرد: متهم به قتل و سرقت طلاهای مقتول اعتراف کرده است.

حادثه را نندگی در محور ایلام- مهران

ایلام - خبرنگار اطلاعات: حادثه رانندگی محور ایلام - مهران سه شنبه بر جا گذاشت.

در این حادثه بر اثر برخورد یک دستگاه خودرو سواری با یک دستگاه کامیون راننده و دو سرنشین سواری جان باختند و دو سرنشین دیگر آواره شدند.

دستگیری سارق کیف قاپ در چناران

چناران- خبرنگار اطلاعات: فرمانده انتظامی چناران گفت: مأموران پلیس آگاهی، یک سارق کیف قاپ را دستگیر کردند و تحویل مقامهای قضایی دادند.سرهنگ قربان صنعتی افزود: در پی تماس شهروندی با مرکز فوریت‌های پلیس ۱۱۰ و اعلام این موضوع که فردی با کاپشن مشکی اقدام به کیف‌قاپی در سطح شهر می‌کند، مأموران پلیس آگاهی بلافاصله وارد عمل شدند و تحقیقات گسترده‌ای را برای دستگیری متهم آغاز کردند.

وی با اشاره به اینکه کیف‌قاپی در این شهرستان بی‌سابقه بوده است، افزود: مأموران در تحقیقات اولیه متوجه شدند جوانی با یک دستگاه موتورسیکلت اقدام به سه فقره سرقت کرده که یک مورد آن نافرجام بود است بر این اساس با اطلاعات به دست آمدن و پیگیری سرخ‌های موجود پلیس به وی که ساکن چناران بود، ظن شد. سرهنگ قربان صنعتی افزود: متهم به‌طور نامحسوس در روزی تحت نظر بود که با تکمیل شدن اطلاعات و اطمينان از اعمال جرم‌نامه توسط او مأموران در عملیات ضربتی او را در مخفیگاه دستگیر کردند. سرهنگ صنعتی اضافه کرد: متهم پس از سه ساله در پلیس آگاهی به سه فقره کیف‌قاپی اعتراف کرد که در محل اختفای کیف و وسایل سرقتی نیز با اعتراف و راهنمایی او کشف و تحویل مالباتخاذ شد.

فرمانده انتظامی چناران همچنین گفت: سارقان زورگیر خودرو پراید ۴۰ دقیقه پس از سرقت و قبل از خروج از حوزه شهرستان دستگیر شدند. سرهنگ قربان صنعتی افزود: فردی در تماس با پلیس ۱۱۰ و سرسقت به عنف خودرو پرایدش توسط دو مرد که یک زن خیر داد، با افزود: با توجه به حساسیت موضوع بلافاصله با هدایت عملیاتی طرح مهر اجرا شد و در حالی که هنوز ۴۰ دقیقه از سرقت نگذشته بود، مأموران خودرو را در یکی از جاده‌های فرعی اطراف چناران توقیف و سه متهم را دستگیر کردند.

وی افزود: مالباتاخته در شرح ماجرا به پلیس گفت: مرد و یک زن با مراجعه به من در پلیس ملین راه امام‌هادی ^(۱) مشهد اظهار داشتند که قصد ملاقات فردی زنانی در زندان چناران را دارند و درستی خودرو را کرایه کردند. وی افزود: در نتیجه به زندان چناران و در جاده‌ای خلوت فردی که پشت خودرو نشسته بود را تهدید جاقو فرامیجو بر کرد خودرو را به حاشیه جاده و یک جاکار پی هدایت کنم وبعد از ضرب و شتم من با خودرو متواری شدند که بلافاصله با تلفن همراه با پلیس ۱۱۰ تماس گرفتم و کمک خواستم.

سه متهم در اختیار پلیس قرار گرفتند و تحقیقات پلیس برای کشف سوابق و سرقت‌های احتمالی ادامه دارد.

اردبیل - خبرنگار اطلاعات:مدیرعامل آب منطقه‌ای استان اردبیل از ساخت سد بزرگ در چهار شهر استان خبر داد.

داودنجنیان در جلسه مدیریت جامع آب و کشاورزی اردبیل با اشاره به اقدام‌های انجام شده در زمینه تأمین آب افزود: این سد‌ها با هدف مهار آب‌های تولید شده در روستاهای ایوریق، ننه کران، نیارق، بیله‌درق، سولا، اریاتپه‌سی، نعمین و کو‌هساره ساخته می‌شود.

او به میزان آب مورد نیاز در بخش کشاورزی و دست‌کش‌های ۶۸۹ میلیون مترمکعب آب کشاورزی مورد نیاز استان است.

مدیرعامل غیر کشاورزی در استان صرف آب و کشاورزی در استان ۶۲ میلیون متر مکعب است که برای چشم‌انداز ۲۰ ساله این میزان ۲۴۴ میلیون مترمکعب پیش‌بینی

شده است. استاندار اردبیل گفت: اگر یک‌نهاد افزود: اجرای

محصولات کشاورزی، ۹/۳ درصد تولید محصولات باغی و ۷/۲درصد تولید محصولات دامی استان را به خود اختصاص داده می‌شود.

رئیس سازمان جهادکشاورزی آذربایجان شرقی گفت: ۱۱/۲ درصد از صادرات غیر نفت استان را محصولات کشاورزی تشکیل می‌دهد و بناب یا برخورداری از ۱/۸ درصد از زمین‌های کشاورزی آذربایجان شرقی ۸۷ درصد تولید

تریبز - خبرنگار اطلاعات: ۳۰هزار تن کشمش سیالانه در کارخانه‌های سبزه پاک‌کنی بناب فراوری و به خارج از کشور صادر می‌شود.

مسعود محمدیان افزود: پراکندگی و کوچک بودن زمین‌های کشاورزی یکی از مشکلات مهم بخش کشاورزی بناب است که ناشی از محدودیت زمین‌های کشاورزی و کشت است و جهاد کشاورزی

به عنوان نخستین متولی توسعه این بخش یکی از مخالفات خود شدن زمین‌های کشاورزی بوده و اقدام‌های لازم را در این زمینه انجام داده است.

به گفته وی ابلاغ قانون ماده ۱۴۷ نیز که براساس آن باید برای زمین‌های کشاورزی سند مالکیت صادر شود، موجب روی آوردن هرچه بیشتر کشاورزان به محدودیت زمین‌های کشاورزی می‌شود.

نصب ۴۳دوربین ترافیکی جدید در گرگان

گرگان - خبرنگار اطلاعات: نصب ۴۲ دوربین کنترل هوکسند جدید، اعمال قانون را در سطح شهر گران افزایش می‌دهد. مهدی بکایان، مدیر مرکز کنترل ترافیک و حمل و نقل شهرداری گرگان با اعلام این خبر افزود: به منظور کنترل و نظارت بیشتر بر رعایت مقررات راهنمایی و رانندگی برای افزایش ایمنی و سلامت شهروندان، اعمال قانون در تقاطع‌های سطح شهر گران افزایش خواهد یافت.

وی افزود: نصب ۴۳ دوربین جدید در دستور کار مرکز کنترل ترافیک و حمل و نقل شهرداری گرگان قرار گرفته است که به زودی در مکان‌های جدید فعال خواهد شد.

او گفت: به موجب آمار ثبت‌شده مرکز کنترل ترافیک و حمل و نقل شهرداری گرگان در زمان تعطیلات نوروز

این خبر افزود: این طرح با هدف ارتقای ایمنی و فرهنگ عمومی استفاده از دوربین‌های موتورسیکلت با همکاری پلیس راه، اورژانس و بخشداری زنجبارود در سه مرحله اجرا شد. وی با اشاره به اینکه

نظر به اینکه شما به اسناد ماده ۱۷ قانون رسیدگی به تخلفات اداری و به مجازات اخراج از وزارت آموزش و پرورش محکوم گردیده‌اید.

لذا ظرف یک ماه از تاریخ نشر آگهی فرصت دارید، جهت اعتراض به رای صادره به دیوان عدالت اداری مراجعه و طرح شکایت نمایید و در صورت عدم مراجعه برقرار مقرر رای صادره اجرا خواهد شد.

بدینوسیله از کلیه سهامداران شرکت دعوت می‌شود در جلسه مجمع عمومی عادی سالانه شرکت که در ساعت ۱۱ روز چهارشنبه ۱۳۹۷/۸/۱۸ در محل قانونی شرکت (تهران، خیابان سعدی جنوبی، پلاک ۴۵) تشکیل خواهد شد حضور بهم‌رسانند.

دستور جلسه:

۱- استماع گزارش هیئت مدیره و بازرس قانونی
۲- انتخاب اعضای هیئت مدیره
۳- بررسی و تصویب صورتهای مالیـ دوره متهی به ۱۳۹۱/۱۲/۳۰
۴- انتخاب بازرس اصلی و علی‌البدل
۵- انتخاب روزنامه انتشار
۶- سایر مواردی که در صلاحیت مجمع عمومی عادی می‌باشد.

از طرف هیئت مدیره شرکت

بدینوسیله از کلیه سهامداران شرکت دعوت می‌شود در جلسه مجمع عمومی عادی سالانه شرکت که در ساعت ۱۴ روز شنبه مورخ ۱۳۹۷/۸/۲۱ در محل تهران - خیابان آذربایجان تقاطع نواب مسجد لولاکر تشکیل می‌گردد حضور به همرسانند.

بدینوسیله به اطلاع اعضای محترم می‌رساند که جلسه مجمع عمومی عادی سالانه نوبت اول در ساعت ۹/۲۰ روز شنبه مورخ ۱۳۹۷/۸/۲۱ در محل تهران - خیابان آذربایجان تقاطع نواب مسجد لولاکر تشکیل می‌گردد حضور به همرسانند.

بدینوسیله به اطلاع کلیه اعضای محترم می‌رساند که جلسه مجمع عمومی عادی سالانه نوبت اول در ساعت ۹/۲۰ روز شنبه مورخ ۱۳۹۷/۸/۲۱ در محل تهران - خیابان آذربایجان تقاطع نواب مسجد لولاکر تشکیل می‌گردد حضور به همرسانند.

بدینوسیله به اطلاع کلیه اعضای محترم می‌رساند که جلسه مجمع عمومی عادی سالانه نوبت اول در ساعت ۹/۲۰ روز شنبه مورخ ۱۳۹۷/۸/۲۱ در محل تهران - خیابان آذربایجان تقاطع نواب مسجد لولاکر تشکیل می‌گردد حضور به همرسانند.

بدینوسیله به اطلاع کلیه اعضای محترم می‌رساند که جلسه مجمع عمومی عادی سالانه نوبت اول در ساعت ۹/۲۰ روز شنبه مورخ ۱۳۹۷/۸/۲۱ در محل تهران - خیابان آذربایجان تقاطع نواب مسجد لولاکر تشکیل می‌گردد حضور به همرسانند.

بدینوسیله به اطلاع کلیه سهامداران شرکت هماهنگی تشکیلات مرغداران ایران سهمای خاص ثبت شده به شماره ۱۰۶۶۲۱ دعوت به عمل می آید که جهت شرکت در جلسه مجمع عمومی عادی سالایانه این شرکت که راس ساعت ۴ صبح مورخ ۹۲/۲/۲۵ در محل شرکت تشکیل می گردد، حضور به همرسانند.

بدینوسیله از کلیه سهامداران شرکت هماهنگی تشکیلات مرغداران ایران سهمای خاص ثبت شده به شماره ۱۰۶۶۲۱ دعوت به عمل می آید که جهت شرکت در جلسه مجمع عمومی عادی سالایانه این شرکت که راس ساعت ۴ صبح مورخ ۹۲/۲/۲۵ در محل شرکت تشکیل می گردد، حضور به همرسانند.

بدینوسیله به اطلاع کلیه اعضای محترم می‌رساند که جلسه مجمع عمومی عادی سالانه نوبت اول در ساعت ۹/۲۰ روز شنبه مورخ ۱۳۹۷/۸/۲۱ در محل تهران - خیابان آذربایجان تقاطع نواب مسجد لولاکر برگزار می‌گردد حضور به همرسانند.

بدینوسیله به اطلاع کلیه سهامداران شرکت هماهنگی تشکیلات مرغداران ایران سهمای خاص ثبت شده به شماره ۱۰۶۶۲۱ دعوت به عمل می آید که جهت شرکت در جلسه مجمع عمومی عادی سالایانه این شرکت که راس ساعت ۴ صبح مورخ ۹۲/۲/۲۵ در محل شرکت تشکیل می گردد، حضور به همرسانند.

بدینوسیله به اطلاع کلیه سهامداران شرکت هماهنگی تشکیلات مرغداران ایران سهمای خاص ثبت شده به شماره ۱۰۶۶۲۱ دعوت به عمل می آید که جهت شرکت در جلسه مجمع عمومی عادی سالایانه این شرکت که راس ساعت ۴ صبح مورخ ۹۲/۲/۲۵ در محل شرکت تشکیل می گردد، حضور به همرسانند.

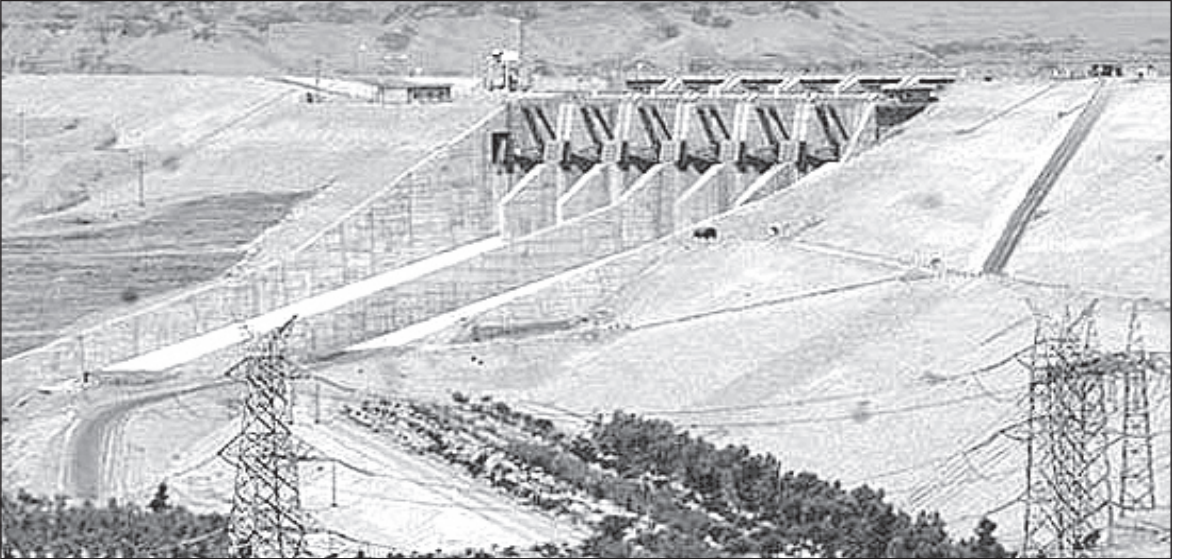
بدینوسیله به اطلاع کلیه سهامداران شرکت هماهنگی تشکیلات مرغداران ایران سهمای خاص ثبت شده به شماره ۱۰۶۶۲۱ دعوت به عمل می آید که جهت شرکت در جلسه مجمع عمومی عادی سالایانه این شرکت که راس ساعت ۴ صبح مورخ ۹۲/۲/۲۵ در محل شرکت تشکیل می گردد، حضور به همرسانند.

بدینوسیله به اطلاع کلیه سهامداران شرکت هماهنگی تشکیلات مرغداران ایران سهمای خاص ثبت شده به شماره ۱۰۶۶۲۱ دعوت به عمل می آید که جهت شرکت در جلسه مجمع عمومی عادی سالایانه این شرکت که راس ساعت ۴ صبح مورخ ۹۲/۲/۲۵ در محل شرکت تشکیل می گردد، حضور به همرسانند.

بدینوسیله به اطلاع کلیه سهامداران شرکت هماهنگی تشکیلات مرغداران ایران سهمای خاص ثبت شده به شماره ۱۰۶۶۲۱ دعوت به عمل می آید که جهت شرکت در جلسه مجمع عمومی عادی سالایانه این شرکت که راس ساعت ۴ صبح مورخ ۹۲/۲/۲۵ در محل شرکت تشکیل می گردد، حضور به همرسانند.

اخبار شهرستانها

ساخت ۴ سد بزرگ در استان اردبیل

رئیس سازمان جهاد کشاورزی آذربایجان شرقی از تأمین آب و کشاورزی در استان اردبیل با اشاره به اقدام‌های انجام شده در زمینه تأمین آب افزود: این سد‌ها با هدف مهار آب‌های تولید شده در روستاهای ایوریق، ننه کران، نیارق، بیله‌درق، سولا، اریاتپه‌سی، نعمین و کو‌هساره ساخته می‌شود.

رئیس سازمان جهاد کشاورزی آذربایجان شرقی از تأمین آب و کشاورزی در استان اردبیل با اشاره به اقدام‌های انجام شده در زمینه تأمین آب افزود: این سد‌ها با هدف مهار آب‌های تولید شده در روستاهای ایوریق، ننه کران، نیارق، بیله‌درق، سولا، اریاتپه‌سی، نعمین و کو‌هساره ساخته می‌شود.

رئیس سازمان جهاد کشاورزی آذربایجان شرقی از تأمین آب و کشاورزی در استان اردبیل با اشاره به اقدام‌های انجام شده در زمینه تأمین آب افزود: این سد‌ها با هدف مهار آب‌های تولید شده در روستاهای ایوریق، ننه کران، نیارق، بیله‌درق، سولا، اریاتپه‌سی، نعمین و کو‌هساره ساخته می‌شود.

رئیس سازمان جهاد کشاورزی آذربایجان شرقی از تأمین آب و کشاورزی در استان اردبیل با اشاره به اقدام‌های انجام شده در زمینه تأمین آب افزود: این سد‌ها با هدف مهار آب‌های تولید شده در روستاهای ایوریق، ننه کران، نیارق، بیله‌درق، سولا، اریاتپه‌سی، نعمین و کو‌هساره ساخته می‌شود.

رئیس سازمان جهاد کشاورزی آذربایجان شرقی از تأمین آب و کشاورزی در استان اردبیل با اشاره به اقدام‌های انجام شده در زمینه تأمین آب افزود: این سد‌ها با هدف مهار آب‌های تولید شده در روستاهای ایوریق، ننه کران، نیارق، بیله‌درق، سولا، اریاتپه‌سی، نعمین و کو‌هساره ساخته می‌شود.

رئیس سازمان جهاد کشاورزی آذربایجان شرقی از تأمین آب و کشاورزی در استان اردبیل با اشاره به اقدام‌های انجام شده در زمینه تأمین آب افزود: این سد‌ها با هدف مهار آب‌های تولید شده در روستاهای ایوریق، ننه کران، نیارق، بیله‌درق، سولا، اریاتپه‌سی، نعمین و کو‌هساره ساخته می‌شود.

رئیس سازمان جهاد کشاورزی آذربایجان شرقی از تأمین آب و کشاورزی در استان اردبیل با اشاره به اقدام‌های انجام شده در زمینه تأمین آب افزود: این سد‌ها با هدف مهار آب‌های تولید شده در روستاهای ایوریق، ننه کران، نیارق، بیله‌درق، سولا، اریاتپه‌سی، نعمین و کو‌هساره ساخته می‌شود.

رئیس سازمان جهاد کشاورزی آذربایجان شرقی از تأمین آب و کشاورزی در استان اردبیل با اشاره به اقدام‌های انجام شده در زمینه تأمین آب افزود: این سد‌ها با هدف مهار آب‌های تولید شده در روستاهای ایوریق، ننه کران، نیارق، بیله‌درق، سولا، اریاتپه‌سی، نعمین و کو‌هساره ساخته می‌شود.

رئیس سازمان جهاد کشاورزی آذربایجان شرقی از تأمین آب و کشاورزی در استان اردبیل با اشاره به اقدام‌های انجام شده در زمینه تأمین آب افزود: این سد‌ها با هدف مهار آب‌های تولید شده در روستاهای ایوریق، ننه کران، نیارق، بیله‌درق، سولا، اریاتپه‌سی، نعمین و کو‌هساره ساخته می‌شود.

رئیس سازمان جهاد کشاورزی آذربایجان شرقی از تأمین آب و کشاورزی در استان اردبیل با اشاره به اقدام‌های انجام شده در زمینه تأمین آب افزود: این سد‌ها با هدف مهار آب‌های تولید شده در روستاهای ایوریق، ننه کران، نیارق، بیله‌درق، سولا، اریاتپه‌سی، نعمین و کو‌هساره ساخته می‌شود.

رئیس سازمان جهاد کشاورزی آذربایجان شرقی از تأمین آب و کشاورزی در استان اردبیل با اشاره به اقدام‌های انجام شده در زمینه تأمین آب افزود: این سد‌ها با هدف مهار آب‌های تولید شده در روستاهای ایوریق، ننه کران، نیارق، بیله‌درق، سولا، اریاتپه‌سی، نعمین و کو‌هساره ساخته می‌شود.

رئیس سازمان جهاد کشاورزی آذربایجان شرقی از تأمین آب و کشاورزی در استان اردبیل با اشاره به اقدام‌های انجام شده در زمینه تأمین آب افزود: این سد‌ها با هدف مهار آب‌های تولید شده در روستاهای ایوریق، ننه کران، نیارق، بیله‌درق، سولا، اریاتپه‌سی، نعمین و کو‌هساره ساخته می‌شود.

رئیس سازمان جهاد کشاورزی آذربایجان شرقی از تأمین آب و کشاورزی در استان اردبیل با اشاره به اقدام‌های انجام شده در زمینه تأمین آب افزود: این سد‌ها با هدف مهار آب‌های تولید شده در روستاهای ایوریق، ننه کران، نیارق، بیله‌درق، سولا، اریاتپه‌سی، نعمین و کو‌هساره ساخته می‌شود.

رئیس سازمان جهاد کشاورزی آذربایجان شرقی از تأمین آب و کشاورزی در استان اردبیل با اشاره به اقدام‌های انجام شده در زمینه تأمین آب افزود: این سد‌ها با هدف مهار آب‌های تولید شده در روستاهای ایوریق، ننه کران، نیارق، بیله‌درق، سولا، اریاتپه‌سی، نعمین و کو‌هساره ساخته می‌شود.

رئیس سازمان جهاد کشاورزی آذربایجان شرقی از تأمین آب و کشاورزی در استان اردبیل با اشاره به اقدام‌های انجام شده در زمینه تأمین آب افزود: این سد‌ها با هدف مهار آب‌های تولید شده در روستاهای ایوریق، ننه کران، نیارق، بیله‌درق، سولا، اریاتپه‌سی، نعمین و کو‌هساره ساخته می‌شود.

رئیس سازمان جهاد کشاورزی آذربایجان شرقی از تأمین آب و کشاورزی در استان اردبیل با اشاره به اقدام‌های انجام شده در زمینه تأمین آب افزود: این سد‌ها با هدف مهار آب‌های تولید شده در روستاهای ایوریق، ننه کران، نیارق، بیله‌درق، سولا، اریاتپه‌سی، نعمین و کو‌هساره ساخته می‌شود.

رئیس سازمان جهاد کشاورزی آذربایجان شرقی از تأمین آب و کشاورزی در استان اردبیل با اشاره به اقدام‌های انجام شده در زمینه تأمین آب افزود: این سد‌ها با هدف مهار آب‌های تولید شده در روستاهای ایوریق، ننه کران، نیارق، بیله‌درق، سولا، اریاتپه‌سی، نعمین و کو‌هساره ساخته می‌شود.

رئیس سازمان جهاد کشاورزی آذربایجان شرقی از تأمین آب و کشاورزی در استان اردبیل با اشاره به اقدام‌های انجام شده در زمینه تأمین آب افزود: این سد‌ها با هدف مهار آب‌های تولید شده در روستاهای ایوریق، ننه کران، نیارق، بیله‌درق، سولا، اریاتپه‌سی، نعمین و کو‌هساره ساخته می‌شود.

رئیس سازمان جهاد کشاورزی آذربایجان شرقی از تأمین آب و کشاورزی در استان اردبیل با اشاره به اقدام‌های انجام شده در زمینه تأمین آب افزود: این سد‌ها با هدف مهار آب‌های تولید شده در روستاهای ایوریق، ننه کران، نیارق، بیله‌درق، سولا، اریاتپه‌سی، نعمین و کو‌هساره ساخته می‌شود.

رئیس سازمان جهاد کشاورزی آذربایجان شرقی از تأمین آب و کشاورزی در استان اردبیل با اشاره به اقدام‌های انجام شده در زمینه تأمین آب افزود: این سد‌ها با هدف مهار آب‌های تولید شده در روستاهای ایوریق، ننه کران، نیارق، بیله‌درق، سولا، اریاتپه‌سی، نعمین و کو‌هساره ساخته می‌شود.

رئیس سازمان جهاد کشاورزی آذربایجان شرقی از تأمین آب و کشاورزی در استان اردبیل با اشاره به اقدام‌های انجام شده در زمینه تأمین آب افزود: این سد‌ها با هدف مهار آب‌های تولید شده در روستاهای ایوریق، ننه کران، نیارق، بیله‌درق، سولا، اریاتپه‌سی، نعمین و کو‌هساره ساخته می‌شود.

رئیس سازمان جهاد کشاورزی آذربایجان شرقی از تأمین آب و کشاورزی در استان اردبیل با اشاره به اقدام‌های انجام شده در زمینه تأمین آب افزود: این سد‌ها با هدف مهار آب‌های تولید شده در روستاهای ایوریق، ننه کران، نیارق، بیله‌درق، سولا، اریاتپه‌سی، نعمین و کو‌هساره ساخته می‌شود.

رئیس سازمان جهاد کشاورزی آذربایجان شرقی از تأمین آب و کشاورزی در استان اردبیل با اشاره به اقدام‌های انجام شده در زمینه تأمین آب افزود: این سد‌ها با هدف مهار آب‌های تولید شده در روستاهای ایوریق، ننه کران، نیارق، بیله‌درق، سولا، اریاتپه‌سی، نعمین و کو‌هساره ساخته می‌شود.

رئیس سازمان جهاد کشاورزی آذربایجان شرقی از تأمین آب و کشاورزی در استان اردبیل با اشاره به اقدام‌های انجام شده در زمینه تأمین آب افزود: این سد‌ها با هدف مهار آب‌های تولید شده در روستاهای ایوریق، ننه کران، نیارق، بیله‌درق، سولا، اریاتپه‌سی، نعمین و کو‌هساره ساخته می‌شود.

رئیس سازمان جهاد کشاورزی آذربایجان شرقی از تأمین آب و کشاورزی در استان اردبیل با اشاره به اقدام‌های انجام شده در زمینه تأمین آب افزود: این سد‌ها با هدف مهار آب‌های تولید شده در روستاهای ایوریق، ننه کران، نیارق، بیله‌درق، سولا، اریاتپه‌سی، نعمین و کو‌هساره ساخته می‌شود.

رئیس سازمان جهاد کشاورزی آذربایجان شرقی از تأمین آب و کشاورزی در استان اردبیل با اشاره به اقدام‌های انجام شده در زمینه تأمین آب افزود: این سد‌ها با هدف مهار آب‌های تولید شده در روستاهای ایوریق، ننه کران، نیارق، بیله‌درق، سولا، اریاتپه‌سی، نعمین و کو‌هساره ساخته می‌شود.

رئیس سازمان جهاد کشاورزی آذربایجان شرقی از تأمین آب و کشاورزی در استان اردبیل با اشاره به اقدام‌های انجام شده در زمینه تأمین آب افزود: این سد‌ها با هدف مهار آب‌های تولید شده در روستاهای ایوریق، ننه کران، نیارق، بیله‌درق، سولا، اریاتپه‌سی، نعمین و کو‌هساره ساخته می‌شود.

رئیس سازمان جهاد کشاورزی آذربایجان شرقی از تأمین آب و کشاورزی در استان اردبیل با اشاره به اقدام‌های انجام شده در زمینه تأمین آب افزود: این سد‌ها با هدف مهار آب‌های تولید شده در روستاهای ایوریق، ننه کران، نیارق، بیله‌درق، سولا، اریاتپه‌سی، نعمین و کو‌هساره ساخته می‌شود.

رئیس سازمان جهاد کشاورزی آذربایجان شرقی از تأمین آب و کشاورزی در استان اردبیل با اشاره به اقدام‌های انجام شده در زمینه تأمین آب افزود: این سد‌ها با هدف مهار آب‌های تولید شده در روستاهای ایوریق، ننه کران، نیارق، بیله‌درق، سولا، اریاتپه‌سی، نعمین و کو‌هساره ساخته می‌شود.

رئیس سازمان جهاد کشاورزی آذربایجان شرقی از تأمین آب و کشاورزی در استان اردبیل با اشاره به اقدام‌های انجام شده در زمینه تأمین آب افزود: این سد‌ها با هدف مهار آب‌های تولید شده در روستاهای ایوریق، ننه کران، نیارق، بیله‌درق، سولا، اریاتپه‌سی، نعمین و کو‌هساره ساخته می‌شود.

رئیس سازمان جهاد کشاورزی آذربایجان شرقی از تأمین آب و کشاورزی در استان اردبیل با اشاره به اقدام‌های انجام شده در زمینه تأمین آب افزود: این سد‌ها با هدف مهار آب‌های تولید شده در روستاهای ایوریق، ننه کران، نیارق، بیله‌درق، سولا، اریاتپه‌سی، نعمین و کو‌هساره ساخته می‌شود.

رئیس سازمان جهاد کشاورزی آذربایجان شرقی از تأمین آب و کشاورزی در استان اردبیل با اشاره به اقدام‌های انجام شده در زمینه تأمین آب افزود: این سد‌ها با هدف مهار آب‌های تولید شده در روستاهای ایوریق، ننه کران، نیارق، بیله‌درق، سولا، اریاتپه‌سی، نعمین و کو‌هساره ساخته می‌شود.

رئیس سازمان جهاد کشاورزی آذربایجان شرقی از تأمین آب و کشاورزی در استان اردبیل با اشاره به اقدام‌های انجام شده در زمینه تأمین آب افزود: این سد‌ها با هدف مهار آب‌های تولید شده در روستاهای ایوریق، ننه کران، نیارق، بیله‌درق، سولا، اریاتپه‌سی، نعمین و کو‌هساره ساخته می‌شود.

رئیس سازمان جهاد کشاورزی آذربایجان شرقی از تأمین آب و کشاورزی در استان اردبیل با اشاره به اقدام‌های انجام شده در زمینه تأمین آب افزود: این سد‌ها با هدف مهار آب‌های تولید شده در روستاهای ایوریق، ننه کران، نیارق، بیله‌درق، سولا، اریاتپه‌سی، نعمین و کو‌هساره ساخته می‌شود.

رئیس سازمان جهاد کشاورزی آذربایجان شرقی از تأمین آب و کشاورزی در استان اردبیل با اشاره به اقدام‌های انجام شده در زمینه تأمین آب افزود: این سد‌ها با هدف مهار آب‌های تولید شده در روستاهای ایوریق، ننه کران، نیارق، بیله‌درق، سولا، اریاتپه‌سی، نعمین و کو‌هساره ساخته می‌شود.

رئیس سازمان جهاد کشاورزی آذربایجان شرقی از تأمین آب و کشاورزی در استان اردبیل با اشاره به اقدام‌های انجام شده در زمینه تأمین آب افزود: این سد‌ها با هدف مهار آب‌های تولید شده در روستاهای ایوریق، ننه کران، نیارق، بیله‌درق، سولا، اریاتپه‌سی، نعمین و کو‌هساره ساخته می‌شود.

رئیس سازمان جهاد کشاورزی آذربایجان شرقی از تأمین آب و کشاورزی در استان اردبیل با اشاره به اقدام‌های انجام شده در زمینه تأمین آب افزود: این سد‌ها با هدف مهار آب‌های تولید شده در روستاهای ایوریق، ننه کران، نیارق، بیله‌درق، سولا، اریاتپه‌سی، نعمین و کو‌هساره ساخته می‌شود.

مدیریت و از آن در زمینه‌های صنعتی، کشاورزی و آشنایندنی استفاده بهتر از این منابع خدادادی داشته باشند.

وی گفت: مدیریت منابع آب و ایجاد مدیریت یکپارچه در آب و خاک و مشارکت دادن مردم در این منابع موضوع مهمی است که باید مورد توجه دستگاه‌های متولی قرار بگیرد.

نیکزاد در بخش دیگری از سخنان خود از مطالعه تخصصی آب قزل‌اوزن به استان اردبیل خبر داد و گفت: در اجرا و مطالعات فنی در استان باید دست‌اندرکاران امر زیر یک سقف قرار داشته باشند.

استاندار اردبیل اضافه کرد: به دلیل اهمیت موضوع آلام است جلسه‌ای با حضور دستگاه‌های ذیل برقرار و نسبت به اجرای این طرح تصمیمات لازم گرفته شود.

استاندار اردبیل اضافه کرد: به دلیل اهمیت موضوع آلام است جلسه‌ای با حضور دستگاه‌های ذیل برقرار و نسبت به اجرای این طرح تصمیمات لازم گرفته شود.

استاندار اردبیل اضافه کرد: به دلیل اهمیت موضوع آلام است جلسه‌ای با حضور دستگاه‌های ذیل برقرار و نسبت به اجرای این طرح تصمیمات لازم گرفته شود.

استاندار اردبیل اضافه کرد: به دلیل اهمیت موضوع آلام است جلسه‌ای با حضور دستگاه‌های ذیل برقرار و نسبت به اجرای این طرح تصمیمات لازم گرفته شود.

استاندار اردبیل اضافه کرد: به دلیل اهمیت موضوع آلام است جلسه‌ای با حضور دستگاه‌های ذیل برقرار و نسبت به اجرای این طرح تصمیمات لازم گرفته شود.

استاندار اردبیل اضافه کرد: به دلیل اهمیت موضوع آلام است جلسه‌ای با حضور دستگاه‌های ذیل برقرار و نسبت به اجرای این طرح تصمیمات لازم گرفته شود.

استاندار اردبیل اضافه کرد: به دلیل اهمیت موضوع آلام است جلسه‌ای با حضور دستگاه‌های ذیل برقرار و نسبت به اجرای این طرح تصمیمات لازم گرفته شود.

استاندار اردبیل اضافه کرد: به دلیل اهمیت موضوع آلام است جلسه‌ای با حضور دستگاه‌های ذیل برقرار و نسبت به اجرای این طرح تصمیمات لازم گرفته شود.

استاندار اردبیل اضافه کرد: به دلیل اهمیت موضوع آلام است جلسه‌ای با حضور دستگاه‌های ذیل برقرار و نسبت به اجرای این طرح تصمیمات لازم گرفته شود.

استاندار اردبیل اضافه کرد: به دلیل اهمیت موضوع آلام است جلسه‌ای با حضور دستگاه‌های ذیل برقرار و نسبت به اجرای این طرح تصمیمات لازم گرفته شود.

استاندار اردبیل اضافه کرد: به دلیل اهمیت موضوع آلام است جلسه‌ای با حضور دستگاه‌های ذیل برقرار و نسبت به اجرای این طرح تصمیمات لازم گرفته شود.

استاندار اردبیل اضافه کرد: به دلیل اهمیت موضوع آلام است جلسه‌ای با حضور دستگاه‌های ذیل برقرار و نسبت به اجرای این طرح تصمیمات لازم گرفته شود.

استاندار اردبیل اضافه کرد: به دلیل اهمیت موضوع آلام است جلسه‌ای با حضور دستگاه‌های ذیل برقرار و نسبت به اجرای این طرح تصمیمات لازم گرفته شود.

استاندار اردبیل اضافه کرد: به دلیل اهمیت موضوع آلام است جلسه‌ای با حضور دستگاه‌های ذیل برقرار و نسبت به اجرای این طرح تصمیمات لازم گرفته شود.

استاندار اردبیل اضافه کرد: به دلیل اهمیت موضوع آلام است جلسه‌ای با حضور دستگاه‌های ذیل برقرار و نسبت به اجرای این طرح تصمیمات لازم گرفته شود.

استاندار اردبیل اضافه کرد: به دلیل اهمیت موضوع آلام است جلسه‌ای با حضور دستگاه‌های ذیل برقرار و نسبت به اجرای این طرح تصمیمات لازم گرفته شود.

استاندار اردبیل اضافه کرد: به دلیل اهمیت موضوع آلام است جلسه‌ای با حضور دستگاه‌های ذیل برقرار و نسبت به اجرای این طرح تصمیمات لازم گرفته شود.

استاندار اردبیل اضافه کرد: به دلیل اهمیت موضوع آلام است جلسه‌ای با حضور دستگاه‌های ذیل برقرار و نسبت به اجرای این طرح تصمیمات لازم گرفته شود

فرهنگ

۱۲۵

• چهارشنبه ۴ اردیبهشت ۱۳۹۲ • ضمیمه فرهنگی روزنامه اطلاعات • شماره ۲۵۵۷۴

روزنگارها گونه‌ای از ادب را فرا یاد می‌آورد که آن را ادب خُستوانه (=اعتزافی) می‌توان نامید؛ همان‌گونه از ادب که اروپاییانش Confession می‌نامند.

این یادداشت‌ها دو سال و دو ماه از زندگانی مرا در بارسلون اسپانیا، از دوازدهم فروردین ۱۳۷۶ تا پنجم تیرماه ۱۳۷۸، در برمی‌گیرد؛ امّا، در آن میان، تهیگیهایی نیز راه جُسته است: از پاره‌ای روزها که در یکنواختی گذشته‌اند و بستر رخدادی با اندیشه‌ای بازگفتنی نبوده‌اند، یادی نرفته است؛ نیز، به همان سان، از ماهی چند که در درازای این دو سال، در ایران

روایتی از دکتر جلال الدین کزازی

روزهای کاتالونیا

روزهای کاتالونیا داستان و سفرنامه نیست؛ گزارشی از رخدادها نیز نه. یادداشت‌هایی است که من آنها را روزنگار می‌نامم؛ یادداشت‌هایی پراکنده در مایه‌ها و زمینه‌هایی گوناگون و گسسته از یکدیگر که رشته پیوند در میانشان تنها گذر روزهاست که هر یک از آنها را نشان زده است.

در این روزنگارها، من از دیده‌ها، شنیده‌ها، اندیشه‌ها و آزموده‌هایم یاد کرده‌ام و گاه نیز دید و داوری و دریافت خویش را از آنچه دیده‌ام و آزموده‌ام، باز نموده‌ام. این یادداشت‌ها را، نخست و در بنیاد، برای دل خود نوشته‌ام؛ از این‌روی، پاره‌ای از آنها، آنچنان راست و روشن، بی‌پروا و پرده نوشته شده است که خواننده را به قلمروهایی تاریک و رازآلود از زندگانی من و به حریم‌هایی که دیگران را بدان‌ها راه نیست درمی‌آورد. این بخش از

مادرم همیشه به ما تذکر می‌داد که آقا کار می‌کند، نزدیک اتاقش سر و صدا راه نیندازید. این را هم بگویم که پدرم، مادرم را «بهار جون» صدامی کرد و مادرم او را «آقا». بعد از این که مادر بزرگم مرده، به مادرم ارث کوچکی رسید که او همه آن را در اختیار پدرم و ما گذاشت. حقیقت را بگویم، برای مادرم اول و مهم‌تر از همه کس و همه چیز پدرم بود و بعد ما بچه‌ها و بعد ... یقیناً به همین دلیل پدرم چند بار در شعرهایش از مادرم به نیکی بسیار یاد کرده است، از جمله در قصیده خانواده:

و آن خاتون کوست مادر اطفال
کدبانوی منزل است و نیک اختر
زیر نظر وی است هر چیزی
از مطبخ و از اتاق و از دفتر
در ضبط خزینه و هزینه اوست
چیزی که به خانه آید از هر در
هم ناظر خانه است و هم پندار
هم مالک منزل است و هم سرور
زیر قلم وی است و در دستش
خرج خود و خانواده و شوهر
خود زاید و خود پیرورد اطفال
خود شیر به کودکان دهد یکسر
در حفظ مزاج کودکان کوشد
مانند یکی پزشک دانشور
از مدرسه کودکان جو برگردند
بنشینند و درس‌شان کند از بر

خاطرات ابوالحسن ابتهاج؛ از روزگار بانکداری در ایران

♦♦♦ در انتظار توقیف ♦♦♦

در کنفرانس سال ۱۳۴۰ نطق من بار دیگر در مورد لزوم برنامه‌ریزی اقتصادی و نقش بخش خصوصی و نیز نحوه کمک‌های خارجی به کشورهای در حال توسعه بود. به طور اختصار اظهارات من به شرح زیر بود: کمک‌های خارجی به کشورهای در حال توسعه فوق‌العاده پر اهمیت است، لیکن این کمک‌ها باید مقید به شروطی باشد و به صورت کمک‌های چند جانبه توسط یک موسسه بین‌المللی مستقل، که تحت نفوذ هیچ یک از دولت‌های عضو نباشد، انجام شود زیرا کمک‌های دوجانبه‌ای که در حال حاضر از طریق یک دولت به دولت دیگر انجام می‌گیرد معایب و مضار بسیاری در بردارد. اگر قرار باشد کمک‌های مالی به کشورهای در حال توسعه تأثیری در وضع آن‌ها نداشته باشد باید: اول، مقدار این کمک‌ها به اندازه کافی باشد؛ دوم، کمک‌های مالی باید با شرائط

او، استوار، می‌گفت که این یادداشت‌ها آنچنان نوشته شده است که همواره به هنگام خواندن آنها، نوشته‌هایی از شارل بودلر را فرا یاد او می‌آورده است؛ نوشته‌هایی که من آنها را سُرُودهای بی‌سرود (= شعرهای منثور) می‌نامم. به هر روی، داوری در این باره با خوانندگان ادب‌اشنا و سخن‌سنج است و بر آنان است که با دیدگاه این سخن‌شناس همداستان باشند یا نه.

آنچه در فرجام یادداشت آغازین بایسته می‌دانم بیفزایم آن است که هرچه در این روزنگارها نوشته آمده است به راستی رخ داده است و هیچ یک از آنها زادهٔ پندار من نیست. می‌تواند بود که من نکته‌ای را در بازگفت این رخدادها، با گسترشی در گزارش، نوشته باشم؛ امّا هرگز نکته‌ای را که نبوده است و رخدادی پندارینه را که روی نداده است، برنساخته‌ام و بر آنها درنیز ورده‌ام؛ نیز حتی، به هنگام بازخوانی یادداشت‌ها، دستی در متن آنها نبرده‌ام. بایسته‌ای دیگر آن است که از آقای مهدی افشار، مدیر نشر «واژه‌آرا» که خود از مردان قلم است و ترجمانی توانا، سپاس بگزارم که به چاپ این روزنگارها به شایستگی همت برگمارده است. باشد که روزهای کاتالونیا که گزارشی از سازو سوزهای کاتالونیاست، روزی در دلی بتواند گشاد و شزاری در خرمن جانی بتواند درزد!

سه‌شنبه ۱۲ فروردین ۱۳۷۶: امشب با بانو به سوی بارسلون پرواز کردیم، در دل شب. تیرگی شب دل بر تیرگی شب پرواز درمی‌افزود. جدایی از دلبدانم و از سرزمین پدری، ایران جاودان، برایم اندوهبار و دشوار بود. آنچه آرام می‌داشت بودن بانو بود در کنارم که همواره در دشوارترین و رنجبارترین دمان زندگی، پشتوانه‌ای استوار برایم بوده است و مایه امن و آرامش روانم. اگر او رادر کنار نمی‌دیدم، تلخ‌کامی و اندوهم از پای در می‌توانست آورد. ادامه در صفحه ۷

زان پیش که درس و مشق‌شان باشد یک‌دم نهلد به بازی دیگر ... شاد است به امر و نهی و فرمایش بر نوکر و بر کنیز و خالیکر فریاد زند به وقت کژ خلقی چون فرمانده به عرصه لشکر ز آغاز طلوع تا به نیمه شب در کار بود چو مرد جادوگر ... مادرم بیست و هشت سال بعد از مرگ پدر، در هشتاد و پنج سالگی، در دهم مرداد ۱۳۵۸ بعد از یک بیماری طولانی درگذشت. او همیشه آرزو داشت که در کنار پدر دفن شود، حتی برای خود در جوار مزار او جایی آماده کرده بود، ولی متأسفانه در آن سال دیگر در مقبره ظهیرالدوله اجازه دفن نمی‌دادند و او در گورستان بهشت زهرا به خاک سپرده شد.

نامه‌ای از ملک دخت، که برایم به یادگار مانده است: از من خواسته‌ای شمه‌ای از روزگار آن گذشته که تو کودک بودی و دوران بی‌خبری را می‌گذراندی برایت بنویسم. من و ماه و ملک هشت یا نه ساله بودیم و خاطرات آن دوران را به یاد داریم. اینک آنچه در ذهنم مانده است برایت می‌فرستم. فراموش نمی‌کنم که روز عید نوروز و تحویل سال ۱۳۱۲ بود. مادرم با تشریفات کامل و طبق سنت سفره هفت‌سین زیبایی گسترد و همه افراد خانواده همراه پدر و مادر گرد آن جمع شدیم و در انتظار تحویل سال و رسیدن شادی‌های پس از آن و دریافت عیدی بودیم و دل و سینه‌های کوچک‌مان می‌تپید. ادامه در صفحه ۶

چراغ

پدر عارف به روایت فرزند دانشمند
باید از خدا بترسیم
صفحه ۲

روایت

درباره خالق «روزها»
یاد آن «روزها»
صفحه ۲

راه

آخرین نامه‌های دکتر مصدق
مصدر امور خیریه شوید
صفحه ۳

یاد

روایتی از دکتر مهدوی دامغانی
ماجرای آقای میب
صفحه ۵

یاد

خاطرات الکساندر دوبچک
لشکر معزول‌ها
صفحه ۳

نگارستان

شهریار به روایت ابتهاج
توبه شهریار
صفحات ۴ و ۵

آیینه

در ایران عهد قاجار؛ هوگو کرونه
ارتجاع و مشروطیت
صفحات ۴ و ۵

آموزه

بنه‌وون:

بیشتر از هنرم به دانش خود مدیونم
که نگذاشت با خود کشی به زندگی‌ام
خاتمه دهم، هر چند که بهترین
لحظات زندگی‌ام لحظاتی بود
که در خواب گذراندم!

سر سفن

کریم فیضی

امکان‌های نو در شهرهای دیجیتال

نبض آینده در کجا می‌زند؟

اگر برداشت معدومانه از آینده را عمومی کنیم و جامعه‌ای را در نظر بگیریم که آینده‌برایش در حکم گذشته است، بی‌تردید شاهد فاجعه‌ای بی‌نظیر خواهیم شد که علت و عامل آن چیزی جز یأس و سرخوردگی و ناامیدی نسبت به آینده نمی‌تواند باشد.

شاید به دلیل حساسیت آینده و تعیین‌کننده بودن آن در واقعیات انسانی بود که مقارن با ظهور جهان جدید و ورود انسان به دنیای جدید، آینده نیز اهمیت خودش را بازیافت و به یکی از محوری‌ترین مسائل انسانی تبدیل شد. بعد از ظهور فلسفه‌های اگزیستانسیالیستی و شکل‌گیری فلسفه‌های تحلیلی و نیز پدید آمدن شاخه‌های نوپدید علوم انسانی، مانند علوم اجتماعی و دانش‌های مرتبط با اقتصاد و سیاست، آینده درست مانند تیری که از کمان رها شده باشد، توجه نگاه‌های مختلف اندیشمندان و نظریه کارپردازان را به خود معطوف کرد. برای نخستین بار تیر پرتاب شده‌ای در برابر دیدگان حساس و آگاه نخبگان جوامع پیشرفته قرار گرفته بود که اصابت آن به هدف و اصابت نکردنش به هدف‌های مفروض بالاترین اهمیت را پیدا کرد. به همین جهت، در توازنی که میان سه زمان «گذشته» و «حال» و «آینده» وجود داشت، تجدید نظری کلی صورت گرفت، به این صورت که: گذشته عملاً متروک گردید و اندیشه درباب گذشته رسماً کنار گذاشته شد. حاصل این کار، متوقف شدن گذشته‌گرایی بود که آزاد شدن بخشی از انرژیهای فکری انسانی را در پی داشت. این انرژی به صورت مستقیم به خدمت حال و آینده در آمد، اما با توجه به اینکه آینده جایگاه جدی‌تری داشت طبیعتاً توجه‌های بیشتری را به طرف خودش جلب کرد. با تنظیم شدن مناسبات حال، بخش عمده‌ای از توانها برای شناخت آینده به کار بسته شد که نخست در صورت نظام‌های آینده پژوهی و آینده‌کاوی نمود یافت و کم‌کم رسید به جایی که ساختن آینده را در دستور کار خود قرار داد.

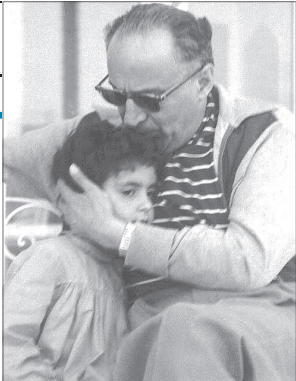
بدین ترتیب، آینده از جایگاه امری معدوم و موهوم خارج شد و به یکی از مهمترین مسائل انسانی تبدیل گردید. در این فرایند که حدود ۲۵۰ سال سابقه دارد، آینده عملاً اصلی‌ترین بخش زندگی و زمان به شمار آمده، نخستین محور تصمیم‌ها و برنامه‌ریزی‌های کلان بوده است. همین موضوع که توفیق آمیز بودن آن غیر قابل انکار است، پایه‌ای شده است برای تأمل در باب آینده به صورتی جدی‌تر و متفاوت‌تر. این سخن درباره کشورهای پیشرفته و مدرن امری است ثابت و مسلم. در این میان کشورهای غیر پیشرفته نیز، خواه ناخواه وارد این عرصه فکری شده‌اند و آینده برای آنها هم از اولویت و جدیت برخوردار شده است، اما مسلم است که فقدان مطالبات پیشین کار را دچار مشکل و آسیب کرده است و ما اندیشه و فکر و فلسفه کشورهای عقب‌مانده و جهان سوم صاحب تشست‌هایی هستیم که امر آینده را دچار ابهام‌هایی ویژه می‌کند. گذشته از گروهی که آینده را همچنان معدوم و موهوم و نیامده تلقی می‌کنند، گروهی و گروههایی پدید آمده‌اند که از نظر آنها، آینده در ردیف حال و مهم‌تر از آن است. این گروه‌ها درصدد تحلیل‌های خودشان درباره گذشته و حال را براساس آینده نظم بدهند تا بتوانند با انسجام فکری جدیدی به عقب‌ماندگی‌های فکری و بخصوص بارهای بر زمین مانده اقدام کنند. اینکه این دسته از اندیشه‌ورزان تا چه حد در اندیشه‌شان نسبت به آینده توفیق خواهند یافت، امری است خارج از حوصله این نوشته، اما شک نیست که درباره آینده، ما نیازمند بازبینی‌هایی کلی هستیم. آینده را نمی‌توان دست کم گرفت، همچنانکه نمی‌توان نسبت به آن بی‌اعتنا و بی‌تفاوت بود. از افق‌های امروز، آینده جدیدی در حال باریدن و فرود آمدن است که باید برای آن آمادگی داشت. اندیشه‌ها، تفکرات، باورها و رسوم و آیین‌ها، اگر متناسب با آینده نگریسته نشوند، بدون شک دچار آسیب خواهند شد.

اما در بازگشت به پرسش اصلی که: آینده چیست و چگونه خواهد بود، می‌توان براساس تجربه و رویارویی آینده پژوهی‌های موفق، چنین گفت که: آینده قطعاً از جنس زمان و مکان نخواهد بود. بر خلاف باورهایی که آینده‌ای را حلقه انتهایی زمان می‌داند، آینده امری زمانی نیست، همچنانکه مکانی نیست. نبض آینده در تحول می‌زند و تحول قطعی است. تحولات دیر و زود دارند، اما سوخت و سوز ندارند.

ممکن است جامعه‌ای، دیرتر از حد متعارف دچار تحول شود. همچنین ممکن است جامعه‌ای تحولات را به طور ناقص در خودش پدید بیاورد و مهم‌تر از این دو، می‌توان جامعه‌ای را در نظر گرفت که در آن، تحول به شکلی معیوب مورد تفسیر قرار می‌گیرد. فی‌المثل غوغای انحطاط را می‌توان به حساب شور و نشاط نوشت. همچنان که شتاب سقوط را می‌توان به حساب شدت عمل و هوشیاری جامعه نوشت. همه این تفسیرها ممکن است و روی هم داده است. اما تحول را نباید از خاطر برد. این خود تحولی بنیادین است که در جامعه‌ای، قضایا به صورت معکوس روی بدهد، به صورت معکوس دیده شود و به صورت معکوس تفسیر شود. چه تحولی از این بالاتر که عده‌ای با بهره‌مندی از قدرت، شب را روز و روز را شب اعلام کنند؟ این سرآغاز تحولی است که آینده متفاوتی را رقم می‌زند.

خاطرات پروین سادات کجا

انتهاج پس از زلزلی از زندان

ادامه از صفحه اول

کمک‌های دو جانبه روابط بین کشورها را مسموم می‌کند بدین نحو که کمک‌دهنده را مأیوس و کمک‌گیرنده را منزجر می‌نماید. کشورهای کمک‌دهنده چاره‌ای ندارند جز آن که کمک‌های خود را از طریق مقامات دولتی کشورهای کمک‌گیرنده پرداخت کنند، اعم از اینکه مقامات دولتی مزبور در ستکار و لایق باشند یا نباشند. و هر کجا که دولت کمک‌گیرنده فاسد باشد از نظر مردم آن کشور دولت کمک‌دهنده کاری جز حمایت از دولت فاسد انجام نداده است.

کمک‌های دو جانبه هیچ‌وقت نمی‌توانند مشوق اصلاحات داخلی باشند. مضافاً به اینکه کمک‌های یک دولت به دولت دیگر فشارهای داخلی را برای انجام اصلاحات به تعویق می‌اندزد، زیرا این نوع کمک‌های منابع مالی قابل ملاحظه‌ای در اختیار حکومت‌های فاسد قرار می‌دهد و بدین ترتیب وضع آنها را تحکیم می‌کند. کمک‌های دو جانبه طوری است که دولت کمک‌دهنده، از بیم به خطر انداختن روابط بین‌المللی خود، قادر به اعمال شرایط معمولی یک وام‌دهنده نخواهد بود.

تاریخ اخیر کشور من بهترین نمونهٔ معایب و مضار کمک‌های دو جانبه است. تا چند سال قبل آمریکا، بدون این که یک شاهی به ایران کمک کند، بیش از هر کشوری بین مردم ایران محبوبیت داشت. ولی امروز پس از یک میلیارد دلار کمک‌های گوناگون به کشور مسانه محبوبیتی دارد و نه احترامی. برعکس اغلب مردم ایران اعتمادی نسبت به آمریکا ندارند و بسیاری از آنها از آمریکا متنفرند.

من پیشنهاد می‌کنم که، به‌جای کمک‌های دو جانبه، مؤسسه‌ای بین‌المللی نظیر بانک جهانی، با استقلال عمل و با هیأت مدیره‌ای که در آن هم نمایندگان کشورهای کمک‌دهنده

یاد

دکتر اسلامی ندوشن

«چه آری»

درباره صادق هدایت

می‌گوید: «او که پرورده فرهنگ شرق و غرب بود، در وجودش دو چیز با هم تلاقی کرد و اخت شد. یکی حزن و انکسار ایرانی که در ادب فارسی لانه کرده است، و در حالت فروستگی که بر تاریخ او سایه افکنده. دیگر بدبینی رمانتیک مأب فرنگی»

نویسنده در آخرین جلد «روزها» بخشی مجزا را در معرفی برخی از شخصیت‌های نام‌آوری که

خود با آنان مروده یافته است می‌گشاید و درحالی که کمتر تشانی از مدح و ذم بی پایه در آن دیده می‌شود اسباب آشنایی نزدیکتری برای خواننده امروزی با دانش مردان صاحب نامی همچون دکتر معین فروزانفر، جمال‌زاده، دانش‌پژوه، مینوی، یوسفی، زرین‌کوب، زریاب و... حتی فیلسوفی چون فردید فراهم می‌گردد. درهمین بخش اهمیت اشارات وی به برخی رجال سیاسی نظیر الهیار صالح، نواب، سنجابی، بازرگان و... نیز می‌تواند از نظر پژوهشگران تاریخ معاصر ایران دورنماند.

بدین ترتیب به نظر می‌رسد خواننده «روزها» می‌تواند با وجوه جدیدی از شخصیت برخی چهره‌های نام‌آشنای معاصر را در این بخش کتاب آشنا شود. چون در این باب، نویسنده همواره جانب انصاف را نگه داشته و به قول بیهقی سخنی نرانده که به تعصبی و تریدی کشد. اگر با کسی آشنایی مستقیم نیافته، از ذکر سخن درباره او در گذشته است.

۵) از سوی دیگر در مجموعه مجلدات «روزها» به فراخور موضوعات مختلف با عصاره ناب از اندیشه‌های نویسنده در قالب جملاتی قصار و وزین در لابه لای متن روبرو

و هم کمک‌گیرنده عضویت داشته باشند، ایجاد شود و این هیأت‌مدیره مقررات مربوط به هزینه‌های عمرانی را به طور یکسان در مورد کلیه کشورهای عضو اجرا کند. قصد من از بیان مطالب فوق این بود که از سیاست کمک‌های خارجی آمریکا انتقاد کرده باشم و

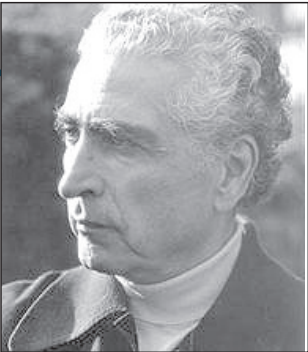
خطرات ایران و الحاح ۲۱

در انتظار توقیف

این امر بدون اشاره به اوضاع ایران امکان‌پذیر نبود، زیرا آمریکا با کمک‌های مالی و نظامی و نیز حمایت‌های سیاسی به دوام رژیم‌یکه محبوبیتی نداشت کمک می‌کرد. به اعتقاد من یگانه راه نجات روابط بین کشورهای غنی و کشورهای فقیر این بود که کمک‌های چند جانبه از طریق یک موسسه بین‌المللی مستقل انجام شود و بدینوسیله یکی از علل عمده وخامت اوضاع بین‌المللی از میان برداشته می‌شد. من همچنین عقیده داشتم که باید از شوروی نیز دعوت شود تا به عنوان یکی از کمک‌دهنده‌های اصلی به عضویت این موسسه درآید و، مثل سایر اعضا، مقررات مؤسسه را رعایت کند و چنانچه این کشور از عضویت مؤسسه خودداری می‌نمود دنیا می‌دانست که شوروی حاضر نیست به

کشوری کمک کند مگر این که ملاحظات سیاسی در کار باشد. نقطی من در جراید آمریکا منعکس شد و سر و صدای زیادی بپا کرد. حتی از من دعوت شد که نظراتم را در تلویزیون تشریح کنم. در این برنامه «پل هافمن»، مدیر «انجمن عمران بین‌المللی» نیویورک و ادگار کایزر، یکی از بزرگترین صاحبان صنایع فولاد آمریکا، نیز حضور داشتند.

اینجا بی‌مناسبت نیست به این مطلب

می‌شویم که بارقه‌هایی در خشان از معانی و مفاهیم بلند فرهنگ، ادب و هنر این سرزمین را متجلی می‌سازد.

وی در جلد نخست آن گاه که از مجالست با خاله‌اش و شرح قصه خوانی او از حکایات سعدی شیرازی سخن می‌گوید و در باب شیخ اجل می‌آورد: «سعدی که انعطاف جادوگرانه‌ای دارد، آن قدر خود را خرم می‌کرد که به حد فهم ناچیز کودکانه من برسد. این شیخ همیشه «شباب» پیرترین و جوان‌ترین شاعر زبان فارسی، معلم اول، که هم هیبت یک آموزگار دارد و هم مهر یک پرستار، چشم عقاب و لطافت کبوتر، که هیچ حفره‌ای از حفره‌های زندگی ایرانی نیست که از جانب او شناخته نباشد، جمع‌کننده اضداد: تشعشع و عرفان، عشق و زندگی عملی، شوریدگی و عقل... به هر حال، این هدم کودک و دستگیر پیر، که از هفت صد سال پیش به این سو مانند هوا در فضای فکری فارسی زبان‌ها جریان داشته است.

و ی‌آدر جلد دوم «روزها» آنگاه که با دقت از مهارت استاد خوشنویس خود سخن می‌گوید در کمال ظرافت طبع می‌نویسد: «خط نستعلیق یکی از پر معنی‌ترین جلوه‌های روح ایرانی است بسیار اصیل‌تر از نقاشی و مینیاتور، زیرا از حفره‌های عمیق خصلت آریایی او می‌جوشد، نرمی و لغزندگی انحناهای نستعلیق مبین روحیه‌ای است که در طی قرون و اعصار در مسیر گردش حوادث ساب خورده است.»

این دقت نظر در جلد سوم آن گاه که

اشاره کنم که قبل از کنفرانس سانفرانسیسکو مرا برای شرکت در کنفرانسی در دانشگاه آکسفورد دعوت کردند و اتفاقاً موضوع اصلی این کنفرانس هم برنامه‌های عمرانی و توسعه اقتصادی بود. سر راه کنفرانس سانفرانسیسکو به دانشگاه آکسفورد رفتم. از من درخواست

شد نظراتم را در این زمینه ابراز کنم. گفتم مناسب نیست مطالبی را که برای کنفرانس سانفرانسیسکو تهیه کرده‌ام قبلاً اینجا مطرح کنم. اما به اصرار برگزار کنندگان کنفرانس مطالبم را بیان کردم. این اولین باری بود که من با نمایندگان کشورهای آفریقایی آشنا می‌شدم. پل هافمن نیز به این کنفرانس دعوت شده بود. پس از پایان صحبت‌منهرو، یکی از اقوام نزدیک جواهر لعل نهرو و سفیر هند در واشنگتن، از جایش بلند شد و به طرف من آمد. پیش خودم گفتم حتماً می‌خواهد بگوید با نظر من مخالف است، اما او گفت من سال‌هاست که عین عقاید شما را دارم ولی هیچ‌وقت نمی‌توانستم این عقاید را مثل شما بیان کنم. نمایندهٔ نیجریه، ساموئل آدیو، که وزیر دارائی و یکی از افراد بسیار فهیمیده بود، گفت می‌دانید که کشور من تازه به استقلال رسیده و ما دیگر حاضر نیستیم مجدداً زیر نفوذ خارجی‌ها برویم و اجازه بدهم که بیایند و کارهای ما را تفتیش کنند. ولی او هم وقتی استدلال مرا شنید قانع شد. به او گفتم اگر شما بگویند ما پول می‌خواهیم، مقدار این پول هم نباید محدود باشد. هر طوری هم که صلاح بدانیم آن را خرج خواهیم کرد، و کسی هم حق رسیدگی نباید داشته باشد این کار نه صحیح است و نه به صلاح شما.

بعد از کنفرانس سانفرانسیسکو و قبل

دوران دانشکده حقوق و کلاس درس حقوق مدنی ترسیم می‌شود، خواندنی است: «در میان درس‌ها از همه مهم‌تر حقوق مدنی بود که از فقه اسلامی اقتباس شده بود و طی قرون متمادی مغزهای کنجکاو و توانایی بر سر آن کار کرده بودند، و همه خفایا و زوایای روح انسانی در آن کاویده شده بود. از این جهت، حقوق مدنی و فقه، تنها در دایره حقوقی جانی شلدند، بلکه از لحاظ اجتماعی و روانشناسی و حتی روانکاوی می‌شد نکته‌هایی از آنها استخراج گردد. وقتی تاین پایه فرضیات و شقوق و موشکافی در روابط اجتماعی انسان راه یابد، و آدمی را در خفایای ذهنیش و حتی وجدان ناآگاهش، تعقیب نماید، باید گفت که حاصل تجربه‌ای طولانی از جوامعی پیچیده، در آن به ودیعت نهاده شده است.

و ی‌آدر جلد چهارم آنگاه که از استحکام و چالاک‌کی شعر اخوان سخن می‌گوید با بدست دادن معیار شعر خوب، می‌نویسند: «در هر شعر خوب یک طنین پنهانی هست، یک نوا و نجوا، که در زیر صوت آشکار کلام جریان دارد. آن را آهسته و ناواضح می‌شنوید، ولی همان است که به نهانی‌ترین تارهای روان نواخته می‌شود. سخن هر چه پر معنی و قوی باشد، تا این نوا ی نهانی را نداشته باشد، تأثیرگذار نیست. احساس من آن است که در هریک از مظاهر برانگیزنده، زیبایی انسانی باشد، یا طبیعت یا شعر و هنر... ما به دنبال گمشده‌ای هستیم. گر چه خود آن یافتنی نیست، لافل می‌خواهیم خبری از آن بشنویم. هر اثری که رد پای از آن، ولو مبهم، ولو دور، به ما نشان دهد ما را تسکین می‌دهد و مشغوف می‌کند.»

در ب‌باب زندگینامه نویسی نیز این کتاب که به تعبیر نویسنده اش، باب نامعهودی در ادب فارسی معاصر گشوده است این انواع ادبی) را با سبک و ویژه‌ای که بتواند عطش ذائقه داستان‌نویسان و تاریخ‌نگاران و جامعه شناسان و خوانندگان عام با هر گرایش و علاقه‌ای را فرو نشاند بعنوان «زندگینامه

از بازگشت به تهران برای شرکت در جلسهٔ سالانهٔ صندوق بین‌المللی پول و بانک جهانی به وین رفتم و بعضی از ایرانیانی که به نمایندگی دولت ایران برای شرکت در این کنفرانس به اتریش آمده بودند به من گفتند که نطق من عکس‌العمل بسیار بدی در تهران داشته است. بعضی از دوستان خارجی و ایرانی‌ام که در وین بودند اصرار کردند که من به تهران مراجعت نکنم. حتی یکی دو نفر از آنها که خارجی بودند به من پیشنهاد کار نمودند.

وقتی به فرودگاه تهران رسیدم همسرم آذر گفت اینجا همه در در انتظار توقیف تو هستند. یکی دو نفر از دوستانمان به آذر گفته بودند که تلفن کن و به انتهاج بگو برنگرد. شکی نیست در این که شلاه و دستگاه دولت از انتقاداتی که از وضع مملکت می‌کردم دل‌خوشی نداشتند، خصوصاً وقتی نظراتم را برای مخبرین خارجی تشریح می‌کردم. قبلاً هم، در سال ۱۳۳۸، شبکه تلویزیونی «اس‌بی‌اس» آمریکا برنامه‌ای دربارهٔ ایران تهیه کرد که در آمریکا پخش شد. در این برنامه «ادوارد مارو»، مخبر معروف آمریکائی، در مورد مسائل گوناگون با من مصاحبه نمود.

چند ماه بعد از آن هم، به مناسبت اولین سفر رسمی ملکه انگیس به ایران، تهیه‌کنندگان برنامه هفتگی «پانوراما»، که توسط «بی‌بی‌سی» در تلویزیون انگلیس پخش می‌شود، برای مصاحبه نزد من آمدند.

باید از خدا بترسیم

مرحوم حسینعلی راشد: در شهر ما و

دیگر شهرها اداره‌ای بود به نام «ادارهٔ تمدید برای خرید و فروش تریاک. یکی از علمای دینی شهر ما که مردی محترم و نسبتاً عالم و باهوش بود،... رئیس آن اداره را تکفیر کرد. مردم هجوم بردند که او را بکشند. یکی از

خوانین محلی که در آن زمان عهده‌دار امور انتظامی بود، او را رها نید و مخفی کرد. مدتی آن مرد مخفی بود تا آنکه آنها از آسیاب افتاد. روز عید غدیری بود و مردم به دیدن پدرم می‌آمدند. او نیز آمد و با پدرم مصافحه کرد و نشست و چای خورد و سپس خداحافظی کرد و رفت. این کار عملاً باعث تیره‌ن آن مرد شد. خبر به گوش آن عالم رسید. نزد پدرم آمد و به شدت پرخاش کرد که: چرا شخصی را که من تکفیر کرده‌ام، شما پذیرفته و با او به رسم مسلمانی مصافحه کرده‌اید. پدرم گفت: شما به چه دلیلی او را تکفیر کرده‌اید و از کجا کفر او بر شما معلوم گشت؟ آیا خودش نزد شما العیاذ بالله یکی از ضروریات دین را انکار کرده؟ آیا دو شاهد عادل نزد شما شهادت داده‌اند؟ گفت: کسانی که محل وثوق من هستند، گفته‌اند.

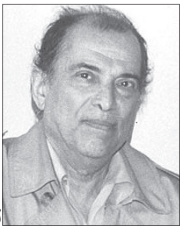
مرحوم پدرم گفت: این کسانی که محل وثوق شما هستند، آیا شما پشت سر آنها نماز می‌خوانید؟ آیا مال یا ناموس خود را نزد آنها به امانت می‌سپارید؟ آیا بر فرض که آنها را متدین بدانید، به فهم و تشخیص آنها هم وثوق دارید؟ پس از آن گفت: ما روز و شب جان می‌کنیم که مردم را مسلمان کنیم. شما چرا کوشش می‌کنید که آنها را از دین خدا بیرون کنید؟ این چگونه خدمتی است که شما به دین می‌کنید؟ از باطن آنها چه خبر داریم؟ در ظاهر با همه آنها معامله مسلمانی می‌کنیم و باید بکنیم. ما حق نداریم کسی را که به ظاهر مانند همهٔ مسلمانها اظهار مسلمانی می‌کند، بگوئیم که تو مسلمان نیستی. باید از خدا بترسیم.

نویسی اجتماعی» در ادبیات معاصر ایران بنیان گذاشته است بوژه آن که در این کتاب با اثری روان، دلچسب و گیرا روبروئیم که چون بسیاری دیگر از آثار این نویسنده، شوق دلپذیری در خوانندگان اثر برمی‌انگیزد تا با خواندن آن به بر گرفتن عیار از یک نثر معیار معاصر، تشویق گردند شاهد مثال آن رغبت دل‌انگیزی است که آن بخش‌هایی از این کتاب که در کتب آموزشی انعکاس یافته به روایت آموزگاران در برخی از دانش‌آموزان و دانشجویانی به جای می‌گذارد.

در پایان، ضمن ابراز خرسندی از اینکه مجالی اندک فراهم شد تا شرح الفت خود را با «روزها» باز گویم، نمی‌توانم از حق شناسی نسبت به صاحب شریف آن نیز در گذرم که اگر به روزگار جوانی و در این زمانه پر هیجان‌گذار، در میان برخی از هم‌نسلان ما، اندک تشبیهی به تاریخ، فرهنگ و ادب این سرزمین یافت می‌گردد و یا در پی آن سعی در مشی اعتدال و تناسب می‌رود و فرهنگ پروری و میهن دوستی پاس داشته می‌شود بی‌شک، اندیشه و رویه این پیران خردمند و دانا در آن تأثیر بسزایی داشته است.

بازخوانی خاطرات دکتر عبدالهادی حائری-۹

دعوی دو بزرگ

در آن سال و در آن دوره از مجلس شورای ملی کابینه حسن مستوفی (مستوفی‌الممالک) به عنوان «رئیس‌الوزرا» برگزیده شد و او وثوق‌الدوله را به عنوان «وزیر عدلیه» نامزد کرد. از آن جایی که زنده‌خواری و وثوق‌الدوله بوژه در بستن قرارداد ۱۹۱۹ از دیدگاه کسی پوشیده نبود، دکتر مصدق با این گزینش سر نامازگاری برداشت. او در حالی که پیکره پیامبر اسلام را در دست گرفته بود، از رئیس مجلس و همه نمایندگان خواست که به احترام آن «شما یل» از جای خویش برخیزند، و سپس آن را به دست رئیس مجلس سپرد. دکتر مصدق در سخنان خود «راه دین و سیاست» را «راه حق و راه خدا» دانست، و با استناد به گفته «الاسلام یعلمو لا یعلی علیه» (اسلام برترین است و چیزی بر تر از آن نیست)، نتیجه گرفت که وثوق‌الدوله به این سرزمین اسلامی خیانت ورزیده و شایسته احراز مقام و وزارت دادگستری نیست.

دکتر مصدق زنده‌ار خواری‌های وثوق‌الدوله را یک به یک برشمرد. او از جمله، از قرارداد تقسیم ایران که به سال ۱۹۰۷م (۱۳۲۵ قمری) میان روسیه و انگلستان بسته شده و وثوق‌الدوله به عنوان وزیر امور خارجه ایران آن را به رسمیت شناخته بود، یاد کرد. مصدق سپس با نشان دادن اسناد و مدارکی روشن و انکارناپذیر بر زنده‌ار خواری و وثوق‌الدوله در مورد بستن قرارداد ۱۹۱۹م پای فشرد. وی در فرجام، آیه ۳۳ از سوره مائده را در قرآن خوانده و به «حضرات حجج اسلام و نمایندگان عظام» اعلام داشت که در یک کشور اسلامی قاعداً هر یک از احکام کشتن، دار کشیدن، دست و پا بریدن و یا به تبعید فرستادن را که پیرامون دشمنان خدا و تبهکاران در این آیه از قرآن یاد شده و آنان صلاح می‌دانند باید در مورد وثوق‌الدوله که آشکارا به نبرد با خدا و پیامبر او برخاسته و در روی زمین به تبهکاری پرداخته به اجرا گذارند.

ولی از سوی دیگر، مدرس به دفاع از عاقد قرارداد ۱۹۱۹ برخاست و در نشست روز ۲۹ شهریور ۱۳۰۵ مجلس شورای ملی این گونه استدلال کرد:

«مسائل سیاسی نظری بوده و بدیهی است اشخاص دارای عقاید مختلف هستند، و مادام که در این قبیل امور در محاکم صالحه رسیدگی و تقصیری بر کسی متوجه نشود، او را نمی‌توان مورد تنقید قرار داد. راجع به قرارداد [۱۹۱۹] و امثال آن هم مادام که به تصویب مجلس شورای ملی نرسیده باشد، و جها من الوجوه [به هیچ روی] منشأ اثری نبوده و رسمیت نخواهد داشت. بدین سان، چنین می‌نماید که به طور کلی نظر آن مرحوم در مورد پیوند وثوق‌الدوله با قرارداد ۱۹۱۹م این بود که اگر فردی آهنگ دزدی و خیانت کند و در این راه هم افرادی را کیفر و آزار دهد و خود و دستیارانش در این راه رشوه گیرند، ولی در فرجام از عهده دزدی و خیانت برنیاید، کسی نه تنها نباید آن فرد را دزد و زنده‌ار بخوار بشمارد که می‌توان بدو اعتماد نیز کرد و او را به یکی از مسئولیتهای بسیار حساس، مهم و حیاتی کشور که با جان، دارایی و آبروی یک ملت سروکار دارد برگماشت. آن فقید نمونه‌هایی فراوان در این زمینه آورد و موضوع امضای قرارداد را بسیار ساده جلوه داد تا جایی که آن را با دستخوش دزدی قرار گرفتن عبادی خود همانند ساخت!

مدرس در باز کردن دیدگاه خویش این گونه سخن را پی گرفت که این قرارداد ۱۹۱۹م وثوق‌الدوله «یک معامله فضولی» است که همگان برای از میان بردنش برخاستند و «نگذاشتند واقع شود؛ بعد از به هم خوردن و از بین رفتن آن دیگر تنقید در روزنامه و مجلس چیست؟» وی افزود: «یکی معامله فضولی کرد و صاحبشان هم نگذاشتند بشود، دیگر این چه صورتی است؟... یکی خواست عباى مرا ببرد، زدم توی گوشش، نگذاشتم، آن هم نبرد، چه کارش باید کرد؟ (یکی از نمایندگان: باید جلبدش کرد؛ می‌خواست بکند؛ مدرس) می‌خواست که نمی‌شود گفت. چون می‌خواست و موفق نشد، باید مجازات کرد؟ من هم دلم می‌خواهد تمام جواهرهای دنیا حتی انگشتر شما مال من باشد. این مجازات لازم دارد؟ این یک مسئله حقوقی است. عباى مرا حاج محتشم‌السلطنه می‌خواست بردارد، من نگذاشتم، این مجازات لازم دارد؟»

بسی سردرگم‌کننده و شگفتی‌انگیز است که سخنان و استدلال‌هایی تا آن اندازه روشن و استوار بر تاریخ در مورد سرشت زنده‌ار خوارانه قرارداد ۱۹۱۹م از سوی دکتر مصدق، و گفتارها و همانندسازیهایی تا این اندازه بی‌بنیاد و بی‌پیوند با همان قرارداد به تاریخگران فرصتی در خور نداده که پوششها را یک باره به کناره‌گیری گذارد، این گونه سخنان را پس از نگاهی تحلیل گرانه، باریک‌بینانه و تاریخگرانه به سراسر تاریخ زندگی سیاسی و اجتماعی، با دیگر سخنان و کارکردها مورد بررسی و هم‌سنجی قرار دهند تا نسلهای پی در پی ایرانی، مسائل را به گونه‌ای دقیق در همان جایی که در واقع امر بوده است بشناسند.

این تاریخگران به یک پژوهش بنیادی دست نیازی‌ند تا به روشنی دریابند چرا دو سیاستگر آزموده، مسلمان، میهن دوست، ضد استبداد و ضد استعمار مانند سید حسن مدرس و دکتر محمد مصدق نه تنها همواره در یک سنگر به نبرد سرگرم نبودند که حتی رویاروی یکدیگر نیز قرار می‌گرفتند و در جهت عکس یکدیگر گام برمی‌داشتند. اینان نکوشیدند که یک تحلیل ژرف از روش، خوی و منش فردی مثل شهید مدرس به دست دهند تا به گونه‌ای عین‌گرایانه و استوار بر تاریخ و تاریخنگری به دست آید این ویژگی‌های فردی تا چه اندازه در بیان اندیشه‌های سیاسی ـ اجتماعی و موضع‌گیری‌های او در برابر مسائل بسیار مهم کشور تأثیر داشته است.

در راه ایران

آخرین نامه‌های دکتر مصدق/۱۵

مصدر امور خیریه شوید

۸۷- **جواب به نامه سرهنگ**

جلیل بزرگمهر

احمدآباد، ۲۸ اسفندماه ۱۳۴۳

قربانت شوم؛ مرقومه محترمه عز وصول ارزانی بخشید و موجب نهایت امتنان گردید. خواهانم که سال جدید به جنابعالی و متعلقان همگی مبارک و میمون باشد و سال‌های بسیار در کمال صحت و خوشی به این اعیاد برسید.

امیدوارم نواری به دست آورم و از جنابعالی بدین وسیله تشکر و عوالم ارادت خود را تجدید نمایم.

۸۸- **جواب به نامه‌ی سید محمدعلی کشاورز صدر**

احمدآباد، فروردین ماه ۱۳۴۴

قربانت شوم، مرقومه محترم عز و صول ارزانی بخشید و از این که این اقل هموطنان را مورد توجه خود قرار داده‌اید نهایت امتنان حاصل گردید خواهانم که این سال به جنابعالی مبارک میمون باشد و سال‌های بسیار در کمال صحت و خوشی به سر برید و چنانچه خدای نخواسته عمر بنده باقی بود باز به تبریکات آن سال خوشوقت فرمایند. از روی حقیقت از این زندگی خسته شده‌ام و هیچ راهی هم برای آسودگی و آسایش ندارم، سرگذشت بنده هم این بود که می‌کشم و نمی‌دانم تس‌اکی باید تحمل این زندگی ناهنجار را بکنم. بیش از این خاطر جنابعالی را افسرده کنم و تشکرات خود را از الطاف مبذوله تقدیم می‌نمایم.

۸۹- **نامه به آقای نصرت‌الله امینی**

احمدآباد، اول خرداد ماه ۱۳۴۴

خدمت جناب آقای نصرت‌الله امینی وکیل محترم دادگستری قربانت شوم، بعد از ارسال معروضه، به حساب ۲۰۰ هزار تومان وجه دریافت جنابعالی رسیدگی شد مبلغ ۱۷۶۰ تومان بدهی جنابعالی است که باید در مقابل سندی از دفتر‌استاد رسمی شماره ۳۸۷تحصیل فرمائید و یا این که نسخه دوم فروش بیمارستان مهر که نزد این جانب است با نسخه اول که دارای تمبر عوض فرمائید که بنده بتوانم در حساب ثلث مرحوم مغفور شمشیری وارد کنم و اداره‌ی اوقاف ایرادی نگیرد و قبول کند.

۹۰- **نامه به آقای نصرت‌الله امینی**

احمدآباد، اول خرداد ماه ۱۳۴۴

مرقومه محترمه مورخ ۳۱ فروردین ۱۳۴۴ عز وصل ارزانی بخشید و موجب نهایت امتنان گردید. حق تحصیلداری شماره ۸۰۷۱۹۵مورخ ۱۹ تیرماه ۱۳۴۳ راجع به مبلغ نود هزار و سی و سه تومان و پنج ریال عوارض سطح شهر بیمارستان سابق مهر پلاک شماره ۱۹۶۲ و ۱۹۶۳ و ۱۹۶۴ و نیز آب بهای مریضخانه مزبور که بعد به مالکیت مرحوم مغفور حسن شمشیری درآمده به

این جانب رسید و مبلغ ۹۰۳۳۵ و وجه پرداختی جنابعالی به شهرداری طهران از بابت مبلغ دو‌یست هزار تومان وجهی که از بابت قسط اول فروش محل مزبور از خریداران دریافت فرموده‌اید محسوب خواهد شد.

۹۱- **جواب به نامه‌ی سید محمدعلی**

کشاورز صدر

احمدآباد، ۴ خرداد ماه ۱۳۴۴

قربانت شوم، مرقومه محترمه مورخ ۲ خرداد عز وصول ارزانی بخشید و از توجهی که در کار املاک موقوفه بیمارستان نجیه فرموده‌اید نهایت امتنان حاصل گردید. خواهانم که خداوند به جنابعالی عوض کرامت کند و همیشه بتوانید مصدر امور خیریه شوید. اکنون محض اطلاع عرض می‌کند که از مقررات قانون راجع به زارعین یک چهارم سهم بر اطلاع نداشتم اکنون که مستحضر شدم به استحضار می‌رسانم که متولی موقوفات بر خلاف قانون نمی‌تواند تصمیمی اتخاذ کند و لو اینکه به ضرر موقوفه تمام شود. بنابراین زارعین یک چهارم سهم بر حق اجاره کردن ندارند و اجاره املاک موقوفه هم تا آخر مدت قابل فسخ نیست مگر این که به جهتی از جهات قانونی بنده حق فسخ داشته باشم با این حال چنانچه لازم است مذاکراتی به طور شفاهی به عمل آید مرقوم فرمایند که در صدد تحصیل اجازه برآیم و روز یکشنبه ۹ خرداد تا یک ساعت بعدازظهر منتظر تشریف‌فرمایی جنابعالی می‌شوم که ناهار را در احمدآباد صرف بفرمائید و بعد تشریف فرمای به شهر شوید که به کارهای دیگر برسید و البته یکی از فرزندان، جنابعالی را به احمدآباد خواهد رسانید ولی اگر مطلب مهمی برای مذاکره نیست از نظریات بنده هم که مستحضر شده‌اید روز سه‌شنبه ۱۱ جاری تشریف فرمای محل بشوید و طبق دستورات قانونی به کار خاتمه دهید ببا انتظار جواب ارادت خود را تجدید می‌نمایم و سلامت جنابعالی را آخواهانم.

بایست دستشان را بهتر می‌خواندم. مدتی نگذشت که دریافتم «آنها» دور من دیواری نامرئی کشیده‌اند. برای من در هیچ جا شغلی وجود نداشت. اختیار گذاران معاشم دست خودم نبود. مدت‌بعد دریافتم که رهبری جدید حزب وضع مرادر اولویت قرار داده و در آن هفته‌ها چندین بار درباره سر نوشت من به شور و غور پرداخته است. مسلم است که آنها می‌خواستند هرچه ممکن است از دسترس توجه مردم دورتر باشم.

در آن زمان لشکر انبوهی از مردمانی چون من وجود داشت که همه از شغل تخصصی خود عزل شده و به کارهایی ناخوشایند و تازه‌رو می‌آوردند. در تصفیه‌های سال‌های

۱۹۶۹ - ۱۹۷۰ تقریباً نیم میلیون عضو از حزب اخراج یا معلق گردیدند و مجبور به ترک شغل سابق خود شدند. بسیاری از مردمان غیرحزبی نیز که نسبت به اصلاحات علاقه نشان داده بودند به نظیر همین سر نوشت گرفتار آمدند. تصفیه‌ها به ویژه در سرزمین‌های چک بسیار رذیلانه بود. اما این نه به آن

معنی است که «عادی‌سازان» در اسلوواکی آسان‌گیرتر بودند: تنها در اسلوواکی شرایط فرق می‌کرد و عادی‌سازان از وسایلی ظریفتر برای اعمال فشار و اجبار استفاده می‌کردند.

نیش حمله بیش از همه متوجه روزنامه‌نگاران و نجست. حتی بسیاری از افسران ارتش از نیروهای مسلح اخراج شدند. بسیاری از نویسندگان را خاموش کردند و بسیاری از استادان دانشگاه‌ها را بیرون راندند. به ندرت رشته‌ای وجود داشت که بهترین و صادق‌ترین افرادش معزول نشده یا در فهرست سیاه جای نگرفته باشند. از این‌رو، من تنها نبودم، صرفاً یکی از صدها هزارتی بودم که تن به خفت و خواری ندادند، پابر قلبشان نگذاشتند، و دست از اعتقاداتشان نشستند.

البته من در معرض توجهی خاص بودم زیرا، در چشم حاکمان جدید، یک «ضدانقلاب» بسیار خطرناک شمرده می‌شدم. در خانه حساب کردیم که اگر من اصلاً کار نکنم تا چه مدتی می‌توانیم زندگی‌مان را تأمین کنیم. میزان پس‌اندازمان اندک بود. حدود ۷۵هزار کرون یا، به بیان دقیق‌تر، برابر ۳هزار دلار در بازار سیاه یکی اتومبیل سیمکای یک ساله داشتیم؛ مقداری از پس‌انداز خود را صرفاً ساختن خانه روستایی در سنک کرده بودیم. ذخیره مالی ما برای یک خانوادهٔ پنج نفره بسیار اندک بود. پاول پسر بزرگمان، بیست و یک ساله و دانشجوی طب در دانشگاه کومونوس بود. دو پسر کوچک‌ترمان هر دو به دبیرستان می‌رفتند. نهایتاً به آنها اجازه

علیرضاملالی

بدید

کردارها شکل یک هنر را می‌یابند که نسبتاً مستقل از قانون‌گذاری اخلاقی است. به طور قطع، مسیحیت اصل قانون و ساختار مجموعه قوانین را در تأمل اخلاقی تقویت کرد، حتی اگر کردارهای زاهدانه هم چنان اهمیت بسیار زیادی در این تأمل اخلاقی داشته باشند.

ف. اوالد: پس تجربه مدرن ما از جنسیت با مسیحیت آغاز می‌شود.

میشل فوکو: صدر مسیحیت چند تغییر مهم را در زهدمنشی باستان به بار آورد، یعنی شکل قانون را تشدید کرد و نیز کردارهای خود را در راستای هرمنوتیک خود و کشف خویشتن به منزله سوژه میل قرارداد. به نظر می‌رسد که مفصل‌بندی قانون و میل تا حدودی سرشت‌نمای مسیحیت باشد.

ف.اوالد: توصیف انضباط‌ها در مراقبت و تنبیه ما را به ریزترین و دقیق‌ترین دستور‌ها و تجویزها عادت داده بود. عجیب است که دستور‌ها و تجویزهای اخلاق جنسی روزگار باستان از این لحاظ هیچ چیز کم ندارند.

میشل فوکو: باید کاملاً وارد جزئیات شد. در روزگار باستان، مردم به عنصرهای رفتار بسیار دقت و توجه داشتند و در عین حال می‌خواستند که همه به این عنصرها دقت و توجه داشته باشند. اما شیوه‌های توجه همان شیوه‌هایی نبود که بعدها رواج یافت. مثلاً خود عمل جنسی، ریخت‌شناسی آن، با شیوه جست و جو و به دست آوردن لذت جنسی و «ابژه‌ی میل به نظر نمی‌رسد که در روزگار باستان مسئله نظری بسیار مهمی بوده باشند. در عوض، دل‌مشغولی آن روزگار عبارت بود از شدت فعالیت جنسی. آهنگ آن، زمان برگزیده و نیز نقش فعال یا منفعلانه فرد در رابطه جنسی، بدین‌ترتیب هزار جزئیات را در مورد عمل جنسی متناسب بافصل‌ها وساعت‌های روز و زمان استراحت و فعالیت می‌یابیم، یا در مورد شیوه رفتاری که یک پسر باید داشته باشد تا به نیکی از او یاد شود، اما از آن سیاه‌های اعمال مجاز و ممنوع که در میان علمای مسیحی بسیار اهمیت دارند، هیچ خبری نیست.

ف. او الد: به نظر می‌رسد که کردارهای متفاوتی که شما در رابطه با بدن، با زن و با پسران توصیف می‌کنید، هرکدام برای خود مورد تأمل قرار گرفته‌اند، بی‌آن‌که نظام مستحکمی آن‌ها را به یکدیگر پیوند داده باشد. این نیز تفاوت دیگری است با کتاب‌های پیشین شما.

میشل فوکو: من با خواندن کتابی دریافت‌م که کل تجربه دیوانگی در عصر کلاسیک را با عمل حبس خلاصه کرده بودم. وانگهی تاریخ دیوانگی بر این تر استوار است که دست کم دو تجربه متمایز از دیوانگی وجود داشته‌است: یکی تجربه حبس و دیگری کرداری پزشکی که خاستگاه‌هایی بسیار دور داشت. این که بتوان تجربه‌هایی متفاوت

۳

یاد

به پایان بردن تحصیلشان را دادند. اما در آن هنگام به آنها آزادی انتخاب شغل و حق سفر به خارج را ندادند. مادرم هنوز با مسا زندگی می‌کرد و با مقرر اندکی که بابت حقوق و وظیفه می‌گرفت به ما کمک می‌کرد. آنا ناخوش بود و حالش برای آنکه کار تمام وقتی بیاید مناسب نبود – که البته اگر قصد اقدام به چنین کاری هم می‌کرد، آنها نمی‌گذاشتند.

مادرم سال بعد در هفتادو چهار سالگی درگذشت. او در تمام مدت عمرش عضو حزب بود، و هنگامی که تصفیه‌ها آغاز شد دریافت که به زودی او را احضار خواهند کرد تا نظرش را در مورد اشغال شوروی بپرسند. تنها در صورت

حظرات الکساندر دوپچک لشکر معزول‌ها

دادن پاسخ مثبت بود که عضویتش در حزب ادامه می‌یافت. اما مادرم منتظر احضار شدن و نظرخواهی آنان نشد، بلکه کارت عضویتش را با نامه‌ای بلند و متقلب کننده که به خط خود نوشته بود برای آنها پس فرستاد. او در این نامه با زبانی ساده اما بلیغ و رسا توضیح داده بود که چرا دیگر نمی‌تواند تحت اشغال شوروی‌ها به عضویتش در حزب ادامه دهد. باید اضافه کنم که شماری عظیم از چندین هزار کمونیست پیش از جنگ جهانی دوم، که در سال‌های ۱۹۶۹ یا ۱۹۷۰ هنوز زنده بودند، نظیر همین عمل را انجام دادند.

حدود اواخر اکتبر ۱۹۷۰، مرا به کمیته مرکزی حزب کمونیست اسلوواکی در براتیسلاوا احضار کرده و به نزد یوزف لنارت، دبیر اول جدید حزب اسلوواکی، بردند. او سرانجام پاداش خیانت خود را گرفته و هم در پراگ و هم در براتیسلاوا به مقام‌های بالا دست یافته بود. البته مناسب‌تر آن بود که مقامی بسیار پایین‌تر از لنارت را بپذیرد، اما ظاهر او نتوانسته بود از لذت دیدار من در حالت افتادگی و معزولی چشم‌پوشد.

لنارت به من اطلاع داد که از حزب اخراج شده‌ام – که با توجه به آنکه قبلاً این خبر را شنیده بودم، کاری زاید به نظر می‌رسید. سپس گفت که دارند برای من شغلی انتخاب می‌کنند و باید صبر کنم تا خبرم کنند.

جز آنکه به حکم آنان تسلیم شوم چاره‌ای نداشتم. باز خوب بود که آزادی ردّ شغلی را که به نظم نامناسب می‌آمد داشتم.

در هفته‌های بعد حداقل سه شغل به من پیشنهاد کردند که همه را رد کردم، عمدتاً به این خاطر که محل کارها از شهر بسیار دور و در یک مورد مستلزم سه ساعت صرف وقت برای

داشت(خواه هم زمان، خواه متوالی) که مرجع یکسانی دارند، فی‌نفسه هیچ چیز عجیب و غریبی نیست.

ف.اوالد: معماری آخرین کتاب‌های شما کمی دفتر‌های کتاب اخلاق نیکوما خوسی را به یاد می‌آورد. شما هر کردار را یکی پس از دیگری بررسی می‌کنید. پس چه چیزی میان رابطه با بدن، رابطه با خانه و زن و رابطه با پسر پیوند برقرار می‌کند؟

میشل فوکو: نوعی سبک اخلاقی که تسلط بر خود است. فعالیت جنسی هم چون خشونت بازنمایی و درک می‌شود و در نتیجه از زاویه دشواری کنترل آن، به مسئله بدل می‌شود. [در این میان] گستاخی بنیادین است. در این اخلاق، باید برای خود قاعده‌هایی رفتاری را شکل

میشل فوکو ودغدغه حقیقت جدایی از خود

داد که بتوان به کمک آن‌ها تسلط بر خود را تضمین کرد...در یونان، ممنوعیت‌هایی بنیادین وجود داشت. برای مثال، ممنوعیت زنا با محارم. اما فیلسوفان و اخلاق‌گرایان در مقایسه با توجه زیادشان به مسئله حفظ تسلط بر خود، توجه اندکی به این ممنوعیت‌ها نشان می‌دادند. هنگامی که زنونف دلایل ممنوعیت زنا با محارم را شرح می‌دهد، توضیح می‌دهد که اگر با مادرت ازدواج کنی، اختلاف سنی چندان است که فرزندان‌تان نه زیبا خواهند بود و نه سالم!

ف. اوالد: با این حال به نظر می‌رسد که سوفوکل چیز دیگری گفته است.

میشل فوکو: جالب این است که همین ممنوعیت جدی و مهم می‌تواند در مرکز یک تراژدی باشد. با این حال، در مرکز تأمل اخلاقی نیست.

ف.اوالد: چرا توجه و دقت‌تان را معطوف این دوره‌ها می‌کنید، دوره‌هایی که به نظر برخی، بسیار از ما دورند؟

میشل فوکو: من کار را از یک مسئله در قالب واژگانی که اکنون این مسئله طرح می‌شود، آغاز می‌کنم و سعی می‌کنم آن را تبارشناسی کنم. و منظور از تبارشناسی این است که من تحلیل را از یک پرسش کنونی آغاز می‌کنم.

ف. اوالد: پرسش کنونی در این‌جا چیست؟

میشل فوکو: تا مدت‌های مدید برخی تصویری می‌کردند که سخت‌گیری قوانین جنسی به صورتی که ما آن‌ها را می‌شناسیم، برای جامعه‌های به اصطلاح «کاپیتالیستی» ضروری و چشم‌ناپوشیدن است. اما برداشتن قوانین و زوال ممنوعیت‌ها بی‌شک آسان‌تر از آن‌چه تصور می‌شد صورت گرفت (و همین امر به خوبی نشان می‌دهد که علت

چهارشنبه ۴ اردیبهشت ۱۳۹۲ – شماره ۲۵۵۷۴

نازی عظیم‌ا

رسیدن به محل کار بود.

سرانجام در اداره محلی جنگلبانی در کراستی، که در حومهٔ نزدیک براتیسلاوا قرار داشت، شغلی به عنوان مکانیسین به من پیشنهاد کردند. این پیشنهاد را پذیرفتم و در دسامبر ۱۹۷۰ کارم را در آنجا آغاز کردم.

در آنجا به طور کلی مسئول عملیات و نگهداری انواع ماشین‌آلات، از بولدوزرها و لودرها تا اره‌های زنجیری، بودم. پس از چند ماه مرا به کار در کارگاه گماردند که در آنجا عمدتاً کارم درست کردن اره‌های زنجیری ساخت کارخانه‌های غربی، مانند استیپهل یا هسکوارنا، و نیز جوش دادن قطعات شکسته بود.

دستمزد اولم حدود ۲۲۰۰ کرون در ماه بود(برابر ۷۴ دلار در بازار آزاد) که در آن زمان دستمزدی معمول در صنایع به شمار می‌رفت. مانند دیگر شاغلان، در پایان بعضی از سال‌ها مبلغی ناچیز به حقوق افزوده می‌شد، به طوری که وقتی در سال ۱۹۸۱ بازنشته شدم حقوقم به ۳۰۰۰ کرون رسیده بود.

وقتی کارم را آغاز کردم، هم از سوی مدیریت و هم از سوی کارگران همکارم با استقبالی گرم پذیرفته شدم. مدیر اداره جنگلبانی، میروسلاو هاناک نام داشت که او را از قدیم می‌شناختم. با اینهمه، در طول سال ۱۹۷۱، هر دم بر فشار به من افزوده می‌شد. دائماً تحت مراقبت پلیس مخفی قرار داشتم که خود بر روابطم با کارگران همکارم خنده‌وارد می‌کرد. مقامات برای آنکه مرا بکلی بی‌هویت سازند حتی به اقدامات دیگری نیز دست زدند: رفته‌رفته از همه سازمان‌هایی که عضو شان بودم، مانند انجمن شکار چیان، اتحادیه‌های کارگری، و حتی اتحادیهٔ مبارزان ضد فاشیست که مجمعی از شرکت‌کنندگان در جنبش مقاومت در زمان جنگ جهانی دوم بود، اخراج شدم. علیه این اقدامات نامه‌های اعتراض رسمی نوشتم اما هرگز جوابی دریافت نکردم.

هانای مهربان و همراه به زودی کنار گذاشته شد و جای او را شخشی زمخت و خشن به نام دوریس بود. به من – که بی‌شک بیشتر برای مراقبت از من او را به این پست گمارده بودند. یک‌بار مرا به دفترش احضار کرد. در آنجا دیدم که نامه‌رسانی نیز در گوشه‌ای ایستاده است. یک دسته نامه سفارشی از خسارچ، به نام من، روی میز دوریس بود. به من گفت که باید رسیده‌ا را امضا کنم. می‌دانستم که همه نامه‌هایی که به ویژه از خارج برای من و خانواده‌ام می‌رسد، از کنترل پلیس می‌گذرد. در واقع سال‌های سال اجازه دریافت نامه از خارج را نداشتم. در اینجا گیر کار آن بود که این نامه‌ها سفارشی بودند و اداره پست چکسلواکی برای نامه‌های سفارشی «گم شده» می‌بایست خسارت کلانی به ارز خارجی به فرستنده خارجی نامه‌ها بپردازد. گمان می‌کنم به همین سبب بود که می‌خواستند تحویل دهند.

وجودی این قوانین و ممنوعیت‌ها آن‌چه تصور می‌کردند، نبود؛ و مسئله اخلاق به منزله شکلی که باید به رفتار و زندگی خود داد از نو مطرح شد. روی هم رفته تصور این که هر اخلاقیاتی در ممنوعیت‌ها است و برداشتن این ممنوعیت‌ها به تنهایی مسئله اخلاق را حل می‌کند، اشتباه بود.

ف. اوالد: آیا شما این کتاب‌ها را برای جنبش‌های آزادی‌بخش نوشته‌اید؟

میشل فوکو: نه برای [موقعیت کنونی]، بلکه بر حسب موقعیت کنونی.

ف. اوالد: شما در مورد مراقبت و تنبیه گفته‌اید که «نخستین کتاب» شما بود. آیا نمی‌توان این عبارت را به مناسبت انتشار کاربرد لذت‌ها و دغدغه خود بار دیگر به کار برد؟

میشل فوکو: نوشتن یک کتاب به نوعی منسوخ کردن کتاب پیشین است. سرانجام ده‌دل‌گر می و سرخوردگی – درمی‌یابید که آن‌چه داده‌اید کاملاً نزدیک است به آن‌چه پیش‌تر نوشته‌اید.

ف. اوالد: شما از «جدا کردن خودتان از خود» صحبت می‌کنید. چرا خواستی تا به این اندازه عجیب دارید؟

میشل فوکو: اخلاق یک روشنفکر – من مسئولیت این واژه یعنی روشنفکر را که هم اکنون برای برخی به نظر تهوع‌انگیز می‌آید، برعهده می‌گیرم – غیر از این‌س چه می‌تواند باشد که همواره خود را قادر به فاصله‌گیری و جدایی از خود کند (کاری که خلاف تغییر کیش است)؟ اگر می‌خواستم صرفاً یک فرد دانشگاهی باشم، بی‌شک عقاقله‌تر آن بود که عرصه‌ای را انتخاب کنم و فقط در آن عرصه به فعالیت بپردازم و مسئله‌ای مفروض را بپذیرم و آن را به کار بندم یا در برخی از جنبه‌ها تغییر دهم. آن‌گاه می‌توانستم کتاب‌هایی بنویسم همانند آن کتاب‌هایی که در اراده به دانستن در نظر داشتم و شش جلد از تاریخ جنسیت را بر نامه‌ریزی کرده بودم و پیشاپیش می‌دانستم چه می‌خواهم بکنم و به کجا می‌خواهم بروم. دانشگاهی و در عین حال روشنفکر بودن یعنی تلاش برای به کار بستن نوعی از دانش و تحلیل که در دانشگاه تدریس و پذیرفته می‌شود، به‌طوری که نه تنها اندیشه دیگران بلکه اندیشه‌ی خود را نیز تغییر دهد. این کار تغییر دادن اندیشه خود و اندیشه دیگران به نظم علت وجودی روشنفکران است.

ف. اوالد: برای مثال، سارتر بیش‌تر تصویر روشنفکری را ارائه می‌داد که زندگی‌اش را صرف رشد شهود بنیادین کرده است. به نظر می‌رسد که این اراده به «جدا کردن خودتان از خویش» کاملاً شما را متمایز و برجسته می‌کند.

میشل فوکو: نمی‌توانم بگویم که در این اراده چیز منحصر به فردی هست. اما بر این نکته مصرّم که این تغییر نه شکل یک اشراف ناگهانی را که «چشم‌هام را می‌گشاید» دارد و نه شکل یک نفوذپذیری در برابر تمام جنبش‌های موجود: من می‌خواهم که این ساختن و پرداختن خود به دست خود باشد، دگرگونی پرکوش، تغییری آرام و سخت از رهگذر دغدغه همیشگی حقیقت.

هزار

راه طولانی هنر؛ به روایت ایران درودی

تنبيه بی رحمانه

مادر ادامه می داد که اگر این را به پدر نشان بدهد و او دختر عموها را بخریان بیند، اوضاع برای من وخیم‌تر خواهد شد، بهتر است که قضیه در همین جا و برای همیشه پایان بگیرد و پدرک جرم از بین برود. این طور بود که اولین طراحی جدی من در دست مادر مچاله شد. پس از مدتی صدای مادر لحن عادی خود را بازیافت؛دیگر تکرار نشود، تو می‌باید از همه کسانی که تصویر عریانشان را کشیده‌ای، خجالت بکشی و از یک‌پیکشان معذرت بخواهی.

آنا کسب سر می‌شام

از مادر تشکر کردم که چیزی در این مورد یا حداقل در حضور من به پدر نگفت. گرچه این انتخاب بد سبب قطع رابطه چند ساله من با نقاشی شد ولی مسیر مرا عوض نکرد.

ساکها طول کشید تا روزی دو مرتبه قبل به دست گرفتم و تصویری از شباهت‌های عینی با ذهنی ارائه دادم. از آن پس جز خودم، هرگز کسی مراد از تباطا به تصویری که می‌آفرینم تنبیه نکرد. چقدر ظالمانه و گاه بیرحمانه است این تنبیه‌اناری را که به دلایلی دوست نمی‌دارم، می‌سوزانم. در شعله‌هایی که با ریختن نفت بر نقاشیهایی‌ام کشم، سوختن قسمتی از وجودم را می‌بینم. آن قسمتی از وجودم را که دردم می‌کند ولی چاره‌ای، جز از بین بردنش نیست.

چندنی از اقامت ما در خانه نزدیک گنبد سبزر می‌گذشت که کم‌کم منزل سر و شکل آبرومندانه‌ای به خود می‌گرفت. پدر این بار اسباب و اثاثیه منزل را در نجارخانه‌ای که به راه انداخته بود، می ساخت. اثاثیه‌ها مرور فرش می‌شدند و یکی از اثااها را به من و خواهرم اختصاص دادند و پانوی را در اتاق ما گذاشتند.

نخستین درس پیانو وامادر به ماداماپس از آن‌هر دو از یک خانم روس، درس خصوصی پیانو می‌گرفتیم و مادرشکه به کلاس پیانو می‌رفتیم، هرشکه‌سواری به اندازه در سپیل‌لدت بخش بود. همسایه‌ها به صدای پیانو با تمرین‌های اولیه ما مادر آواز می‌دادند.

کنار حیاط ورودی، آب انبار، خانه که حاوی اسامی «دشمنان آن قرار گرفته بود» نامی آشپزخانه می‌تاز آن تأمین می‌شد. چند بار، وجود گرم‌های کوچک در ته گاسه مرا ترسانده بود تا اینکه روزی پدر با ظرف‌های بزرگ چینی با لوله‌هایی پیچ در پیچ، آب آشپزخانه ما را تصفیه کرد. روزی به خاطر بستن یکی از شیرهای این دستنای تصفیه تنبیه شدم و این نخستین تنبیه من، توسط پدر در کودکی‌دم بود. پس از اینکه توهم استهیا که به دستور او جولیوش گرفته بود، منجر به محکمی نواخت، مرا به طرف انجمن نامه‌ی به شاه نوشند که در آن قید شده بود: «چیزی که منصف در حق من است، به رسمیت شناسد» و متمم قانون اساسی را اعضا کند. این دستورااش مگاناک اطاعت خوانند که در شاهی اعلامیه‌ها و شب نامه‌هایی پیش شد که من به عنوان پسر پادشاه در صورت دشمنی با مشروطیت، سرنوشتی نظیر سرنوشث اتابک در انتظارش خواهد بود. یکی از این شبانه‌ها که مبین دریافت خبر به نداشتن می‌گرفت من به نشانه بودم، بلکه برای نخستین بار با ذهنم حضور پیدا کرده بودم!

مهره‌های شنجی را که در نجارخانه‌اش تراشیده بود و به رنگ قرمز و سفید، در آوروک، در ایران منزل جیده بود، دوباره رنگ کرده بودم. در واقع برای اینکه رنگ مهرها یکدست شود، هر مرتبه آنها را در جعبه رنگ فرو بردم و پس از خشک شدن آنها را روی صفحه مشروطیت به طرز مرتبی چیدم. پدر همه را بازخواست کرد اما به تنها کسی که سوء ظن نبردم، من بودم. پیشقدم شدم و اقار کردم، انگار راضی نمی‌شدا.رزان زند یکی دست و پا همه مهم‌تر، درست‌ترین مهرها، نمی‌توانستند کار می باشند، برای اینکه خود را قانع کند که با این اقرار خواهرم را احیامت می‌کنم، با لحن کنایه‌آمیز پرسید: «چما می‌فرمایید، بازی کردن کشند؟ را هم بلد هستند؟» خدایم! کمی انجشم پدر به رنگ مهرها شد؛دروغ‌دار و دغ حلی دارد.

این بار دستش را بمحکم بر گونه‌ام کوبید. مادر سراسیمه سرسرید و فریاد زد؛علی پس کن. پدر دستور داد، گونه‌هایش را ببوسم و نزد او روی صندلی بنشینم. اشک‌هایم از شدت در سرازیر شده بودند. مادار از واهمه اینکه صدای گریه‌ام بلند نشود، با دستش به من اشاره کرد و گفت: ساکت!

رورد نمایندگان ایالات، به خصوص نمایندگان تندرو تبریز، چنان ششور و هیجانی در میان مشروطه‌خواهان پدید آورد که شاه جدید که از منابع مالی و نظامی چندانی برخوردار نبود، ناگزیر به عقب‌نشینی گردید. محمدعلی شاه روز ۱۱ فوریه همان سال طی یک فرمان رسمی، تصدیق کرد که دولت ایران در «عداد دول مشروطه و صاحب‌کنستی توسون است»!

در این بین مقدمات تأسیس بانک ملی تهیه شد و روز ۱۳ فوریهٔ ۱۹۰۷، اعلامیه‌ای حاوی مفاد امتیازنامهٔ بانک منتشر گردید. از دوازه مادهٔ امتیازنامه چنین بر می‌آید که فکر اصلی مجلس، طرد سرمایه‌های خارجی و نفوذ سیاسی ناشی از آن بوده است. همین طرز فکر ضد خارجی باعث شد آقای نوز، رئیس کل مالیه از کار برکنار شود و یک‌ایرانی به جای آن انتخاب گردد. براساس قانون، امتیازات زیادی از اجتهاد حق انحصار استکاس، ساختن راه‌آهن و راه شوسه، کشف و بهره‌برداری از معادن و صید مروارید در خلیج فارس، به بانک ملی واگذار شده است. اما انتقال این امتیازات به کشورهای خارجی و هر خطی که به بانک بدین ملی واگذار شده است، اما انتقال این امتیازات به کشورهای خارجی و هر خطی که به بانک بدین ملی واگذار شده است، اما انتقال این امتیازات به

در این بین از تراجاع نیز بیکار ننشسته و در پیشرفت مشروطیت، اشکال‌تراشی می‌کرد. عده‌ای از اعیان و رجال مستبد، دور شاه گرد آمده بودند و او را تشویق می‌کردند در مقابل آزادیخواهان ایستادگی کنند. اما قتل میرزا علی اصغر خان که به کبرای سوسیوم بار به صدراعظمی برگزیده شده بود و با قدرت و مهارت کشور را اداره می‌کرد. ضربهٔ قاطعی بود که بر یکریک مستبیدین وارد آمد. اتابک، قبلاً، از سال ۱۸۸۸ تا ۱۸۹۵ و از سال ۱۸۹۸ تا ۱۹۰۳، صدراعظم ایران بود.

مشروطه‌خواهان معتقد بودند که اتابک، رهبری مخالفین مجلس را، به عهده دارد. لیکن حقیقت این است که او نه طر فدار مستبیدین بود و نه از مشروطه‌خواهان جانب‌داری می‌کرد. بلکه پیوسته درصدد بود که بین این دو نیرو، تعادلی برقرار کند. هر چند مردم، از او چندان دل خوشی نداشتند، به خاطر دست داشتنش در اخذ وام‌های سال ۱۹۰۰ و سال ۱۹۰۲، از او متفرق‌فروشی حسی عده‌ای را و به همین دلیل «وطن‌فروش» می‌دانستند. وقتی پیش یکی از همستانان قاتل او کاغذی پیدا کردند که حاوی اسامی «دشمنان ملت» بود، او را به مستبیدین موقتاً اندیشیه‌ساز کرد.

جنبش مشروطه، منصرف گردیدند. حتی بعد از این واقعه، عدهٔ زیادی از مستبیدین معروف، تغییر جبهه دادند. املاعلام‌الدوله، یکی از پرادران رئیس مجلس و نظام‌الملک فرمادهٔ قشون تهران با تعداد دیگری از مرتجعین، «انجمنی» تشکیل دادند و از طرف انجمن نامه‌ی به شاه نوشند که در آن قید شده بود: «چیزی که منصف در حق من است، به رسمیت شناسد» و متمم قانون اساسی را اعضا کند. این دستورااش مگاناک اطاعت خوانند که در شاهی اعلامیه‌ها و شب نامه‌هایی پیش شد که من به عنوان پسر پادشاه در صورت دشمنی با مشروطیت، سرنوشتی نظیر سرنوشث اتابک در انتظارش خواهد بود. یکی از این شبانه‌ها که مبین دریافت خبر به نداشتن می‌گرفت من به نشانه بودم، بلکه برای نخستین بار با ذهنم حضور پیدا کرده بودم!

نگارستان

میلاداعظمی ده

خراب از پای‌ساز خیمارانگیز تهرانم
خمار آن بهار شوخ و شهر آتوب تهرانم
خدا یا خا طرات سرکش یک عمر شیدایی
گرفته‌رو دماغی خسته چون خوابی پریشانم
خیال رفتگان، شب تا سحر در جانم آویزد
خدا یا بنیادش از قانع کند که با این اقرار خواهرم را احیامت می‌کنم، با لحن کنایه‌آمیز پرسید: «چما می‌فرمایید، بازی کردن کشند؟ را هم بلد هستند؟» خدایم! کمی انجشم پدر به رنگ مهرها شد؛دروغ‌دار و دغ حلی دارد.

این بار دستش را بمحکم بر گونه‌ام کوبید. مادر سراسیمه سرسرید و فریاد زد؛علی پس کن. پدر دستور داد، گونه‌هایش را ببوسم و نزد او روی صندلی بنشینم. اشک‌هایم از شدت در سرازیر شده بودند. مادار از واهمه اینکه صدای گریه‌ام بلند نشود، با دستش به من اشاره کرد و گفت: ساکت!

«ما می‌خواهیم آدم بشویم ولی شاه نمی‌گذارد. ما می‌خواهیم خود را از شَر استبداد خلاص کنیم ولی نمی‌گذارد. ما می‌خواهیم در سایهٔ کار دستجمعی راحت زندگی کنیم ولی شاه نمی‌گذارد. ما می‌خواهیم جان و مال و شرف و عزت داشته باشیم ولی نمی‌خواهیم جزو وحشیان این‌عراق که دولت ایران در «عداد دول مشروطه و صاحب‌کنستی توسون است»!

ما می‌خواهیم مجلس داشته باشیم، ما می‌خواهیم علمه و رجالمان محترم باشند، مفاد امتیازنامهٔ بانک منتشر گردید. از دوازه مادهٔ امتیازنامه چنین بر می‌آید که فکر اصلی مجلس، طرد سرمایه‌های خارجی و نفوذ سیاسی ناشی از آن بوده است. همین طرز فکر ضد خارجی باعث شد آقای نوز، رئیس کل مالیه از کار برکنار شود و یک‌ایرانی به جای آن انتخاب گردد. براساس قانون، امتیازات زیادی از اجتهاد حق انحصار استکاس، ساختن راه‌آهن و راه شوسه، کشف و بهره‌برداری از معادن و صید مروارید در خلیج فارس، به بانک ملی واگذار شده است. اما انتقال این امتیازات به کشورهای خارجی و هر خطی که به بانک بدین ملی واگذار شده است، اما انتقال این امتیازات به کشورهای خارجی و هر خطی که به بانک بدین ملی واگذار شده است، اما انتقال این امتیازات به

ای مردم به فکر مدواای این بیماری مهلک

باشید. تنها با از بین رفتن امین‌السلطان دلخوش

شاه تصدیق کرد دولت ایران در «عداد دول مشروطه و صاحب‌کنستی توسون است»!

ناشید و یکوشید آن کسی را که هر ساعت هزاران امین‌السلطان می‌سازد، در سر راهتان برادرید. مگر نمی‌بینید که دیگر هیچ‌کس زیر بار دوازه جنبش مشروطه، منصرف گردیدند. حتی بعد از این واقعه، عدهٔ زیادی از مستبیدین معروف، تغییر جبهه دادند. املاعلام‌الدوله، یکی از پرادران رئیس مجلس و نظام‌الملک فرمادهٔ قشون تهران با تعداد دیگری از مرتجعین، «انجمنی» تشکیل دادند و از طرف انجمن نامه‌ی به شاه نوشند که در آن قید شده بود: «چیزی که منصف در حق من است، به رسمیت شناسد» و متمم قانون اساسی را اعضا کند. این دستورااش مگاناک اطاعت خوانند که در شاهی اعلامیه‌ها و شب نامه‌هایی پیش شد که من به عنوان پسر پادشاه در صورت دشمنی با مشروطیت، سرنوشتی نظیر سرنوشث اتابک در انتظارش خواهد بود. یکی از این شبانه‌ها که مبین دریافت خبر به نداشتن می‌گرفت من به نشانه بودم، بلکه برای نخستین بار با ذهنم حضور پیدا کرده بودم!

به رنگ قرمز و سفید، در آوروک، در ایران منزل جیده بود، دوباره رنگ کرده بودم. در واقع برای اینکه رنگ مهرها یکدست شود، هر مرتبه آنها را در جعبه رنگ فرو بردم و پس از خشک شدن آنها را روی صفحه مشروطیت به طرز مرتبی چیدم. پدر همه را بازخواست کرد اما به تنها کسی که سوء ظن نبردم، من بودم. پیشقدم شدم و اقار کردم، انگار راضی نمی‌شدا.رزان زند یکی دست و پا همه مهم‌تر، درست‌ترین مهرها، نمی‌توانستند کار می باشند، برای اینکه خود را قانع کند که با این اقرار خواهرم را احیامت می‌کنم، با لحن کنایه‌آمیز پرسید: «چما می‌فرمایید، بازی کردن کشند؟ را هم بلد هستند؟» خدایم! کمی انجشم پدر به رنگ مهرها شد؛دروغ‌دار و دغ حلی دارد.

این بار دستش را بمحکم بر گونه‌ام کوبید. مادر سراسیمه سرسرید و فریاد زد؛علی پس کن. پدر دستور داد، گونه‌هایش را ببوسم و نزد او روی صندلی بنشینم. اشک‌هایم از شدت در سرازیر شده بودند. مادار از واهمه اینکه صدای گریه‌ام بلند نشود، با دستش به من اشاره کرد و گفت: ساکت!

آیینه

در ایران عهد قاجار؛هوگو گروتِه

ارتجاع و مشروطیت

هوگو گروتِه

برشمریم، این واقعیت که مجلس اول تو است در عرض شاه دههٔ، قانون اساسی و متمم آن، حقوق شاه و مردم، حدود قدرت وزرا، مجلس و مجلس سنا و اقتدارات محاکم، قوانین مالیات‌ها و دیوان پس باید خودتان به فکر خودتان باشید. وقت ننگ است. محمدعلی شاه و دار و دسته‌اش سخت

مشغول توطئه هستند. هوشار باشند. اول دشمن خون ما بپچارها را بکشد.

خدا گوا هست و زار تعصیری ندارد، تا وقتی که محمدعلی شاه زنده است، خوش‌نیت‌ترین افراد نیز قادر نیستند کوچک‌ترین قدمی در راه خیر و صلاح این ملت بردارند. خلاصه هر چه بیشتر فکر می‌کنیم، می‌بینم که هر کاری که می‌خواهیم بکنیم، شاه نمی‌گذارد. امیدواریم خداوند یک نفر دیگر، مانند عباس آقا (قاتل اتابک) را از میان مردم بگزیند، تا ما را از شَر این مرد خبیث خلاص کند».

این نوع تهدیدها، با وجود تو خالی بودنشان، اثرش نبود. علاوه بر این، نمایندگان تبریز هم که چند تن آدم لایق و شجاع بینشان دیده می‌شد، قاطعانه با حال صورت هستند؛ مگر چشم‌ندارد؟! اکثر، با صدور دستخطی، واگذاری اکثر حقوق و امتیازات پادشاهان قاجار را به ملت تأیید کرد. در پایان سال ۱۹۰۷م، با تصویب متمم قانون اساسی، مجلس قانون‌گذاری قدرتمندترین نهاد سیاسی کشور تبدیل شده بود. شاه دیگر از حیث قانونی، در این تاریخ، نقش چندانی در ادارهٔ امور کشور نداشت. حتی دیگر نمی‌توانست با خودداری از امضاء مصوبات مجلس، به مبارزهٔ منفی بپردازد. این قانون اساسی برای ایران بسیار پررشته و مترقیانه است. هدف اصلی‌ش سر و سامان دادن به دستگاه دولت و رفع نواقصی است که ما آنها را به تخت سلطنت ایران نکرده‌ایم است، هر روز

از عاشق بودن و موسیقی

توبه کرد و گفت اینها مانع رسیدن به حق است…

دستگاه پخش صوت را روشن می‌کنند… شهریار شعرش را با آواز خستهٔ سوخته خود می‌خواند… سلاهی می‌خندد، گریه می‌کند، کیف می‌کشد، غمی می‌خورد؛ با شهریار می‌خواند و چون کنشی بگردد در شبی «ایدهای لَبو» کو می‌شود. عشق به شهریار مثل آب گوار از بن جان و دلش می‌جوید و از چشمش سرازیر می‌شود. جایی که شهریار بغض می‌کند، ساید انگار که دولت شهریار نشسته با او دعوای می‌کند؛ «آخه مرد اینا» چه کاری بود که با خودت کردی؟! «شهریار تا آخر عمرش دلش پر شگفت‌شمع‌دم‌ساز چنان خاموش شد کزوی

به‌اشک توبه خوش کرد که می‌بارد به دامنم به‌جرانی که کردم تشنهٔ دل عرق خاموش خوش‌آن آتشین تنها که دلکش بود دهنایم

«فرقون، بارها، توضیح نمی‌داد… من چند

دکتر محمد کاظم حسینیان

تدوین و تصویب متمم قانون اساسی و امضاء آن توسط شاه، بر گترین موفقیت مجلس اول به شمار می‌رود. مجلس که بعد از این پیروزی به شجاعتش افزوده شده بود، طبق معمول ایرانیان که به قدرت‌طلبی و انحصارگری گرایش دارند، کوشید با سلسب کامل قدرت از شاه، خود به فرمانروای ایران بدل گردد. به‌خورد شاه با مجلس امری طبیعی و اجتناب‌ناپذیر بود. عده‌ای از رجال و سیاستمداران ایرانی‌نیز که قدرت و اقتدار شاه را، برای وحدت بخشیدن به اقوام گوناگون ساکن فلات ایران، لازم می‌شمرند و تصور می‌کردند مردم ایران برای پذیرش رژیم مشروطه هنوز آمادگی ندارند، به سرداران شاه، حتی پادشاه نیز موفق است قبل از تاجگذاری در مجلس حضور یافته و برای حفظ و نگاهبانی از قانون اساسی و وظائف سلطنت سوگند یاد کند. یکی از طبقات اجتماعی که موضع‌گیری‌ش جاسوسی می‌کند، به خدا قسم آ‌رسی‌وزان حتی اهمیت داشت و روایت است. قشر بالای به نظر زیاده‌اند ولی در مقایسه با اختیار بی‌حد سابق، بسیار است. ظاهر این اقدام مجلس شبیه به مقرراتی است که در کشورهای پادشاهی مغرب‌زمین وجود دارد. ولی منظور اصلی مجلس از تصویب این قانون این بود که با محدود کردن

به نظر زیاده‌اند ولی در مقایسه با اختیار بی‌حد سابق، بسیار است. ظاهر این اقدام مجلس شبیه به مقرراتی است که در کشورهای پادشاهی مغرب‌زمین وجود دارد. ولی منظور اصلی مجلس از تصویب این قانون این بود که با محدود کردن

شاه از حیث قانونی حتی نمی‌توانست با خودداری از امضاء مصوبات مجلس، به مبارزهٔ منفی بپردازد

منابع مالی شاه قدرت مقاومت و ابراز عکس‌العمل را از او سلب کند. شاه به ظاهر موافقت کرد و حتی که فقط افراد باسواد حق انتخاب شدن را دارند، تعداد زیادی روحانی به مجلس راه یافتند. لیکن وقتی اصلاحات آغاز شد و در پیش‌نویس قانون اساسی صحبت از اصولی مانند تساوی همه‌ا‌های و یکبار دیگر به قرآن سوگند یاد کرد که قانون محاکم «هیج کار نمی‌توان از محکمه‌خود را برای مقابله با مجلس آماده می‌کرد.

هنوز دو هفته از این واقعه نگذشته بود که خودداری در قانون اساسی که خود آن را پذیرفته بود، تغییراتی داده شود و مجلس را به مداخله نبره‌های نظامی وفساد به خود، تهدید کرد.اتابک شاه بیشتر بر بریگاد قزاق بود، فرماندهی این بریگاد که سه هزار سرباز ایرانی و چهل افسر روسی تشکیل می‌شد، با ژنرال «لیاخوف» روسی بود. ولی در ماه دسامبر ۱۹۰۷ م هنوز نیروهای آزادخواه در اکثریت بودند

و به همین خاطر، شاه ناگزیر شد، دوباره نزد رئیس مجلس برای حفظ و عدم‌ضدیت با قانون اساسی، به قرآن سوگند بخورد. این واقعه در روز ۱۳ زانویهٔ ۱۹۰۸م، اتفاق افتاد. از این تاریخ به بعد نفوذ مجلس رفته رفته رو به کاهش می‌نهد. تغییرات و تحولات آنقدر سریع بود است که توده‌های مردم نتوانستند به ارزش واقعی آنها پی‌برند. از این تاریخ به بعد نه فقط هواداران جدیدی به مجلس نمی‌پیوستند، بلکه عده زیادی از طرفداران گذشته نیز که برای منافع شخصی از مجلس جانبداری می‌کردند، آن را نظر کنار می‌کشند. بعد از اینکه مجلس اصلاحاتش را شروع می‌کند، گروه دیگری، که در اثر این اصلاحات به منافقان طعمه خورده‌اند، مانند «تیول‌داران» و «مستعمری‌گیران»، به مخالفین مجلس می‌پیوندند و موجب می‌شوند طرفداران

را به‌پشت گفتم: شهریار جان، بیا این «حیدر با» را به فارسی ترجمه کن، می‌گفت: همین «هذیان‌ده» دیگه، همین حرف‌ها رو تو «حیدر با» هم گفتم. خیلی تشنگه، شهریار می‌گفت: من همه این شعرها را تدوین نیما چمنم متو باز کرد. خیلی تا مدیون ز نیما یاد می‌کرد. من به گهواره حافظ، که جوط فلز کُرم خواب «افسانه» ربود و گسترده روایو آری آن خودک‌لازرو که نیم‌باکس عیدم سالها رفت که کار من و دل به‌خامو دو افسانه عسرم آورد خواب عمری که نبود خواب دیدم در سیل گذشت روزگاران امواج به پیچ و تاب دیدم از عشق و جوانیم چه پرسبی من دسته گلی بر آب دیدم بدرقه با نگاه حسرت این‌ک تک جمله‌هاش فوق‌العاده است: ای

وا چه بی‌فاست دنیا؛ تا شمع کن اقیام گیرد؛
یک اشک در دشت کوبک میج…
از اینجا که قصر

اتابک رو تعریف می‌کنه می‌گه: چون پیر پس از قبیله‌مانده…
خیلی و خجستانه؛
نواک فراز غرقه خندان

حافظه‌شو به زهره نرد می‌باخت زانو زده بدوم اشک ریزان کز طرف درچه گردن فراخت لبخند زبان کلاه رندنی از سر بگرفت بر من انداخت این شعر بر از لحظاتی که توش به مرته به افکار عاطفی و شاعرانه رخ می‌ده:لاای گل فرسه لاای…
او ماند و جوان عاشق از ده شب همره کاروان سفر کرد ای وای چه بی‌فاست دنیا از عینک پیر زب نگاهی کردم به گذشته حزینش در باغ شیباب دختری مست

و در عین حال گوش به نگرده باشه. سارا رو

شاه قدرت بیشتری کسب کنند. البته در این مدت روس‌های نیز که اصلاحات ناسیونالیستی مجلس را با اهداف خود در ایران مغایر می‌دیدند، شاه را تشویق و ترغیب می‌کردند که در مقابل مجلس ایستادگی کنند. در این جا باید متذکر شویم که در اصل این دولت تزاری روسیه بود که با در اختیار گذاشتن تسلیحات مالی و کارایی افسران روسی بریگاد قزاق، که ظاهر اروسیه‌ای در دست شاه، ولی در اصل برای کشور متبوعشان فعالیت می‌کردند، موجب شد که شاه بتواند با موفقیت کودتایی را که در نظر داشت اجرا کند. شاه نیز با صبر و حوصله مقدمات کودتا را فراهم می‌کند و از دادن رشوه و تطمیع مخالفان ناشی‌نمی‌دارد. امور ایالات به کلی مختل می‌آید. بین انجمنهای مجلسی و مأمورین دولت بر سر دریافت مالیاتها اختلاف پیش می‌آید و مردم نیز از دادن رشوه و تطمیع مخالفان راضی نیستند. این امر موجب استفاده کرده و به وسیه پند کار طرفین مالیات نمی‌پردازند. اما اول ژوئیه، شاه نیز از فرصت استفاده کرده و به وسیه پند کار طرفین مالیات نمی‌پردازند. اما اول ژوئیه، شاه هزار خوارگاه محدود کند. این عایدی هر چند به نظر زیاده‌اند ولی در مقایسه با اختیار بی‌حد سابق، بسیار است. ظاهر این اقدام مجلس شبیه به مقرراتی است که در کشورهای پادشاهی مغرب‌زمین وجود دارد. ولی منظور اصلی مجلس از تصویب این قانون این بود که با محدود کردن

به نظر زیاده‌اند ولی در مقایسه با اختیار بی‌حد سابق، بسیار است. ظاهر این اقدام مجلس شبیه به مقرراتی است که در کشورهای پادشاهی مغرب‌زمین وجود دارد. ولی منظور اصلی مجلس از تصویب این قانون این بود که با محدود کردن

شاه از حیث قانونی حتی نمی‌توانست با خودداری از امضاء مصوبات مجلس، به مبارزهٔ منفی بپردازد

منابع مالی شاه قدرت مقاومت و ابراز عکس‌العمل را از او سلب کند. شاه به ظاهر موافقت کرد و حتی که فقط افراد باسواد حق انتخاب شدن را دارند، تعداد زیادی روحانی به مجلس راه یافتند. لیکن وقتی اصلاحات آغاز شد و در پیش‌نویس قانون اساسی صحبت از اصولی مانند تساوی همه‌ا‌های و یکبار دیگر به قرآن سوگند یاد کرد که قانون محاکم «هیج کار نمی‌توان از محکمه‌خود را برای مقابله با مجلس آماده می‌کرد.

هنوز دو هفته از این واقعه نگذشته بود که خودداری در قانون اساسی که خود آن را پذیرفته بود، تغییراتی داده شود و مجلس را به مداخله نبره‌های نظامی وفساد به خود، تهدید کرد.اتابک شاه بیشتر بر بریگاد قزاق بود، فرماندهی این بریگاد که سه هزار سرباز ایرانی و چهل افسر روسی تشکیل می‌شد، با ژنرال «لیاخوف» روسی بود. ولی در ماه دسامبر ۱۹۰۷ م هنوز نیروهای آزادخواه در اکثریت بودند

و به همین خاطر، شاه ناگزیر شد، دوباره نزد رئیس مجلس برای حفظ و عدم‌ضدیت با قانون اساسی، به قرآن سوگند بخورد. این واقعه در روز ۱۳ زانویهٔ ۱۹۰۸م، اتفاق افتاد. از این تاریخ به بعد نفوذ مجلس رفته رفته رو به کاهش می‌نهد. تغییرات و تحولات آنقدر سریع بود است که توده‌های مردم نتوانستند به ارزش واقعی آنها پی‌برند. از این تاریخ به بعد نه فقط هواداران جدیدی به مجلس نمی‌پیوستند، بلکه عده زیادی از طرفداران گذشته نیز که برای منافع شخصی از مجلس جانبداری می‌کردند، آن را نظر کنار می‌کشند. بعد از اینکه مجلس اصلاحاتش را شروع می‌کند، گروه دیگری، که در اثر این اصلاحات به منافقان طعمه خورده‌اند، مانند «تیول‌داران» و «مستعمری‌گیران»، به مخالفین مجلس می‌پیوندند و موجب می‌شوند طرفداران

را به‌پشت گفتم: شهریار جان، بیا این «حیدر با» را به فارسی ترجمه کن، می‌گفت: همین «هذیان‌ده» دیگه، همین حرف‌ها رو تو «حیدر با» هم گفتم. خیلی تشنگه، شهریار می‌گفت: من همه این شعرها را تدوین نیما چمنم متو باز کرد. خیلی تا مدیون ز نیما یاد می‌کرد. من به گهواره حافظ، که جوط فلز کُرم خواب «افسانه» ربود و گسترده روایو آری آن خودک‌لازرو که نیم‌باکس عیدم سالها رفت که کار من و دل به‌خامو دو افسانه عسرم آورد خواب عمری که نبود خواب دیدم در سیل گذشت روزگاران امواج به پیچ و تاب دیدم از عشق و جوانیم چه پرسبی من دسته گلی بر آب دیدم بدرقه با نگاه حسرت این‌ک تک جمله‌هاش فوق‌العاده است: ای

وا چه بی‌فاست دنیا؛ تا شمع کن اقیام گیرد؛
یک اشک در دشت کوبک میج…
از اینجا که قصر

اتابک رو تعریف می‌کنه می‌گه: چون پیر پس از قبیله‌مانده…
خیلی و خجستانه؛
نواک فراز غرقه خندان

حافظه‌شو به زهره نرد می‌باخت زانو زده بدوم اشک ریزان کز طرف درچه گردن فراخت لبخند زبان کلاه رندنی از سر بگرفت بر من انداخت این شعر بر از لحظاتی که توش به مرته به افکار عاطفی و شاعرانه رخ می‌ده:لاای گل فرسه لاای…
او ماند و جوان عاشق از ده شب همره کاروان سفر کرد ای وای چه بی‌فاست دنیا از عینک پیر زب نگاهی کردم به گذشته حزینش در باغ شیباب دختری مست

و در عین حال گوش به نگرده باشه. سارا رو

فاصله

نشده بود، یک روز او سرزده و بدون تعیین وقت قبلی، به دفتر آمد و ضمن ابراز محبت

روایتی از دکتر مهدوی دامغانی ♦ماجراهای آقای میم♦

در سال ۱۳۲۸ بنده به دفتر یاری دفتر ۲۵ طهران منسوب شدم، ولی عملاً بر طبق دستور مرحوم یوسف جوادی مدیر کل بسیار مقتدر و مستبد ثبت اسناد و مرحوم مغفور غلامحسین صامی، رئیس ثبت طهران (وکیل بعدی شیراز در مجلس) می‌بایست امور آن دفتر را خود اداره کنم. آن دفتر خانه، مشتریان بسیار معروف و مشخص داشت که از جمله آنان، آقای میم و همسرش خانم جیم بودند…

اما در سال ۱۳۲۸ خانم جیم، آن خانم جیم پیشین نبود؛ و حالا به قول سعدی: «شهره شهر و فتنهٔ خیل» شده بود، و مقامی یافته بود؛ زیرا علاوه بر «روی خوش»، «نکته خرمی» هم داشت و این دو موجب عطف، علو مقام و اهمیت خانم برای کلاسی می‌ریزد و آنچه سرمایه دارد تمام می‌شود، ولی کارخانه تمام نمی‌شود و سخت دلداره این همسر زیبا بود، خاصه آن که خداوند پسر یکی و یکدانه‌ای هم به آنها عنایت فرموده بود.

خب، ریاست و آقای خرج دارد، و اداره کردن چنان زندگی مجلل، با آن همه رفت و آمد، گنج قارون می‌خواهد، و پاده‌های عایدی مشروع تجاری، که خصوصاً با ارحام می‌شوند. شاه که تهران را با آن بهانه که درون حصار شهر از امنیت کافی برخوردار نیست، توجهی می‌کند. اما او در اصل تهران را از این جهت ترک می‌کند که با خیال راحت و به دور از چشم مجلس کودتا را به انجام رساند. روز ۲۲ ژوئن، نیروهای تبارخ قزاق برای اجرای کودتا شهر پیش می‌آیند، دروازه‌ها را اشغال کرده و ساختمان مجلس را که مشروطه‌خواهان آنجا ر نیز از گردنبردن استفاده کرده و به وسیه پند کار خودشان می‌کنند. اما او در اصل تهران را از این جهت ترک می‌کند که با خیال راحت و به دور از چشم مجلس کودتا را به انجام رساند. روز ۲۲ ژوئن، نیروهای تبارخ قزاق برای اجرای کودتا شهر پیش می‌آیند، دروازه‌ها را اشغال کرده و ساختمان مجلس را که مشروطه‌خواهان آنجا ر نیز از گردنبردن استفاده کرده و به وسیه پند کار خودشان می‌کنند. اما او در اصل تهران را از این جهت ترک می‌کند که با خیال راحت و به دور از چشم مجلس کودتا را به انجام رساند. روز ۲۲ ژوئن، نیروهای تبارخ قزاق برای اجرای کودتا شهر پیش می‌آیند، دروازه‌ها را اشغال کرده و ساختمان مجلس را که مشروطه‌خواهان آنجا ر نیز از گردنبردن استفاده کرده و به وسیه پند کار خودشان می‌کنند. اما او در اصل تهران را از این جهت ترک می‌کند که با خیال راحت و به دور از چشم مجلس کودتا را به انجام رساند. روز ۲۲ ژوئن، نیروهای تبارخ قزاق برای اجرای کودتا شهر پیش می‌آیند، دروازه‌ها را اشغال کرده و ساختمان مجلس را که مشروطه‌خواهان آنجا ر نیز از گردنبردن استفاده کرده و به وسیه پند کار خودشان می‌کنند. اما او در اصل تهران را از این جهت ترک می‌کند که با خیال راحت و به دور از چشم مجلس کودتا را به انجام رساند. روز ۲۲ ژوئن، نیروهای تبارخ قزاق برای اجرای کودتا شهر پیش می‌آیند، دروازه‌ها را اشغال کرده و ساختمان مجلس را که مشروطه‌خواهان آنجا ر نیز از گردنبردن استفاده کرده و به وسیه پند کار خودشان می‌کنند. اما او در اصل تهران را از این جهت ترک می‌کند که با خیال راحت و به دور از چشم مجلس کودتا را به انجام رساند. روز ۲۲ ژوئن، نیروهای تبارخ قزاق برای اجرای کودتا شهر پیش می‌آیند، دروازه‌ها را اشغال کرده و ساختمان مجلس را که مشروطه‌خواهان آنجا ر نیز از گردنبردن استفاده کرده و به وسیه پند کار خودشان می‌کنند. اما او در اصل تهران را از این جهت ترک می‌کند که با خیال راحت و به دور از چشم مجلس کودتا را به انجام رساند. روز ۲۲ ژوئن، نیروهای تبارخ قزاق برای اجرای کودتا شهر پیش می‌آیند، دروازه‌ها را اشغال کرده و ساختمان مجلس را که مشروطه‌خواهان آنجا ر نیز از گردنبردن استفاده کرده و به وسیه پند کار خودشان می‌کنند. اما او در اصل تهران را از این جهت ترک می‌کند که با خیال راحت و به دور از چشم مجلس کودتا را به انجام رساند. روز ۲۲ ژوئن، نیروهای تبارخ قزاق برای اجرای کودتا شهر پیش می‌آیند، دروازه‌ها را اشغال کرده و ساختمان مجلس را که مشروطه‌خواهان آنجا ر نیز از گردنبردن استفاده کرده و به وسیه پند کار خودشان می‌کنند. اما او در اصل تهران را از این جهت ترک می‌کند که با خیال راحت و به دور از چشم مجلس کودتا را به انجام رساند. روز ۲۲ ژوئن، نیروهای تبارخ قزاق برای اجرای کودتا شهر پیش می‌آیند، دروازه‌ها را اشغال کرده و ساختمان مجلس را که مشروطه‌خواهان آنجا ر نیز از گردنبردن استفاده کرده و به وسیه پند کار خودشان می‌کنند. اما او در اصل تهران را از این جهت ترک می‌کند که با خیال راحت و به دور از چشم مجلس کودتا را به انجام رساند. روز ۲۲ ژوئن، نیروهای تبارخ قزاق برای اجرای کودتا شهر پیش می‌آیند، دروازه‌ها را اشغال کرده و ساختمان مجلس را که مشروطه‌خواهان آنجا ر نیز از گردنبردن استفاده کرده و به وسیه پند کار خودشان می‌کنند. اما او در اصل تهران را از این جهت ترک می‌کند که با خیال راحت و به دور از چشم مجلس کودتا را به انجام رساند. روز ۲۲ ژوئن، نیروهای تبارخ قزاق برای اجرای کودتا شهر پیش می‌آیند، دروازه‌ها را اشغال کرده و ساختمان مجلس را که مشروطه‌خواهان آنجا ر نیز از گردنبردن استفاده کرده و به وسیه پند کار خودشان می‌کنند. اما او در اصل تهران را از این جهت ترک می‌کند که با خیال راحت و به دور از چشم مجلس کودتا را به انجام رساند. روز ۲۲ ژوئن، نیروهای تبارخ قزاق برای اجرای کودتا شهر پیش می‌آیند، دروازه‌ها را اشغال کرده و ساختمان مجلس را که مشروطه‌خواهان آنجا ر نیز از گردنبردن استفاده کرده و به وسیه پند کار خودشان می‌کنند. اما او در اصل تهران را از این جهت ترک می‌کند که با خیال راحت و به دور از چشم مجلس کودتا را به انجام رساند. روز ۲۲ ژوئن، نیروهای تبارخ قزاق برای اجرای کودتا شهر پیش می‌آیند، دروازه‌ها را اشغال کرده و ساختمان مجلس را که مشروطه‌خواهان آنجا ر نیز از گردنبردن استفاده کرده و به وسیه پند کار خودشان می‌کنند. اما او در اصل تهران را از این جهت ترک می‌کند که با خیال راحت و به دور از چشم مجلس کودتا را به انجام رساند. روز ۲۲ ژوئن، نیروهای تبارخ قزاق برای اجرای کودتا شهر پیش می‌آیند، دروازه‌ها را اشغال کرده و ساختمان مجلس را که مشروطه‌خواهان آنجا ر نیز از گردنبردن استفاده کرده و به وسیه پند کار خودشان می‌کنند. اما او در اصل تهران را از این جهت ترک می‌کند که با خیال راحت و به دور از چشم مجلس کودتا را به انجام رساند. روز ۲۲ ژوئن، نیروهای تبارخ قزاق برای اجرای کودتا شهر پیش می‌آیند، دروازه‌ها را اشغال کرده و ساختمان مجلس را که مشروطه‌خواهان آنجا ر نیز از گردنبردن استفاده کرده و به وسیه پند کار خودشان می‌کنند. اما او در اصل تهران را از این جهت ترک می‌کند که با خیال راحت و به دور از چشم مجلس کودتا را به انجام رساند. روز ۲۲ ژوئن، نیروهای تبارخ قزاق برای اجرای کودتا شهر پیش می‌آیند، دروازه‌ها را اشغال کرده و ساختمان مجلس را که مشروطه‌خواهان آنجا ر نیز از گردنبردن استفاده کرده و به وسیه پند کار خودشان می‌کنند. اما او در اصل تهران را از این جهت ترک می‌کند که با خیال راحت و به دور از چشم مجلس کودتا را به انجام رساند. روز ۲۲ ژوئن، نیروهای تبارخ قزاق برای اجرای کودتا شهر پیش می‌آیند، دروازه‌ها را اشغال کرده و ساختمان مجلس را که مشروطه‌خواهان آنجا ر نیز از گردنبردن استفاده کرده و به وسیه پند کار خودشان می‌کنند. اما او در اصل تهران را از این جهت ترک می‌کند که با خیال راحت و به دور از چشم مجلس کودتا را به انجام رساند. روز ۲۲ ژوئن، نیروهای تبارخ قزاق برای اجرای کودتا شهر پیش می‌آیند، دروازه‌ها را اشغال کرده و ساختمان مجلس را که مشروطه‌خواهان آنجا ر نیز از گردنبردن استفاده کرده و به وسیه پند کار خودشان می‌کنند. اما او در اصل تهران را از این جهت ترک می‌کند که با خیال راحت و به دور از چشم مجلس

◆ شاه در محاصره◆

نخست‌وزیر دربارهٔ اینکه باید بین سیاست و مذهب تفکیک قائل شد با روحانیون به مذاکره پرداخت. تغییراتی در اعضای کابینه‌اش داد تا رأی موافق را تأمین کند و با شاه به گفت‌وگو پرداخت.

از قراری که به اسرانیلیها گزارش دادند شاه گفته بود: «اگر نخست‌وزیر و وزیر امور خارجه موافق شناسایی اسرائیل هستند، من حرفی ندارم.» بنابراین مبلغ ۴۰۰٬۰۰۰ دلار پرداخته شد. این تماسهای اولیه و رشوه‌ها سی سال بعد منجر به همکاری سیاسی و نظامی و امنیتی بین ایران و اسرائیل گردید.
منافع مشترک دو دولت روشن بود. اولاً ایران می‌توانست نفت اسرائیل را تأمین کند و در مقابل اسرائیل قادر بود کالاهای ساخته‌شده از جمله جنگ‌افزار و نیز انواع کارشناس به ایران بفرستد. ثانیاً موساد همراه با سازمان سبا نقش مهمی در تأسیس ساواک در سالهای نیمهٔ دههٔ ۵۰ ایفا کرد.

پس از سرنگونی مصدق در ۱۹۵۳ ایالات متحد آمریکا دست به کار شد تا به عنوان قدرت فائقهٔ خارجی در ایران جانشین انگلستان بشود ــ هرچند بسیاری از ایرانیان سالخورده (نظیر جعفر بهبهانیان) تا چند دههٔ بعد بر این عقیده پابرجا بودند که هنوز انگلیسیها سرنخه‌را در دست دارند و آمریکا‌ییها فقط آلت دست آنان بشمار می‌روند. شاه تشخیص داد که دوستان غربی او بیش از هر چیز خواهان یک ایران باثبات و دوست هستند. بتدریج که سالهای دههٔ ۵۰ پیش می‌رفت یک سلسله کودتا و ضدکودتا و جنگ و انقلاب و بی‌نظمی داخلی خاورمیانه را تبدیل به یکی از بی‌ثبات‌ترین مناطق روی زمین کرد، منطقه‌ای که به گفتهٔ یک مورخ مشهور «صدای فرو ریختن تخت و تاجها در آن پیچیده بود.» ابتدا ملک فاروق از سلطنت خلع شد. سپس مصر کوشید ملک حسین پادشاه اردن را سرنگون کند. در عراق، همسایهٔ ایران، خاندان سلطنت هاشمی در کودتای ۱۹۵۸ قتل عام شد و یک دیکتاتوری طرفدار شوروی جانشین آن گردید.

شاه مشاهده کرد که از سوی دشمنان محاصره شده است. صرفنظر از رژیمهای تندروی جدید عرب، اتحاد شوروی همسایهٔ ستیزه‌جو و تهدیدکننده باقی مانده بود ــ چنانکه روسیهٔ تزاری نیز تقریباً همیشه نسبت به ایران همین وضع را داشت. در چنین اوضاع و احوالی بود که شاه تصمیم گرفت همان کار پدرش را بکند: هر گونه مخالفان احتمالی خود را نابود سازد و تقویت نیروهای مسلح را پایهٔ قدرت‌ش قرار بدهد.

می‌توان تصور کرد که این کار شاه با نوای جنگ سرد آن دوران هم‌آهنگ بوده است. با این حال اسناد وزارت خارجهٔ آمریکا که طبق قانون آزادی اطلاعات منتشر شده است نشان می‌دهد که پرزیدنت آیزنهاور و وزیر خارجه‌اش جان فاستر دالس و بعدها پرزیدنت کندی و جانسون، همگی دربارهٔ قابلیت شاه دچار شک و شبهه بوده‌اند. همه آنان در مورد توانایی شاه در ادامه مؤثر ایران تردید داشته و دائماً می‌کوشیده‌اند اشتباهی سیبری‌ناپذیر او را برای در یافت جنگ‌افزار محدود سازند.

به عنوان مثال، وقتی شاه در مارس ۱۹۵۶ با دالس ملاقات کرد، به دالس اظهار نمود که به عقیده او ایران «بحرانی ترین نقطه جهان امروزی است.» دالس پاسخ داد تعداد زیادی کشور در جهان وجود دارند که خودشان را در همین وضعیت می‌بینند. اگر قرار شود دولت آمریکا به خواسته‌های هر یک پاسخ مثبت بدهد، مجموع مبلغ کمک‌هایی که باید بپردازد سر به ارقام نجومی خواهد زد. شاه تقاضای سالی ۷۵ میلیون دلار کمک نظامی طی سه سال آینده کرد، ولی دالس عقیده داشت این مبلغ زیاد است. شاه اظهار داشت که به عقیده او شاید ایالات‌متحده در کشورهای دیگر از قبیل ویتنام زیاد خرج می‌کند، هرچند اذعان داشت که این کشور از اهمیت فراوانی برخوردار است. می‌گفت وضع ویتنام به این دلیل به این

شکل درآمده که ما دیر دست‌به‌کار شده‌ایم. او نمی‌خواست «شاهد باشد که ما همین اشتباه را در ایران تکرار کنیم که چند برابر برایمان گران‌تر تمام خواهد شد.»

شاه هر سال به درخواست کمک بیشتر ادامه می‌داد و دائماً تهدید می‌کرد که اگر آمریکا به او کمک نکند، به جگره کشورهای بی‌طرف خواهد پیوست یا به روس‌ها روی خواهد کرد.

دالس در ژانویه ۱۹۵۸ یک بار دیگر در تهران با او گفت‌وگو کرد و بلافاصله اوقات تلخی خود را با ارسال تلگرامی بدین مضمون به آیزنهاور نشان داد: «شاه خودش را یک نابغه نظامی می‌پندارد و وزیران او در برابر وسوسه‌های نظامی شاه قادر نیستند از عهده مسائل اقتصادی آنی ایران برآیند.» دالس پیشنهاد کرد که «آیزنهاور شاه را با دورنمای تبادل‌نظر درباره مسائل نظامی مدرن خوشحال سازد.» جندی بعد آیزنهاور ضمن ملاقات با شاه در واشنگتن همین کار را کرد. او به شاه خاطر نشان ساخت که «نگهداری این همه نیرو برای یک جنگ محدود ممکن است از نظر اقتصادی مخالف با منظور باشند.»

ادامه دارد

جنگ‌های کس‌دشمن

۳-جنگ‌های کس‌دشمن در دوره قاجاریه

به هر حال گذار بشریت به یک مرحله متفاوت، مرحله نهم، بسیار محتمل است. البته دلیلی ندارد که علوم نظری رشد بیش تری پیدا نکنند و همچنان شالوده‌ای برای علوم کاربردی و دانش پژوهی فراهم نیاورند. اما محتمل است که مشکلات تازه‌ای فرارویند.

تردیدى نیست که فرایند تاریخ نشانه‌های شتاب تصاعدی را از خود بروز می‌دهد. از پیدایش انسان اندیشه ورز(هوموساپین) تا پایان مرحله اول، حدود سی هزار سال گذشت، مرحله دوم حدود هفت هزار سال طول کشید، مرحله سوم حدود دو هزار، مرحله چهارم یکهزار و پانصد، مرحله پنجم حدود هزار، مرحله ششم حدود سیصد سال، مرحله هفتم، تنها بیش از یکصد سال، طول مرحله هشتم را هنوز نمی‌توان مشخص کرد. اگر یک نمودار ترسیم کنیم، این مراحل یک منحنی رشد تصاعدی منفی را نشان می‌دهند. دستاوردهای علمی و فنی بشریت نیز مطابق یک منحنی تصاعدی رشد می‌کند، و همین موضوع، همان‌طور که پیش‌تر متذکر شدیم، در مورد جمعیت کره زمین نیز صادق است. اما تا آن‌جا که به تاریخ مربوط است، این انگاره بی‌معنا به نظر می‌رسد: جایگزینی مراحل، و رشد هرچه سریع‌تر آن‌ها، نمی‌تواند به تغییراتی بینجامد که هر سال، ماه، هفته، و روز، ساعت یا دقیقه صورت می‌گیرد.

بیباید امیدوار باشیم که انسان اندیشه ورز خردمند راهی خواهد یافت. اما برای جلوگیری از پیامد فاجعه‌انگیز، باید در انتظار مداخله نیروهایی باشیم که هنوز ناشناخته‌اند. چه خوب می‌شود اگر چنین نیروهایی بتوانند در این منحنی ثبات ایجاد کنند، اما اگر این منحنی به سرعت سقوط کرد چه؟ بیباید امیدوار باشیم که منحنی رشد انسان در آینده نزدیک ثبات پیدا می‌کند.

پیش‌گویی هیچ‌گاه وظیفه تاریخ‌نویسان حرفه‌ای نبوده است. با وجود این، مشکل بتوان به سرنوشت و چگونگی مرحلهٔ نهم فرایند تاریخ نیندیشید. البته می‌شود به خدا، به ارواح باقی ده‌ها میلیارد ساکنان پیشین کره زمین، امید بست. اما به خاطر داشته باشید که ایمان به خدای انجیل به معنای ایمان به پایان جهان و آخر زمان است.

دو سناریو محتمل‌تر از همه به نظر می‌رسد. در سناریوی اول، بشریت نه فراتر از قرن بیست و دوم میلادی به پایان عمر خویش خواهد رسید، و به همراه او، بخش عمدهٔ زیست – محیط شناخته شده برای ما نیز از بین خواهد رفت، درست همان‌طور که دایناسورها در پایان دورهٔ کرتاسه در تاریخ زمین از بین رفتند. در سناریوی دوم، که خوشبینانه‌تر

پایان رمان: شب‌های سپید

...نامه را چند بار متوالی خواندم. می‌خواست‌م گریه کنم. عاقبت نامه از لای انگشتانم لغزید و صورتم را میان دست‌ها پنهان ساختم... به ماتریونا نگاه کردم. او هنوز یک زن کامل سال و خوش بنيه و زنده‌دل بود، اما ناگهان نمی‌دانم به چه علت چنین در نظرم مجسم شد که او پیر و ودولا شده است، چشمانش بی‌نور و چین و چروکهای زیادی گرداگرد صورتش خط انداخته است. نمی‌دانم چرا پنداشتم که اطاقم نیز مانند ماتریونا کهنسال شده است... هنگامی که از پنجره به خارج نگاه کردم، تصور کردم که خانه روبرویی فرسوده و بی‌رونق شده است. به علاوه گچ‌های ستونها ورقه شده و درآمده بود. گچ‌بریهای زیر سقف سیاه شده و ترک برداشته بودند. دیوارهای زرد روشن، ابلق شده بودند. شاید این تغییرات به علت اشعهٔ خورشید بود که به طور غیرمنتظره‌ای از لابلای ابرها نمودار شده، مجدداً در زیر ابرهای بارانی پنهان می‌شد، همه چیز در برابر دید گانم تیره و تار می‌نمودند. یا شاید علتش این بود که دورنمای زندگی ام – تمام عمر غم‌انگیز و بی‌پناهم – در برابرم گسترده بود، و خودم را همانطور که اکنون هستم، درست ۱۵ سال بعد، یک مرد سالخورده در همان اطاق کهنه، با همان بی‌کسی همیشه و با آن ماتریونای پیر که گذشت سالیان دراز چیزی به هوشیاری‌اش نیفزوده است، می‌بینم: ناستینکا!از اینکه دربارهٔ اشتباه‌به فکر فرو رفته‌ام، هرگز، هرگز سعادت پاک و خجسته‌ات را با سایه‌ای از اندوه ضایع نخواهم ساخت... بگذار آسمانهایت برای همیشه صاف باشد. بگذار لبخندهای شیرینت همیشه روشن و خاموش باشند.

شب‌های سپید، فتودور داستایوفسکی، ترجمهٔ مرتضی مقدم، چاپ سوم ۱۳۸۵، نشر جامی، ص ۱۱۱ و ۱۱۲

ادامه از صفحه اول

ناگهان در باغ به صدا در آمد و باغیان پیر مشهدی اصغر به سوی در رفت و پس از چند دقیقه برگشت و به سمت اتاقی که همه در آن جمع بودیم آمد و به پدرم گفت: «آقا چند نفر از نظمیه آمده‌اند و با شما کار دارند.» (منظور شهربانی فعلی است) پدرم گفت «برو به آنها بگو بروند و بعداً بیایند. الان هنگام تحویل سال است و من در میان خانواده‌ام هستم.»

باغیان رفت و دوباره برگشت و گفت «آقایان می‌گویند زیاد مزاحم‌شان نمی‌شویم و بیشتر از چند کلمه صحبت با ایشان نداریم.» پدر برخاست و رفت و با آن‌ها گفتگو کرد ولی گویاتوانست آن‌ها را راضی به رفتن کند. مأموران شهربانی با کیسه‌های متعدد وارد اتاق کار پدر شدند و هر چه کاغذ و نوشته و مقاله و شعر یافتند، در کیسه‌ها کردند و سپس گفتند ما ماموریم شما را به نظمیه ببریم و در آنجا پس از پاسخ به چند سؤال به خانه بر می‌گردید

احمد یاورى

مکایت

است، کشورهایی که به مرحلهٔ هشتم فرایند تاریخ رسیده‌اند کاهش رشد جمعیت را تجربه خواهند کرد، که ما هم اکنون آن را در کشورهای رشد یافته مشاهده می‌کنیم؛ البته این کشورها هنوز به رشد صفر دست نیافته‌اند(که بخشی از آن به سبب مهاجرت از کشورهای کم‌تر رشد یافته است)؛ یعنی منحنی روی نمودار هنوز به سطح باز تولید صرف تعداد موجود جمعیت نرسیده است. اما امید می‌رود که چنین شود.
کشورهای «جهان سوم»، که هنوز در مراحل پایین‌تر از مرحلهٔ هفتم هستند، موجودیت بشر را تهدید می‌کنند. در آفریقا نرخ تولد بیش از هشت فرزند برای هر زن بارآور است. این نرخ در آمریکای لاتین حدود شش و در آسیا حدود پنج فرزند است. حتی چنانچه نرخ بالای مرگ و میر کودکان را به حساب آوریم، روشن است که کشورهای مرحلهٔ ششم مسئول رشد تصاعدی جمعیت زمین هستند. همین‌طور روشن است که این کشورها باید هر چه سریع‌تر به مرحله هشتم وارد شوند. باید بیش‌ترین تلاش‌های سیاستمداران و دانشمندان متوجه این هدف شود.

باید مطمئن شویم که علم یک نیروی خیرخواه باقی می‌ماند. بجز دانشمندان هیچ کس دیگری نمی‌تواند مسئولیت حفظ بشر را، با تنظیم تعداد آن از طریق تنظیم علمی و اجباری خانواده و جلوگیری از بروز چنان شرایط و خیمی که می‌تواند وضعیتی تهدیدکننده و فاجعه‌آمیز به بار آورد، بر عهده گیرد. باید امیدوار بود که منابع لازم انرژی در نیروگاه‌های اتمی واقعاً بی‌خطری تولید شود که به لحاظ آلوده نساختن محیط تضمین شده باشند، و همچنین شاید در نیروگاه‌های خورشیدی؛ و نیز باید امیدوار بود که به جای استفاده از موادی که در کره زمین به اندازه کافی یافت نمی‌شود، استفاده از عناصری که فراوان‌تر است اما تاکنون مورد استفاده قرار نگرفته، امکان‌پذیر شود. مشکل بتوان تصور کرد که بشود مواد خام را از سیارات دیگر به زمین آورد–یکی بدان سبب که این کاری است بسیار پیچیده و پرهزینه، و دیگر این که بسیاری از مواد خام بسیاری مورد نیاز(نظیر نفت و زغال سنگ و غیره) در سیارات قابل دسترسی به هیچ و ججه یافت نمی‌شوند.

مهاجرت انسان‌ها به برخی سیارات دیگر نیز امکان‌پذیر نخواهد بود. برای این که در سیاره‌ای زندگی به وجود آید، باید ده‌ها شرط بسیار تعیین‌کننده یکجافراهم آید: ستارهٔ مرکزی(خورشید) باید در یک مرحلهٔ خاص رشد باشد، باید یگانه و نه دوگانه و سه گانه باشد(سیاراتی که به دور ستاره‌های دوگانه یا سه‌گانه می‌گردند، مدارهای بسیار پیچیده‌ای دارند و دمای آن‌ها به طرز شگفت‌آوری بالا و پایین می‌رود)؛ فاصله سیاره از ستاره مرکزی باید به اندازه‌های دقیقی برسد، این در مورد میزان گرما و نور دریافتی از آن نیز صادق است: مثلاً مریخ و زهره – سیاراتی که شاخص‌هایشان از همه به زمین نزدیک‌تر است – برای زندگی مناسب نیستند. براساس اطلاعات موجود اخترشناسی، در فاصلهٔ تریلیون‌ها مایل از زمین هیچ جرم آسمانی وجود ندارد که تمام پیش شرط‌های زندگی را دارا باشد.

جندی پیش، گروهی از دانشمندان آمریکایی احتمال ایجاد یک مهاجرنشین را در مریخ، سیاره‌ای که در حال حاضر یقیناً برای سکونت انسان نامناسب است، مورد بررسی قرار دادند. پیشنهاد آن‌ها این بود که شاید بتوان یک جو مصنوعی ایجاد کرد و راهی برای آب کردن خاک یخ زده مریخ یافت. آن‌ها همچنین بر این باورند که حمل منظم مسافر از زمین به مریخ را می‌توان ترتیب داد. اما حتی بر مبنای این سناریوی بی‌نهایت خوشبینانه، تعداد مسافرانی که منتقل می‌شوند از کوچک‌ترین کسر یک درصد جمعیت زمین فراتر نخواهد رفت. و هیچ منبع انرژی احتملی را برای انجام چنین کاری نمی‌توان یافت.

هنگامی که این کتاب نوشته شد، مرحله هشتم حدود پنجاه سال بود که در برخی کشورها ادامه داشت؛ و در کشورهای دیگر هنوز باید این مرحله فرا می‌رسید. این پنج دهه با طول زندگی خود من و طول زندگی معاصرانم همزمان شده است؛ بنابراین تمام آنچه من انجام داده‌ام یادآوری برخی از مهم‌ترین رخدادهای بنیادی این دوره است.

در ایسن جسابازنگری و دوره‌بندی خود را از فرایند تاریخ جهان به پایان می‌برم. از آن‌جا که در تاریخ مدرن کارشناس نیستم، بی‌شک اشتباهات یا دست کم بی‌دقتی‌هایی از من سر زده است. اما امیدوارم چنین مواردی تصویر کلی را چندان مخدوش نکرده باشند. از آن گذشته، تعداد صفحاتی که در اختیارم بود، نهایت اختصار در شرح مطالب را ایجاب می‌کرد: گاهی کل دوره‌های تاریخ و سرنوشت تمامی یک کشور می‌بایست در یک بند یا حتی یک خط فشرده می‌شد. اما خواننده نباید فراموش کند که هر خط نشانه‌ای از دریایی از خون و رنج‌هایی باورنکردنی است و من نمی‌توانم برای آینده چیزی متفاوت را نوید دهم.

و اینک ما ماموریم و معذور. به هر حال پدر لباس پوشید و همراه مأموران به شهربانی رفت. آن سال زندگی بر مادرم و همه اعضای خانواده که انتظار تحویل سال نو را می‌کشیدند، جهنمی سوزان شد. سال تحویل شد ولی در برابر شادی، غم‌ها و اشک‌ها و در برابر بوسه‌ها و خنده‌ها، رنج‌ها و ترس‌ها و گرانی‌ها جایگزین شد. مادرم یکسره اشک می‌ریخت و ما بچه‌های گریان از نبود پدر منتظر نتیجه کار بودیم و در امید بازگشت او به خانه تا شادمانی را دوباره از سر بگیریم. بیا آنکه کودک بودیم و همه چیز را در دست درک نمی‌کردیم و دلیل رفتن پدر و گرفتاری‌اش را نمی‌فهمیدیم، مادر را با سؤالات بیهوده تالان‌تر و گریان‌تر می‌کردیم. این وضع تا عصر همان روز ادامه یافت و از بازگشت پدر خبری نشد. نزدیک غروب پدر از شهربانی تلفن کرد و خبر داد که وسایل خواب و غذا را به وسیله محمدحسن نوکر باوفای ما برایش بفرستند، زیرا بازداشت شده است. فضای غمگین خانه مبدل به عزاخانه شد و در این حال افراد خانواده مادرم گرد ما جمع شدند و با غم ما شریک.

من: چارلی چاپلین/ ۳۰

◆کره‌اسب‌های فرضی◆

آن روزها همچنن دوران خوردن انواع و اقسام ماهی از تازه و دودی، نان برشته با صبحانه، و کماج‌ها و کلوچه‌های مختلف در صبح‌های یکشنبه نیز محسوب میشد. سیدنی آنقدر پهلوی ما ماند که پولش تمام شد اما مجدداً مأموریت دیگری در کشتی باو دادند و باز ۳۵ شیلینک پیش‌پرداخت گرفت که آنرا بمادرم داد. اما این پول زیاد دوام نیاورد. بعد از سه هفته کفگیر مان به ته‌دیگ خورد و هنوز سه هفته مانده بود تا سیدنی باز گردد.

گرچه مادرم خیاطی میکرد، اما عایدی او از این راه برای تأمین معاشمان کافی نبود. ولی من در آن موقع دیگر کاردان و وارد بودم. مادرم توده‌ای از لباسهای کهنه داشت و از آنجا که صبح یکشنبه و تعطیل بود به او پیشنهاد کردم که لباس کهنه‌ها را به بازار ببرم و بفروشم. مادرم کمی مردد بود و گفت که این‌ها بکلی بی‌ارزش هستند، معذک من تمام آنها را در یک ملحفهٔ کهنه پیچیدم و بصورت بقچه‌ای زیر بغلم گذاردم و بسوی «نونیکتون بوتز» براه افتادم.

در آنجا متاع بی‌ارزش خود را کنار پیاده‌رو پهن کردم اما خودم که چشمم به آن افتاده دیدم منظره‌ای بس تأسف‌انگیز و غمناک دارد. با

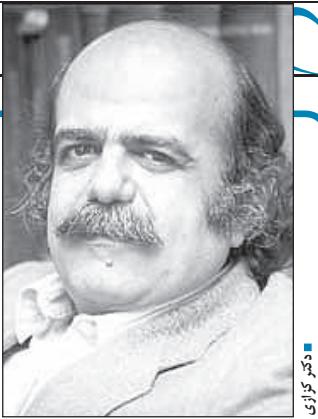
وجود این روی حاشیهٔ پیاده‌رو ایستادم و فریاد کشیدم «نگاه کنید.» آنوقت در حالیکه یک پیراهن کهنه، و یا یک جفت کرسست قدیمی را بدست می‌گرفتم و آنرا نشان میدادم، میگفتم: در برابر این چه بمن میدهند؟ یک شیلینک، شش پنس، سه پنس، دو پنس، نبود؟ اما حتی با یک پنی هم کسی حاضر نمیشد از من چیزی بخرد. مردم جلوی بساطم متوقف میشدند و تعجب‌زده نگاهم میکردند، سپس خنده‌شان میگرفت و میرفتند. بتدریج احساس ناراحتی کردم بخصوص که ساکنان یک مغازهٔ جواهرفروشی که مقابل بساطم بود کنجکاو شدند و از پشت ویرترین مغازهٔ خود شروع بتمشایم کردند، اما هیچیک از این عوامل نمیتوانست مرا از کار باز دارد تا سرانجام یک جفت «گتر» را که ظاهر آن چندان زنده نبود به شش پنس فروختم.

هر چقدر که مدت توقفم در آن مکان طولانی‌تر میشد، ناراحتیم نیز افزون می‌گردید. فکر کردم دیگر کافی است و زمان آن رسیده که بساطم را دوباره در بقچه بچینم و بخانه بازگردم. وقتی بمادرم گفتم که یک جفت «گتر» را بمبلغ شش پنس فروختم او واقتش تلخ شد و گفت: «باید بیشتر میدادند. «گتر» های شگنی بود.»

شش هفته دیگر گذشت و هنوز «سیدنی» باز نگشته بود. ابتدا این موضوع مادرم را چندان ناراحت نکرد اما یک هفته دیگر که گذشت او نامه‌ای بشرکت کشتیرانی «دونوان و کسل لاین» نوشت و در پاسخ نامه باو اطلاع دادند که «سیدنی» به بیماری روماتیسم دچار شده و در بندر «کیپ‌تاون» (آفریقای جنوبی) او را برای معالجه پیاده کرده‌اند. این خبر مادرم را آشفته کرد و بر سلامتش اثر گذاشت. او هنوز بکار خیاطی خود ادامه میداد و من نیز خوشبختانه توانسته بودم کار کوچکی برای خودم پیدا کنم.

باین ترتیب که در ساعات فراغت از مدرسه در برابر هفته‌ای پنج شیلینک به اعضای خانواده‌ای درس رقص میدادم. در همین دوران بود که «مک کارتی» هادر کینیکتون رود مقیم شدند. خانم «مک کارتی» یک کم‌دین ایرلندی بود و از دوستان مادرم محسوب میشد. او زن حسابداری بنام آقای «والتر مک کارتی» شده بود. پس از آنکه مادرم ناگزیر از کار تئاتر دست کشید ما دیگر «مک کارتی»‌ها را ندیدیم و اینک پس از ۷سال که آنها برای اقامت در «والکوت منستر» بهترین نقطهٔ «کینیکتون رود» آمده بودند، دیداری تازه کردیم.

من با پسر آنها «والی مک کارتی» همن بودم. مانند بچه‌های کوچک ما ادای بزرگ‌ترها را درمی‌آوردیم. چنین وانمود میکردیم که هنرپیشه تئاتر هستیم و آنوقت سیگارهای خیالی خود را میکشیدیم و بر کره‌اسب‌های فرضی سوار میشدیم و حرکات ما موجب تفریح والدینمان میگردد.

دکتر کرمانی

ادامه از صفحه اول

در فرودگاه اورلی، نگران و اندیشناک شدیم. بارهایمان که کم هم نبود، به مقصد بارسلون بارنامه شده بود. اما در پاریس گفتند که: چنین قراری نیست. به هر روی، با نگرانی، بارها را به امان خدا و انهدايم و به فرودگاه شارل دوگل رفتيم. آنگاه که در خودروى همگانی فرودگاه از اورلی به شارل دوگل می‌رفتيم، پاریس چون «دریاشهری» در هر سوى دامان در گسترده بود. اما چهرهٔ این عروس شهرهای اروپا و گاهوارهٔ شهر آیینی و هنر و فرهنگ، در چشمان دژم و در هم می‌نمود و اندازه‌های آن همسنگ و همتراز آوازهاش نبود.

در فرودگاه شارل دوگل، چندین بار با جمله‌هایی ادبی و کمابیش باستانگرایانه (=archaïque) در زبان فرانسوی که مایهٔ شگفتی می‌شد و گاه نیشخندی را بر گوشهٔ لبی می‌نشانند، از بارها پرسیدم. کسی نمی‌دانست. کارمندی سیاه، به سادگی، گفت: «بارها را هرگز از فرودگاه اورلی به شارل دوگل نمی‌آورند». دوشیزه‌ای همکار او بیشتر خود را درگیر ماجرا کرد. خود را به او شناسانیدم. به شیوهٔ شرقی، هنگامه‌ای عاطفی برانگیختم. گفت: «می‌خواهد کمک کند؛ اما نمی‌تواند». سرانجام، با مسئول «ایران ایر» در فرودگاه اورلی تماس گرفت و به من گفت که: «به هر روی، بارها را با ایبرا به بارسلون خواهند فرستاد. اما همان می‌بایست چنین می‌کرد». اندکی آرام شدیم و در گوشه‌ای نشستیم. چند ساعتی تا پرواز وقت داشتیم. در تالار دراز فرودگاه، هرگونه راه‌گذری را می‌شد، دید.

بیشینهٔ کارمندان فرودگاه و مهمانداران زن بودند. زنان فرانسوی در نظرم چندان زیبا و باندام نیامدند. خواستم به خوشی باشندهٔ پاریس زنگی بزنم. اما هیچ تلفن رایگانی نبود. به یاد ایران افتادم و تلفن‌های رایگانش. از مردی که کنارمان نشسته بود، پرسیدم. گفت: «نیست!» گفتیم: «چرا نباید در فرانسهٔ توانگر باشد؟!». گفت: «همهٔ این‌ها آواز دهل است». بانو جامی پسته داد که به او بدهم. مرد همهٔ پسته‌ها را در دستش ریخت و نگاهی به شگفتی به ما افکند و با شور و

لحظه‌های تاریخی

ریچارد فولتز: مسلمانان پس از چند جنگ با مکی‌ها توانستند حق بازگشت به مکه را برای زیارت ستنی کعبه به دست آورند؛ در ۶۲۸ مکه در دست مسلمانان بود.

حمله به کاروان‌ها [پیش از اسلام] یک بخش جافتاده زندگی اقتصادی عربستان بود. فقط یک قاعده بر آن حاکم بود، به این معنی که مهاجم نمی‌توانست به اعضای قبیله یا گروه‌هایی که با آن‌ها پیمان عدم تعرض بسته بود حمله کند. سال به موفقیت‌های مسلمانان افزوده

زبانزد

«د»

...آلو
به از پلو

شتاب و ولع و لذّت آنها را بلعید. سرانجام، پسینگاه امروز، در هواپیما نشستیم. خواسته بودم که جایی در کنار پنجره به ما بدهند. پهنه‌های سبز فراخ که تا دور جای در گسترده بود، چشم را می‌نواخت. دریای میانین سپید (=مدیترانه)، پس از چندی،

روزی که در حال دیدن روزی

روزهای کاتالونیا

در زیر پایمان دامان در گسترده. هامونی زنده و لغزان که در پرتو خورشید شامگاهی می‌درخشید. نگران بودم که در فرودگاه بارسلون چه خواهیم کرد. آرامش شگرف و پولادین همسرم مرا آرام می‌داشت.

گویسا که او هیچ اندیشه‌ای از در آمدن به شهری ناشناخته که برای نخستین بار گام بدان در می‌نهادیم، نداشت از زنان، به راستی، نیرومندند و می‌توانند آتش‌فشانی را در درون کوهی از یخ فرو گیرند و فرو پوشند. او بعدها به من گفت که: در آن زمان دوزخی را در درون می‌آزموده است و سراپا ناآرامی و تب و تاب بوده است؛ اما نمی‌خواست

است مرا بر آشوبد و نگران کند. جوانکی فرانسوی در کنارم نشسته بود. در گفتگو با او گشوده آمد. می‌گفت که: اگر روزی او پارسی را آنچنان حرف بزند که من فرانسوی را، بسیار شادمان و خشنود خواهد بود. هواپیما بر زمین نشست. با خیل سرنشینان از دالان لغزان گذشتیم و گام در تالاری بسیار دراز در نهادیم. با جوان فرانسوی که به سود و سودا می‌رفت، بدرود کردم. پرسان پرسان، جای بارها را یافتیم. دلهره و نگرانی به اوج خود رسیده بود: آیا بارها فرستاده شده است؟ از کجا می‌باید ستانده‌شان و تحویل گرفت؟ به نمایندگی از «فرانس» رفتیم. چون کارمند آن زبانم را می‌فهمید. کارمند زنی میان‌سال بود. می‌خواستم از بار سفر دوم که از پاریس به همراه آورده بودیم، بپرسم. اما او تا مارا دید، از بارهای فرستاده از ایران یاد آورد و به شگفتی گفت: «بارهای ایران با ایبرا دمی چند دیگر می‌رسد.» با خود گفتم: «از کجا می‌داند که آن بارها از آن ماست؟» گویا جامه و آرایش همسرم او را آگاهانیده بود. در انتظار بار ماندیم. در این هنگام بانو که بیش نمی‌توانست نگرانی و دلواپسی‌اش را لگام

نادیده گرفته‌اند.

مسلمانان بی‌درنگ یک «خلیفه»، به نام ابوبکر انتخاب کردند، که قبایل عرب به رهبری او ناگزیر «تسلیم» شدند. چون بخشی از اقتصاد عربستان تهاجم بود، و هم بنا بر پیمان‌های عدم تعرض دیگر هیچ‌کس نمی‌توانست در عربستان قاعدتاً مورد تهاجم قرار گیرد، مسلمانان ناگزیر شدند که تاخت و تازهاشان را به بیرون از شبه‌جزیره عربستان، به قلمر‌های بیزانس و ایران آغاز کنند. موفقیت‌های آنان در شکست دادن سپاهیان هر دو امپراتوری احتمالاً بسیاری از مسلمانان را همان‌قدر شگفت‌زده کرده بود که آن دو امپراتوری را.

باز شناخت جنبه اقتصادی جهانگیری مسلمانان، که سنت کهن عربی تهاجم نیز پشت آن بود، مهم است. اگر چه مسلمانان و غیر مسلمانان در بازنگری این جهانگیری

خودرو بسیار کمک کرد. با خودروی وی به مهمانسرای که دانشگاه تدارک دیده بود، رفتیم. بارسلون، در نخستین نگاه، شهری بزرگ نمود، مانند دیگر شهرهای اروپا؛ اما بسیاری بناهای تاریخی در آن چشمگیر بود. در زیست (=لابی هتل) مهمانسرا، معاون دانشگاه با رفتاری که در اروپا مایهٔ شگفتی می‌نوانست بود به من گفت که: «بی‌گمان پول اسپانیایی به همراه ندارید.» سپس، بیست هزار پرتا از کیفش به در آورد و بر میز نهاد. خواستیم برابر آن را به دلار بپردازم؛ نپذیرفت و گفت: ارمغانی است از سوی او. آنگاه قرار نهادیم که فردا به دانشگاه بارسلون برویم و وی را در آنجا دیدار کنیم. نقشهٔ شهر را آقای بارانکو به من داده بود و جای دانشگاه را که می‌گفت از مهمانسرا تا آن پیاده بیست دقیقه راه است، بر آن نشان زده بود. پرسیده بودم که آقا مطمئن است. آقای بارانکو، مانند تمامی فرهیختگان و دانش‌آموختگان اسپانیایی، با زبان فرانسوی آشنایی داشت و من با او بدین زبان سخن می‌گفتم.

مهمانسرا گوتنبرگ نام داشت و در کویی دلگشا در کنار دریا و بخش بندری شهر، جای. سرامانی (=سویت) را دانشگاه در آن برایمان در نظر گرفته بود که در چشم‌ما پناهگاه آرامش و آسایش می‌نمود. ماندگی و انگیزش‌های روانی در آن روز خواب آن شب را نوشین و گران می‌داشت.

چهارشنبه ۱۳ فروردین

امروز، بامدادان، با بانو به‌سوی دانشگاه روان شدیم. از خیابان رامبلا Rambla می‌گذشتیم، خیابانی پهن و شگفت که به موزه‌ای زنده و روان می‌ماند در مردم‌شناسی و از دیدنی‌های پرآوازهٔ بارسلون است. این خیابان، به شیوه‌ای نمادین، هنوز چیرگی و برتری انسان را بر ابزار که دیری است در جهان باخترین از دست رفته است، نشان می‌دهد و بازی می‌تابد.

ادامه دارد

علامه محمد قزوینی و تو صیه های طبی

چه چند روزی است تقریباً لاینقطع یک نوع درد مبهمی در معده و نیز در امعاء حسّ می‌کنم، و امروز که بکلی آرام شده بود به محض نوشیدن جای با لیمو دوباره درد ظاهر شد با عین همان علامات، حتما حتما باید ترک کرد.

صبحی که یک قطرهٔ بسیار بسیار کم لیموی ترش در جای ریختم و به فاصلهٔ نیم‌ساعتی بعد دل درد مخصوص شروع کرد که هیچ؛ هیچ گمان نمی‌کردم که این قدر بسیار قلیل (فی الواقع یک یا دو قطره نه بیشتر) باز هم مؤثر باشد. از این واضح شد که ترشی مخصوصا ناشتا فوق‌العاده برای من مضرّ و مورت دل درد است بدون شبیه.

... علتش به عقیدهٔ خودم اکثرا از اکل پنیر گرویر است این روزها و خوردن نان و شُرَب مفرط متعدد جای دیروز قریب شش هفت مرتبه هر مرتبه دوسه فنجان که به تصریح کرنیلو اکثرا از شرب مایعات باعث تریق خون و در نتیجه سیلان آن می‌شود. باید ان‌شاءالله اگر زنده ماندم.

۱) خوردن پنیر گرویر را مطلقاً ترک کنم یا در نهایت اقلاً و با فاصلهٔ چندروزهی هر مرتبه ۲) نخوردن پرسالو مطلقاً و اصلاً (که دیروز و پریروز به اصرار رزا مبلغی از آن خوردم. ۳) قطع اکل نان مطلقاً و در تمام عمر ۴) عدم تجاوز هرگز و به هیچ بهانه از دو پیاله جای صبح و عصر.

امروز برای من قطع و علم و یقین حاصل شد که یکی از دو چیز برای من بسیار بد است و مورت دل‌درد نسبتاً شدید مغطولی است: یا سالاد خام (و اقلا کرسون و اقلا ساقه های آن که همه را امروز نیمه‌جوییده خوردم)، یا ترشینی که در سالاد می‌ریزند، زیرا که تا ناهار حالم بسیار بسیار خوب و سبک و سبک‌ساز بودم.

آغازین، عنصر بزرگی از غیرت دینی می‌بینند اما سپاهیان عرب آن زمان فقط کاری را می‌کردند که به‌طور طبیعی در فرهنگ‌شان آموخته بودند، و این چیزی بود که شرایط اقتصادی سرزمین‌شان همیشه به آنان تحمیل کرده بود.

ادامه دارد

* در زمستان یک جُل بهتر از یک دسته گل است.
 * در زمین دیگران خانه مکن.
 * در زندان شیر شَرزه را بتوان زد.
 * درزی در کوزه افتاد.
 * در زیر این گنبد آب‌نوسی، یک جا عزاست یک جاعروسی.
 * در ساحت زمانه زراحت نشان مخواه.
 * در سایه ای گریز که وی را زوال نیست.
 * درست از آب ناید هر سیویی.
 * درستی سرمایه آدمی است.
 * در سخن گفتن خطای جاهلان پیدا شود.
 * در سرکشی است خاک‌نشین که گفته اند
 * فواره چون بلند شود سرنگون شود
 * دُر سَفَی و گل گفنی، صدحیف که شُل گفنی!

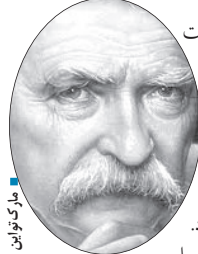
* در سمرقند گربه دُم دارد/ در بخارا الاغ سُم دارد!
 * درس معلّم اربود زمزمهٔ محبتی/ جمعه به مکتب آورد طفل گریزپا را
 * در سنگ خاره قطرهٔ باران اثر کند.
 * در شب بیش باشد درد بیمار.
 * در شب تاری پی دزد دویدن جهل است.
 * درشتی و نرمی به هم در پیست/ چور گزن که جراح و مرهم نه است
 * در شوره زمین سمن نرود/ در شوره نهال چون نشانی.
 * در شهر کوران یک چشم سلطان است.
 * در شهر کوران یک چشمت را هم بگذار!
 * در شهر نی سواران باید سوار نی شد.
 * در صغرا حلوا نخورند.

چهارشنبه ۴ اردیبهشت ۱۳۹۲ – شماره ۲۵۵۷۴ فرهنگی

قلم

نویسنده‌ای از آمریکا: تواین به قلم تواین

لغت‌های کوچک موثر

چهارشنبه

این احساس و این عقیده، در طی مدتی بیش از شصت سال احتمال به قوت خود باقی مانده و در آن خللی راه نیافته است. چهره سیاه، امروز هم همان قدر برای من خوشایند است که در آن ایام بود.

در ایامی که شاگرد مدرسه بودم، ضدیتی با بردگی نداشتم و از این که عیبی در این کار باشد آگاهی نداشتم. هیچ‌کس از آن موضوع گوش مرا پر نکرده بود. روزنامه‌های محلی چیزی برضد آن نمی‌گفتند. کلیسای محل

به ما آموخته بود که خداوند آن را تأیید کرده است، این امر مقدسی است و هر کس که شک دارد، اگر می‌خواهد فکرش راحت شود، فقط لازم است که به انجیل نگاهی بکند – آن وقت متن انجیل، بلند برای ما خوانده می‌شد تا در این باره یقین حاصل کنیم. اگر بردگان خودشان از بردگی نگرانی داشتند، عاقل بودند و اظهار نمی‌کردند. مادر هانیبال به ندرت می‌دیدیم که با برده‌ای بدرفتاری کنند؛ در آن مزرعه هرگز نمی‌دیدیم.

ولسی واقعه کوچکی در دوران کودکی من اتفاق افتاد که با این مسأله مغایرت داشت. این موضوع باید برای من اهمیت زیادی داشته باشد، و گر نه در طی سال‌هایی که به کندی می‌گذشت، این طور شفاف و تند و روشن و بدون سایه در حافظه من باقی نمی‌ماند. در هانیبال پسر بچه برده‌ای داشتیم که از یک نفر او را کرایه کرده بودیم. این پسر را که اهل ساحل شرقی مریلند بود، از خانواده و دوستانش جدا کرده و در نیمی از سراسر قاره آمریکا کشانده و فروخته بودند. روحیه‌ای شادداشت و پاک و خوش اخلاق بود و شاید پرسر و صداترین مخلوقی به شمار می‌رفت که تا آن وقت خدا خلق کرده بود. در تمام مدت روز آواز می‌خواند، سوت می‌زد، زوزه می‌کشید، سرفه می‌کرد و می‌خندید – این حرکاتش دیوانه‌کننده و غیرقابل تحمل بود. بالاخره یک روز من از کوره در رفتم و با خشم پیش مادرم دویدم و گفتم: سندی یک ساعت آواز خوانده بدون این که یک وقفه در آوازش باشد، من طاقت تحملش را ندارم، بهتر نیست که لطفاً دهن او را ببندید؟

اشک در چشمان مادرم جمع شد و لبانش به لرزه افتاد و چیزی شبیه به این در پاسخ گفت: برده بیچاره! وقتی که آواز می‌خواند، علامت این است که بدبختی خود را به یاد نمی‌آورد، و این امر مایه آسایش خاطر من است اما وقتی که خاموش است متأسفانه به فکر می‌افتد و من نمی‌توانم این را تحمل کنم. او دیگر هرگز مادر خود را نخواهد دید، و اگر می‌تواند آواز بخواند، من نباید جلواو را بگیرم، بلکه باید شکرگزار باشم. اگر بزرگتر از این بودی حرف مرا می‌فهمیدی؛ آن وقت صدای این بچه بی‌کس تو را خوشحال می‌کرد.

این سخنان ساده که شامل لغت‌های کوچکی بود، در من تأثیر کرد و سر و صدای سندی دیگر برای من اسباب زحمت نبود. مادرم هرگز لغت‌های قلنبه سلمبه

به کار نمی‌برد، اما استعدادی طبیعی داشت در این که عبارات ساده و لغات کوچک را مؤثر و نتیجه‌بخش سازد. او نزدیک به نود سال زندگی کرد و تا آخر عمر در گفتار توانا بود – مخصوصاً وقتی که پستی یا ظلمی روح او را برمی‌انگیخت. شخصیت او چند بار در کتاب‌های من خیلی آسان به کار رفته، آنجا که مثل عمه پولی در تام‌سایر جلوه می‌کند، من او را با زبان مخصوصی مجهز کردم و سعی داشتم که امتیازات بیشتری برایش بیابم، ولی چیز دیگری پیدا نکردم. یک بار سندی را به کار بردم، آن هم در تام‌سایر بود. کوشیدم او را وادار کنم که پرچین را خوب بشوید، ولی نتیجه‌ای نگرفتم – به یادم نیست که در این کتاب او را به چه نامی خواندم.

من هنوز می‌توانم آن مزرعه را با شفافیت کامل ببینم. می‌توانم متعلقات آن را با تمام جزئیات در نظر بیاورم. اتاق نشیمن خانه که تخته‌خوابی با پایه‌های چرخ‌دار در یک گوشه و یک چرخ ریسندگی در گوشهٔ دیگر

داشت؛ چرخ‌کی که بلند و کوتاه شدن نالهٔ آن، وقتی که از دور شنیده می‌شد، برای من غم‌انگیزترین صداها بود، و مرا دچار غم غربت و دل‌تنگی برای وطن می‌ساخت، روحم را متزلزل می‌کرد و محیطم را با ارواح سرگردان مردگان پر می‌کرد؛ آتش‌دان بزرگ که شبهای زمستان چوبهای شعله‌ور درخت گردوی آمریکایی که در آن توده شده بود، می‌سوخت و از یک سر چوبها شیرهٔ شکرینی می‌جوشید و بیرون می‌زد، اما به هدر نمی‌رفت، برای اینکه ما آن را برمی‌چیدیم و می‌خوردیم.

* در طریق دوستی ثابت قدم چون خاک باش.
 * در عشق بُتان هیچ کس سود نکرد.
 * در عمل کوش و هر چه خواهی پوش.
 * در عیب خویش ننگرد آن کس که خودستاست.
 * در عیب نظر مکن که بی‌عیب خداست.
 * در غریبی بس توان گفتن گراف.
 * در قبرستان ن خواب تا خواب آشفته نبینی.
 * در قعر چاه او فتد کوری که بی عصا باشد.
 * در قفس از چیست بلبل؟ از زبان خویشتن.
 * در کلبه ما رونق اگر نیست صفا هست.
 * در کلاه تو هیچ پشمی نیست
 * ای کلاه تو چون سرپدرت
 * در گدا حیا نبود.

چهل سال پیش...

تمامی مطالب از روزنامه اطلاعات روز سه شنبه ۱۴ دیبهشت ۱۳۵۲، (برابر با ۲۰ ربیع الاول ۱۳۹۳، ۲۴ آوریل ۱۹۷۳) نقل شده است

در تهران ۲۷۰ هزار نفر در صف انتظار تلفن ایستاده اند

نیاز مردم تهران به وسایل ارتباط سریع از جمله تلفن روز بروز افزایش می یابد و این احتیاج را شرایط زندگی در پایتخت دائماً عمیق تر میسازد تا آنجا که شهرنشینان بدون تلفن خود را بشدت تنها و بی پناه حس میکنند و زمان زیادی از عمر خود را باید صرف جبران عدم دسترسی باین وسیله میکنند.

سئوال اساسی اینست که در تهران برای جبران این مضبقه چه چاره ای باید اندیشید زیرا به جز هزاران در خواست کننده ای که سالیان دراز منتظر دریافت تلفن هستند گروه عظیمی از ساکنین تهران حتی در ضروری ترین لحظه ها از امکانات ارتباط تلفنی محرومند بر اساس یک آمار تقریبی در حال حاضر در تهران ۲۷۰ هزار نفر از سالها پیش یا بقبولی، از ۸ سال پیش برای استفاده از تلفن خود کار شهری ده هزار ریال و دپعه به بانک سپرده اند که در اختیار شرکت مخابرات ایران قرار گرفته ولی هنوز موفق نشده اند از تلفن استفاده کنند.

سمپوزیوم مسائل طبی-فلسفی افتتاح شد

پیش از ظهر امروز نخستین سمپوزیوم مسائل طبی-فلسفی جوامع متمدن را آقای دکتر هوشنگ نهانندی رئیس دانشگاه تهران در مرکز پزشکی «امیراعلم صالح» افتتاح کرد. پس از مطالب افتتاحیه رئیس دانشگاه، آقای دکتر حمیدثابتی رئیس مرکز پزشکی امیراعلم-صالح ضمن خیر مقدم مطالبی پیرامون پیشرفت های ایران در زمینه های مختلف بیان داشت. پس از مراسم افتتاح، جلسه اول سمپوزیوم به مدیریت آقای دکتر محمد باهری تشکیل شد و خود وی درباره «طغیان نسل جوان» سخنرانی کرد آنگاه پروفیسور جمشیداعلم درباره مسائل علمی و بیولوژیک از دیاد طول عمر و پیری بحث نمود.

گرمایه تاریخی رهنان به فرهنگ و هنر اصفهان واگذار شد

اصفهان-در «گرمایه تاریخی «رهنان» اصفهان از طرف اداره کل فرهنگ و هنر استان مهر و موم گردید تا پس از نظافت کامل، برای بازدید جهانگردان ایرانی و خارجی آماده شود. این گرمایه از جمله آثار تاریخی بخش «رهنان» میباشد و حدود ۳۵۰ سال پیش بنا گردیده است. این حمام ۲۰ هزار متر مربع زیربنادارد و تنها سطح رختکن آن، یک هزار متر مربع است. در رختکن حمام، پنج حوض سنگی قرار دارد و ظرفیت آب خزینه آن که سال گذشته، از طرف شهرداری رهنان تعطیل شد، چند صدمتر مکعب میباشد. واگذاری گرمایه رهنان به اداره کل فرهنگ و هنر اصفهان، با حضور نماینده فرهنگ و هنر، بخشدار همایون شهر و شهردار رهنان صورت گرفت.

افراد ذخیره مقیم خارج بخدمت احضار نمیشوند

افسران، در جهداران و افراد ذخیره مقیم خارج از کشور بدون در دست داشتن مدرک اشتغال به تحصیل میتوانند به کشور مراجعه کنند. این افراد هنگام بازگشت به ایران برای انجام خدمت یکماهه نظامی به مراکز آموزشی اعزام نخواهند شد و میتوانند مجدداً از کشور خارج شوند.

یک مقام اداره وظیفه عمومی امروز گفت در سال جاری این اداره فقط افرادی را برای انجام خدمت یکماهه دوره احتیاط اعزام میدارد که متولد استان مرکزی و در همین استان سکونت دارند به این ترتیب افسران و درجه داران مقیم خارج از کشور مشمول این قانون نمیشوند و میتوانند در صورت تمایل به ایران بازگردند بدون اینکه مدرک اشتغال به تحصیل در دست داشته باشند.

تولید کنندگان خیار، میدان را یکجک ده اند!

از وقتی که فروش خیار کیلویی شده، خیارهای درشت تا حدود دانه ای هشتصد گرم جهت فروش به میدان عرضه میشود. این مسئله دیشب در جلسه هیئت مدیره اتحادیه صنف بارفروش مطرح شد و آنها اعلام داشتند که بعضی تولید کنندگان نرخ گذاری میدان را ابزاری گرفته اند.

اتحادیه صنف بارفروش اعلام کرد از وقتی که فروش خیار کیلویی شده تولید کنندگان سعی دارند که خیارهای بسیار درشت به میدان تحویل بدهند و همینکه فروش خیار دانه ای اعلام میگردد آنها خیار بسیار ریز به بازار میدهند. اتحادیه از مسئولان اتحادیه خواست تا در این مورد تدبیری بیاندیشند.

باحوب و چماق ترافیک را بهر یختند!

شهر ری: عصر دیروز ۱۷ زن و مرد در مانشاهی ساکن شهری، در خیابان «مهر» این شهر، با چوب و چماق بجان هم افتادند و ترافیک شهر را بهز دند. نزاع با دخالت مأموران خاتمه یافت و ۲۰ زن و ۱۵ مرد به کلاتری جلب شدند و ۶ نفر دیگر با استفاده از ازدحام جمعیت متواری گردیدند. علت نزاع بر سر اختلاف یک زن و شوهر (که قصد متار که داشتند) بوده است.

اظهار تأسف دولت کره جنوبی از برقراری روابط بین ایران و کره شمالی

سنؤل - خبرگزاری فرانسه - دولت کره جنوبی از شناسائی کره شمالی توسط دولت ایران که روز جمعه در تهران اعلام شد اظهار تأسف کرد. سخنگوی وزارت امور خارجه کره جنوبی اظهار داشت که تصمیم ایران در راه کوشش هایی برای انجام مذاکرات موفقیت آمیز سیاسی که اکنون بین کره جنوبی و کره شمالی جریان دارد مانعی «بوجود می آورد.

سخنگوی وزارت امور خارجه کره جنوبی افزود که دولت سنؤل بارها نظرخود را در این مورد با دولت ایران در میان گذاشته است اما میدوایم که متحدين ما از مساعی صمیمانه کره جنوبی برای حل اختلافات بین دو کره پشتیبانی خواهند کرد.

قالب امروز

مسابقه بهترین تهیه کنندگان یوتیوب در ایتالیا / منبع: msnbc

امروز با حافظ

هر آن که جانب اهل خدا نگه دارد

خداش در همه حال از بلا نگه دارد

حدیث دوست نگویم مگر به حضرت دوست

که آشنا سخن آشنا نگه دارد

دلا معاش چنان کن که گر بلغزد پای

فرشته ات به و دست دعا نگه دارد

گرت هواست که معشوق نگسلد پیمان

نگاه دار سر رشته تا نگه دارد

صبا بر آن سر زلف ا ردل مرا بینی

ز روی لطف بگویش که جانگه دارد

چو گفتمش که دلم را نگاه دار چه گفت

ز دست بنده چه خیزد خدا نگه دارد

سر و زردل و جانم فدای آن یاری

که حق صحبت مهر و وفا نگه دارد

غبار راه را هگذا رت کجاست تا حافظ

به یادگار نسیم صبا نگه دارد

رازهای کامیابی

سخاوتمندی را تمرین و تجربه کنید

سخاوتمندی حاکی از بلوغ فکری انسان هاست. سخاوت آن است که کسی به فکر دیگران و ملاحظه شرایط و حال هوای فکری و روحی و در نهایت کمک رسانی به آنان باشد بدون اینکه از او درخواست کمک شده باشد.

افراد سخاوتمند ندگی پربار و شیرینی را تجربه می کنند که تصور آن برای افراد خودخواه و خسیس مقدور نیست. در واقع افراد بی گذشت جریمه این خصلت ناروای خود را می پردازند.

نوشته: شیو خرا

ترجمه: عبدالله مولیانی

پند بزرگان

● باید بخوایم تاب تو انیم.

رنه دکارت

● اراده، یکی از عوامل عمده ایمان است.

پاسکال

● تمایلات خود را میان دو دیوار محکم «اراده» و «عقل» حبس کنید.

ارسطو

● کسی که به خود اطمینان دارد، به تعریف کسی احتیاج ندارد.

گوستاو لوبون

امروز در تاریخ

تاسیس نخستین بنیاد تالیف و ترجمه جهان در ایران

نخستین بنیاد تالیف و ترجمه کتاب در جهان، ماه اپریل سال ۵۵۲ میلادی و در ایران آغاز بکار کرد. محاسبات پاره ای از مورخان ۱۹ اپریل و برخی دیگر ۲۴ اپریل همان سال را روز آغاز کار این بنیاد به دست داده است.

این بنیاد به تصمیم خسرو انوشیروان - شاه ساسانی ایران دایر شده بود. نخستین بنیاد تالیف و ترجمه جهان در جوار خود یک کتابخانه عمومی پژوهشی داشت که در همین سال تکمیل شده بود. برای انتقال کتاب از گوشه و کنار جهان به این بنیاد جهت ترجمه، خسرو انوشیروان حتی پزشک ویژه خود «برزویه» را به هند فرستاد و محصول این سفر، آوردن کتاب «کلیله و دمنه» به ایران بود که به پارسی میانه (پارسی ساسانی) و بعداً به عربی و دوباره به پارسی نوین (پارسی دری) ترجمه شده است. در هر فصل این کتاب، از محاوره دو جانور پند و اندرز فراوان و حتی در کشورداری و سیاست به دست می آید.

چهار سده پس از خسرو یکم، سامانیان چنین مرکزی را در جوار «کتابخانه عمومی مرو» به وجود آوردند. دائرة المعارف کتاب و چاپ «کتابخانه مرو» را که به همت سامانیان تاسیس شده بود و تا حمله چنگیز خان به منطقه فرارود دایر بود بزرگترین کتابخانه عمومی و مرکز تالیف و ترجمه کتاب در جهان قدیم بشمار آورده است که روزانه در آن دست کم چهار صد محرر کتاب ها را تکثیر (رونویسی) می کردند. همین مرکز به احیاء زبان و ادب فارسی کمک بسیار کرد. طرز کار کتابخانه مرو الگوی کتابخانه های عمومی و نیز پژوهشی جهان امروز قرار گرفته است. «مرو» اینک در ایالت ماری جمهوری ترکمنستان قرار گرفته است.

تاجگذاری رضاشاه

سه روز پس از امضای پیمان دوستی و امنیت مشترک ایران و ترکیه، چهارم اردیبهشت ۱۳۰۵ (اپریل ۱۹۲۶) رضاشاه پهلوی و در آن زمان ۴۷ ساله طی مراسمی تاجگذاری کرد. وی در این مراسم که در کاخ گلستان برگزار شده بود، شخصاً تاج را سر نهاده بود. به این مناسبت در سراسر ایران سه روز جشن و چراغانی بود.

رضاشاه که با تاجگذاری، دارای دربار سلطنتی شده بود عبدالحسین تیمورتاش را وزیر دربار خود کرد. در آن زمان، محمدعلی فروغی نخست وزیر بود [فروغی در جریان برکناری رضاشاه در شهریور ۱۳۲۰ هم نخست وزیر بود، در سال ۱۳۰۵ دوست رضاشاه و در سال ۱۳۲۰ دشمن او]!

روزی که ترا سقوط کرد

کرونیکلرهای اروپایی (روزنگاران تاریخ) ۲۴ اپریل سال ۱۱۸۴ پیش از میلاد را روزی به دست داده اند که یونانیان پس از چند محاصره متناوب که رو بهیم هفت سال طول کشید، با تعبیه اسب چوبی و قرار دادن چند مرد مسلح در درون آن، شهر «تروا» را مستخر و ویران ساختند (تلفظ یونانی نام این شهر «ترویا» و تلفظ انگلیسی آن «تروی» است و لاتین ها آن را لیوم = لیون می خوانند). «همر = هو مر» حماسه سرای یونانی عهد باستان وضعیت این شهر و شرح جنگ و تصرف آن را در کتاب ایلیاد به شعر بیان داشته و «ویرجیل ublius Virgilius Maro» شاعر و نویسنده روم باستان (متولد سال ۷۰ پیش از میلاد و متوفی در سال ۱۹ قبل از میلاد) هم با مضمونی مشابه، آن را تعریف کرده است. تروا در مجاور تنگه داردانل در آناتولی غربی (ترکیه آسیایی) واقع شده است.

بانک جهانی

بانک جهانی که توسط پنج سازمان بین المللی در ۲۷ دسامبر ۱۹۴۵ تاسیس شده بود تا برای توسعه اقتصادی، حذف فقر و خروج از ضعف مالی به کشورهای که نیاز دارند پول و اندرز بدهد ۲۴ اپریل ۱۹۴۶ زمان آغاز بکار خود را دو ماه بعد (۲۵ ژوئن آن سال) تعیین کرد. یکی از وظایف این بانک که مقرر آن در شهر واشنگتن است؛ مبارزه با فساد اقتصادی تعیین شده است. طبق اساسنامه بانک جهانی، رئیس این بانک را رئیس جمهوری آمریکا تعیین و به هیات مدیره بانک (شورای مدیریت) جهت تأیید معرفی می کند.

بنابر این از بدو تاسیس، این بانک همواره رئیس آمریکایی داشته است.

www.iranianshistoryonthisday.com

جدول سودوکو

قانون های حل جدول سودوکو:

۱- در هر سطر و ستون باید اعداد ۱ تا ۹ نوشته شود بدیهی است که هیچ عددی نباید تکرار شود.

۲- در هر مربع ۳×۳ اعداد ۱ تا ۹ باید نوشته شود و در نتیجه هیچ عددی نباید تکرار شود.

دشوار ۲۶۱

آسان ۱۴۳۸

		۷		۵		۴		
۴		۲	۳	۶	۷			
						۳	۶	
۵	۸		۷		۱		۲	۶
			۶					

سودوکو (Sudoku) یک واژه ترکیبی ژاپنی به معنای عددهای بی تکرار است و امروزه به جدولی از اعداد گفته می شود که به عنوان یک سرگرمی رایج در نشریات کشورهای مختلف به چاپ می رسد.

		۴	۱	۵		۷		۹
۶						۱	۵	۸
			۷					۴
		۳	۴		۲	۵		۶
۸					۳			۴
	۲		۴	۶			۱	۳
۹	۱						۲	
		۶	۵	۲				۸
		۷		۹		۶	۴	۱